

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után való napon.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, január 20-án.

20. szám.

Ráth Aladár.

A holtakról csak jót szabad mondani: tartja az emberek jó szive. De a halottak nem szólnak többé semmit, se jót, se rosszat, kezüknek nincs ereje, pártfogásuknak nincs hatása. A halottakat kegyelettel tiszteljük tehát, de a gyakorlati életben az élőkhez tartjuk magunkat. A nap lementé megható természeti jelenség, de a napkelte még szebb és a delelő nap ad igazi meleget.

Az ország legjózanabb testületében, Budapest közgyűlésén, mely sohasem részeszik le a lelkesedéstől, hevüléstől, ideális rajongástól és a közérdek fellángolásától. ismerik ezt az igazságot. Tudják, hogy könnyebb átugrálni a legliszezebb disz-sírhelyen, mint a legapróbb élő emberen. Boldog, akinek él az apja, ipa, sógora, nagybátyja, mulatópajtása, mikor a tisztviselő-választás keserves napjai érik. Az élők megtalálják a befolyásos törzsfőnökök szobájába vezető utat, kényelmesen megjárják a furcsa ösvényeket, amelyeken az önkormányzat magasztos eszméje halad; de a szegény halottak oly nehézkesek, oly fáradtak, erőfletnek. A halottak nem adhatnak cserébe semmit, nem jutalmazhatnak, nem büntethetnek.

Oh, mégis csak szép az élet. Oda-benn az okosak, a higgadt számítók gyülekezetében szereti meg csak az ember az életet. Mert az élő itt minden, a halott semmi. A fizikai erő itt mindenható istenség, az ideális erő szappanbuborék.

Tanácsjegyzőket választottak ma. Szürke nap, nincs semmi érdekessége. De ez csak látszat. A beavatottak előtt nagyszerű jelenség volt a mai választás. A nemrég elhunyt főpolgármester fia: Ráth Aladár, kimaradt a jelöltek közül, nem is szavaztak reá. Hangtalanul, csendesen végeztek vele, feltűnés, panasz nélkül, mint Keleten szokás végezni a halott szultán kedvenceivel. Fiatalon, ép erőben most nyugdíjba mehet és elmélkedhetik azon, hogy miért volt jó tanácsjegyzőnek míg az apja élt és miért nem való annak ma. Amíg az apja élt, milyen jók voltak az emberek. Szerették, becézgették a kezdőt, aki rohamban haladt, mikor más csak vándoroghatott. Ma csupán fogyatkozásait látják és szigorúan kritizálják közigazgatási képességeit. Ma más Aladárokon van a sor, akiknek él a protektoruk; ma ezek az Aladárok futnak és a többiek vándorognak.

A boldogult főpolgármester fiának sorsa tipikus. A budapesti önkormányzat gyönyörű lelke szól ki belőle. Mert ne higgye a naiv kedély, hogy rendszerváltozás történt és győztesen előtört az eltemetett igazság. Csak a protektorukat cserélték ki: ennyi az egész. A tehetséges, derék tisztviselők, akik nem jól választották meg szüleiket és protekcióikat, akik a klub-zsarnokoknak hizeleg: nem tudnak és nem mutatják jöveve tüntetően, hogy kedvükért minden szolgálatra készek — keserűséggel láthatják ma is, mint kusznak fel előttük a magasba a

sors kegyeltjei. Az embernek szinte belefájdul a lelke, mikor az ő kínos és hiábavaló küzködésüket szemléli, mert hiszen az uralkodó csoportok vaslánczait széttépni nem lehet. A választás csak a törvény által kívánt alakítás. A jelöltek sorsa eldőlt már előre a kerületi klubokban számos paktum, al-paktum és mellék-paktum segítségével. A városi képviselők zöme nem is látta soha a kisebb tisztségek jelöltjeit, nem ismeri képességeiket, azt se tudja, hogy mióta és hogyan szolgálják a várost; vakon követi hát a vezérek napi parancsait.

Aki messziről nézi Budapestet, nem is képzele, milyen kevés embernek van a városi közigazgatásban befolyása. Néhány nagy akaratu és önzésű ember tart kezében minden szálát. Hivatalhoz és üzlethez csak az ő testükön át lehet jutni. Velük elérhető minden, ellenük semmi. Az önálló felfogású embert nem eresztik be a városi képviselőbe és ha mégis bejutott, nem választják be a bizottságokba. Csak jóérzelmű férfi lehet városi vállalkozó, csak ilyen csinálhat karriert, mint városi tisztviselő. Aki ringjükhöz tartozik, budapesti patriczius; aki nem tart velük, kitagadott plebejus. El lehet mondani, hogy Budapest az a város, melynek közigazgatásában legtöbb a céltudatosság. Ilyen céltudatossággal nem szákmányoltak még ki fővárost soha.

E ring alakításánál nem dolgozik semmiféle politikai pártszempont. Hiszen a ring vezérei fennen hirdetik, hogy po-

A Piccadilly Szónója.

Három kaméliás hölgyet tett világhírűvé az irodalom; francia az egyik, orosz a másik, angol a harmadik. A három nagy nemzet lelke tükröződik vissza róluk, ezért is híresek olyan nagyon. Gauthier Margit csupa finomság, szellem és előkelőség; a szerelem váltja meg, amely ellen vétkezett, mint annyi francia asszony. Megváltását életével kell megfizetnie, de ő még a halálban is tetszeni akar. Nem mindenkinck már; egynek csak; de ezt az egyet örökre a sírjához láncolja az asszonyi báj csábításával. Halálos ágyán tüzes, piros virágot tesz a keblére és átlátszó kis kezének utolsó mozdulatával a ruháját igazítja meg.

A nevető galloknak még a halálban is mosolygó asszonya.

Dosztojevsky Szónója a nyomorúság leánya. Azé a nyomorúságé, amely már nem hisz, mert kétségbeesett. Visszalöki és megveti a társadalmat, amely, mint tajtékot az erjedő folyadék, kiforrasztotta magából az ürbe, a semmibe. Mielőtt még hivatalos nihilisták lettek volna a fehér birodalomban, ő már az volt: hit nélkül, remény nélkül, bánat nélkül. Margit öntudatosan vétkezett, hogy szerethessen; Szónóyát a társadalom: apja, anyja, az egész romlott, erőszakos világ kényszerítette vétkezni. Vétke dacz és engesztelése boszu. A gyilkoshoz szegődik megváltójául, mivel ezt tartja az egyetlen erős embernek. Ha Dosztojevsky Raszkolnikovban megálmodta a Nietzsche übermenschét, aki

gyilkol, mert joga és ereje van a boldoguláshoz, Szónóban megteremtette az überweibot, aki szeret, mert megvet. Raszkolnikov és Szónóya csak oroszok lehetnek: az a tártár és szláv vérkeverék, amely meghajlik az erős előtt — és megveti, mert erősebbnek tudja magát nálánál. A százmilliónyi tömegegységnek megalázkodó és parancsolásra törekvő lelke.

A harmadik kaméliás hölgy az angol. Nem személyesített eszme már, mint a másik kettő, hanem élő valóság. Nem tudja, honnan került, nem, hova jut. Nem ismeri a bűnt, nem az erényt, csak él, mint élnek annyi ezren London sarában: virág és szemét vegyest. A sárba került, mivel élnie kell; de nem kereste a sarat, hogy élhessen. Tehet róla a Nymphaeae thermalis, hogy iszapban született?

Míg kicsiny volt, a játékonyság táplálta. Nem a selymes asszonyok és emberszeretettel prédikáló kövér vikáriusok hideg játékonysága, nem is a hivatalos játékonyság. Rideg az mind a kettő és pogánynak hagyja a nyomorúság és sötétség szülöttjét, ha mindjárt a katekizmust vagy a *Common prayer bookot* nyomja is a kezébe. Annuskát a nyomorúság, a bűn játékonysága növelte fel tizenöt éves, törekeny testű, átlátszó husu hajadonná; az a nyomorúság, amelynek játékonysága a részvét, amelynek bűne a tudatlanság.

Mert tudatlan volt, azért maradt ártatlannak a bűnben is: mert részvétre talált a nyomorban, azért szerette a nyomorultakat; és

mert irgalmas volt, azért lett tudatlan pogányságában is kereszténynek.

Kereszténynek és látóvá, aki ezt a világi életet csak a „lelkek iskolájának” tartja. Nem szorult rá, hogy Keats tanítsa rá, mi az a *school of souls*: rátanította az élet. Mikor a Hyde-parktól oldalt fordulva, a Piccadilly fényesen kivilágított háza árnyékában járkált és a nyüzsgő embersokaságban kezén fogta valaki és egy lényes pénzdaráb árán kényének feláldozta — ő fogta azt a pénzdarábot és enni-valót vett azoknak a szegényeknek, akik az Oxford-Street sáros kövein heverve érlelődtek, hogy szintén áldozatok lehessenek. Nem látta a bűnt abban a férfiban, csak a gondviselést, amely nem engedi éhen veszni a szegényt. És az a zsidongó, forrongó, káprázatos valóság, amely ott nyüzsgött a Piccadillyn, akár kétszáz esztendővel azelőtt, mikor ugyanaz a valóság (?) a Piccadilly szabónak a divatos gal-lériáit és nem az asszonyi erényt hajhászta, neki valami földöntúli gondviselés volt, tündérek és félistenek sokadalma. Nem valóság már: egy más, boldogabb, titokzatos világ, amely leszállt a nyomorúságoknak ebbe a völgyébe, hogy jóllakassa az éhezőt, magához emelje a nyomorúságot.

Most a szegénység, a nyomorúság, az a valóság; de mögötte egy igazi, egy szebb valóság áll, egy más, egy tisztább világ. Ebben a világban nem sírnak, hanem nevetnek; nem panaszkodnak, hanem örülnek; nem is eraberek laknak, hanem sokkal-sokkal tökéletesebb

lítikai elvet nem szabad bevinni a városi közigazgatásba. Az elvtől egyáltalán irtoznak. Az összes országos pártok tagjai megható egyetértéssel vesznek részt a budapesti klikk-szervezet kiépítésében. A ring merőben kapitalista alakulás, az önzés és vállalkozás orgánuma, mely Budapest népét a távol állók által nem is sejtett rabszolgaságban tartja. Az a rettenetes erőfeszítés, melyet a kerületi csoportok minden választásnál kifejtének, maga is megtaníthatná a közönséget arra, hogy miről van szó. Hiszi-e, hogy azok a férfiak, akiket csupán a vagyonszerzés és rendjelvadászat hajszájában láthat, a népesség kedvéért törnek magukat a városatyaság után? Nem. Budapesten az önkormányzat sánczai közé vonta magát a legkiméletelebb osztályuralom. Budapest nem a szociálpolitikában jár elől, mint a Nyugat fővárosai, hanem az osztályellentétek kielesítésében, a parvenük és a kizsákmányolók tolatkodó önzésében.

Ezért mulatságos, mikor a közgyűléstől várják, hogy lépjen fel erélyesen a tisztikar ellen, vagy a tisztikartól, hogy álljon ellen a közgyűlési főnökök ostromának. Hiszen a közgyűlés magzata a tisztikar. Az összhang, a családi béke tökéletes és azt vakmerő idegenek meg nem zavarhatják. Ha megpróbálják a békebonthatást felülről, felhangzik a csatakiáltás: a kormány semmivé teszi az önkormányzatot; ha alulról indul meg a roham, megvan a másik kényelmes álláspont: mi védjük a rendet, utánunk csak özönvíz jöhet. Így uralkodik Budapesten a főváros alakulása óta ugyanaz a ring, egyszer a kormányt játszva ki a lakosság, máskor a lakosságot a kormány ellen; egyszer szabadságot ordítva, máskor policzajt kiabálva.

Nem önkormányzat ez, csupán az önkormányzat hullája. Darázscsoport, mely a nemes paripa hullájában fészkel és azt hirdeti, hogy paripától származik. Nem,

a népfel ségnek, a szabadságnak, az önkormányzatnak nincs köze ahhoz a testülethez, mely Budapest ügyeit, választásait családiás fesztelenséggel intézi. A kormány ellen ne védje a nép, mert e fészkek lakói mézet, viaszot sohasem adtak neki, csak rágódtak gyümölcsreim. A nép ellen ne védje a kormány, mert e testület nem a rend, hanem az elégedetlenség, osztálygyűlölet és nyomoruság tényezője.

A parvenü-önkormányzat nem élhet örökké a maga önzésében és pöffeszkedésében. El fog érkezni az enyészet nagy napja, mikor semmivé teszi a fölülről reá mért csapás, nagy diadallal bevonul a közgyűlésbe Budapest kitagadott népe. A boldogult főpolgármester fiát vigasztalja az a tudat, hogy a nagy protektorok majd mind meghalnak, meghalnak még életükben.

v. v.

Mi jót hoznak?

(p-d) Az osztrák miniszterek lejönnek hozzánk, hogy bemutatkozzanak. Szívesen látjuk őket, miután nekik már annyiszor volt alkalmuk magyar kollegáinknak megvendéglésére. Sőt vártuk is már az osztrák minisztereket: most Ausztrián lévén a nyilatkozás sora. Nem is szabad hát rossz néven venniük, ha közvetlen az üdvözlés után azt kérdi tőlök a magyar közvélemény: Mi jót hoztak az urak?

Abból a tényből, hogy éppen a „kiegyezési miniszterek” jönnek, úgy látjuk, ők maguk is szükségesnek tartják valaminek a tisztázását, a tárgyalások megindítását; noha, úgy látszik, nem notifikáltak pontosan, hogy mi a jöveteleük célja.

Nyilvánvaló, hogy éppen elég célja lehet és kell hogy legyen az utjuknak.

A magyar törvényhozás már nyilatkozott s mikor megalkotta a második provizorium-törvényt és abba belevette azt a nevezetes dátumot: május elsejét. Most már az osztrák kormány feladata kijelentéseket tenni: vajjon májusig lesz-e osztrák parlament, lesz-e abban munkaképes többség, lehet-e számítani arra, hogy ez a parlament megszavazza majd a

kiegyezési törvényeket. És nem elég az egyszerű enuncziálás, az egyszerű ígéret. A magyar kormány garanciákat kell kapnia arra nézve, hogy amit az osztrák kabinet ígér, valóssággal be is fog következni. Nem szabad megismétlődni annak a játéknak, amely az ősszel folyt le Badeni és a magyar kabinet között, amikor az osztrák kormány egyre hitegetett bennünket, egyre újabb terminusokat kért és kapott, amíg aztán a magyar képviselőház kifogyott az időből.

Május elseje kötelező határnap, amelytől még annál is sokkal több függ, amit a provizorium-törvény mutat. Mert ezen a napon nemcsak a vámszövetség és a közös jegybank válik kérdésessé, hanem előáll az a probléma is, hogy nem kell-e revideálni az egész 1867: XII. törvényezikket.

A magyar kormány már most, minél előbb tisztába kell jönnie a május elsején bekövetkezendőkkel. Ha addig rendben lesz az osztrák parlamentárizmus dolga: simán fog menni minden. De ha akkor is szünetelne még az osztrák alkotmányosság: akkor el kell készülnie a nem sima eljárásra is s a magyar kormány elő kell készítenie mindent erre az eshetőségre is — annál inkább, mert nagy kérdés, hogy hoztak-e, tudnak-e adni az osztrák miniszterek kellő biztosítékokat a jövőre nézve.

Ez az első szempont, amely mértékadó lesz az osztrák miniszterek bemutatkozásának megítélésénél.

Azután be kell mutatkoznia a már elkészült tizenhatsz kiegészítési törvénytervezetet tekintetében. A magyar kormány természetesen ragaszkodik a már meglevő megállapodásokhoz és tudvalevő az is, hogy azok elfogadása egyik előfeltétele volt a *Gautsch* kabinet kinevezésének. De az utolsó időben erre nézve mintha némely kételyek merültek volna fel. Ezeket a kétségeskedéseket végleg el kell oszlataiok az osztrák vendégeknek, mert ha e részben most zavar támadna, akkor megint csak előállana május elseje, mely nem tűr halasztást, nem tűr alkuvást. Tudniok kell az osztrák politikusoknak, hogy az elért megállapodásokat vissza-

lányek, akik szép, fényes shillingekkel vigasztalják meg a néma nyomort, lakatják jól a kiabáló gyomrot, ezeket a rut valóságokat.

Annuska a Piccadillyn irgalmas szívű lett és hívő; hitt egy másik titokzatosan boldogabb létben, egy más, sejtelmes valóságban. Kötő lelkét nyert a lelkeknek ebben a förtelmes iskolájában: keresztény lett, pedig a keresztvíz lélekmegújító cseppjei talán soha sem hullottak szőzke fejcskérére. Keresztény lett az irgalmasságban és egy misztikus lét boldogító hitében.

És az az irgalmasság, amely mosolygva bocsátja meg a Falstaff léhaságait, az a misztikus hit, amely a habozó Hamlet utját állja, hogy boszút tegyen apja gyilkosán és a világ hiúságai fölé állítja ezt az örökkévaló kételkedőt; a világ zordon valóságában való kételkedés és üres hívságain való felülemelkedés, a keresztény világnézetnek ez a két legszebb gyümölcse: az isteni humor és a fáradhatatlan tevékenységre ösztönző szépség, az irgalmasság megbocsátó mosolygása és a földi valóságnak sejtelmesen misztikus megtagadása, ez a kettő alkotta meg a Piccadilly-i Annuska lelkét, akár az örök homoru Shakespereiét, az örökké kételkedő Byronét, Wordsworthét, ugyanint Southey-ét, Coleridge-t, mint Quincey Tamását. A humor és a misztikus hitben előretörő szépség az angol nemzet lelke, tehát az angol irodalom lelke is Chaucertól a laureatus Austinig.

Az Annuska törékeny testében a jobb világ felé iparkodó ennek a léleknek találkoznia kellett előbb-utóbb azzal, aki ezt a lelket észre-

vette, salakjától megtisztította és eleven színbolumokban gondolkozó szellemének szárnycsapásaival oda emelte, ahol az emberi elme örök alkotásai hozzáférhetetlen magasságokban élnek. Quincey Tamás, a Tarlyle poor little Tomja az Oxford-Street sarában rátalált a misztikus költészetnek halhatatlan leányára.

Valami végzettség volt találkozásukban. A manchesteri gazdag iparos fia pedáus tanítóinak butító rendszere, tudatlanságuk elől menekült Londonba. A fiu — egy ideges, tüdőbajos apának fia és egy szegény életre nem képes testvérenek öcsese, már fizikumában örökölte azokat a bajokat, a beteges testtel együtt járó gyengeséget, állhatatlanságot, erélytelenséget, amelyeknek később áldozata lett.

Az volt, amit a modernnek *felsőbb rendű terhelteknek*, „superior degenerate”-nek neveznek. Koránérett, hatalmas szellem a gyenge testben. Tizenkétéves korában folyékonyan beszélt latinul és görögül — akár egy második Janus Pannonius — tizenöt éves korában már a Demosthenes beszédeiből vezette le — folyamatos, szabad görögnyelvű előadásban — a retorika törvényeit. Az angol lapok hirrovatát a legnagyobb könnyűséggel fordította le görögre és találatonysága kifogyhatatlan volt, amikor a modern ipari és kereskedelmi élet kifejezéseit Hellász büszke nyelvén kellett körülírnia.

Az angol irodalomban is kitűnő jártassága volt. Felfogta és védelmezte Wordsworth és Coleridge misztikus természetkultuszát és gyermekkorának ezer és ezer szenvedése közepette a földi élet mögött rejlő titokzatos valóságot az ő alkotásaiból sejtette meg. Tőlük tanulta

szerezni a szegényeket, gyámolítani az fildözötteket, vigaszt találni a szomorkodó lelkeknek ebben a földi iskolájában. A társaságok, ahová rideg, közömbös anyja vezette, egyformán csodáltak benne a rejtelmes visionariust és a tudós polihisztor.

És ezt a csodálatos lelket akarta a mindennapi gyakorlathoz ragaszkodó anya a manchesteri klasszikus iskola padjaiba szorítani. Quincey ellenállt, majd tűrt, de végre másfél évi kényszer után megszökött.

Világá ment, hogy szabad lehessen.

Igy került tizenhét éves korában, 1802-ben, Londonba. Túrta a nyomort, a betegséget, a szenvedéseket, hiszen most volt igazán a „lelkek iskolájában”, amely a „való lét” megismeréséhez vezet majd.

Utközben deklamált, prédikált a csudákozó parasztnak és az éj csendjében, a szabadban hálván, a véghetetlen kék boltozat rejtelmeiben kereste nyomoruságának vigasztalását.

De az igazi nyomor csak Londonban kezdődött, ahol az anyjával ismerős uzsorások kezébe került, akik ráváró öröksége fejében potom segílyt akartak nyújtani neki roppant kamatok fejében. A fiu visszautasította a hitványokat — és éhezett, nyomorgott tovább.

Ekkor történt, hogy egymásra találtak. A fiu, estéli kóborlásaitól teljesen kimerülve, ott feküdt az Oxford-Street egyik házának a kapuja előtt eszméletlenül, majdnem élettelenül. Gyengülő lépéseinek nesztét a százezer és százezer emberi lépések zürzavaros dobogásából kihallotta a leány, akár az afrikai bűvész, aki

felé srófolni nem lehet, még a kvóta árán sem; tudniok kell, hogy minden koncesszió, amely a megállapodások rovására történnék, oly ellentétásra találna Magyarországon, amelynek megtörése teljességgel lehetetlen volna.

De legfőképpen a kvóta szempontjából kell az új osztrák kabinetnek bemutatkozni. A magyar közjog parancsa szerint újra meg kell indítani az egész procedurát, melyet a kvótameghatározása céljából a kiegyezési törvény előír. Ugyancsak meg kell tenniük az osztrákoknak is — ha lesz parlamentjük, ha egyáltalán kell és lehet még számolni az 1867: XII. törvényzikkkel a mai tartalma szerint. De nem ez a fontos.

Fontos az, hogy megtudjuk, milyen kvótára gondol a Gautsch-kormány? Azonosítja-e magát e tekintetben elődjével? Annak a képzetlen és neveléses álláspontjára akar-e helyezkedni? Folytatni akarja-e azt a játékot, amelyet Badeni kezdett s amelynek az volt a véleje, hogy az osztrák kormány magára ingerelte — félhivatalos paranasszóval — a parlamentet, a kvóta-küldöttséget, a tartományi gyűléseket, a kamarákat, mindenféle testületeket, a közvéleményt, a publicisztikát, azt követeltetvén magától, hogy tőlünk magas kvótát követeljen?

Ha az ünnök ki a bemutatkozásból, hogy Gautsch folytatni akarja, amit Badeni kezdett fiatalkori lelkesedéssel, akkor bizony hiába fáradtak az osztrák urak. Magyarországon ma sincs semmiféle néven nevezendő hajlandóság arra, hogy magát megsarczoltassa, hogy többet fizessen, mint amennyit gazdasági erejéhez mértén fizetni tartozik és fizetni akar. Ma sem járulunk hozzá igazságtalan kvótához, de nem járulhatnánk hozzá ahhoz sem, hogy a kvótának alacsony percentszáma kedvéért a gazdasági megállapodásokból engedjünk valamit.

Való igaz, hogy megvan a junctim a megállapodások és a kvóta között. De ennek a junctimnak ma már két vége van. Az egyik az, hogy ha nem egyezünk meg a kvóta dolgában, akkor megdől mindaz a megállapodás, amely addig a két kormány között létrejött. De ez a megdöntés ma már nem jelentheti

azt, hogy új gazdasági egyezkedésbe fogjunk, mert a junctim másik vége: május elsejére mutat. Ha most sajtókaró papírrá válnának az akták, melyekben az új gazdasági kiegyezés foglaltatik, akkor ma már lehetetlen volna április végeig új megállapodásokra jutni és akkor megint csak bekövetkeznék a magyar kormány kötelezettsége, hogy az önálló rendelkezés tárgyában terjeszsen elő javaslatokat. És ezt jó lesz figyelembe venni nemcsak az osztrák kormány hivatalos kijelentései szempontjából, de azon hangulat tekintetéből is, amely mostanában odaát a kiegyezéssel szemben csinálódik s amely mintha teljesen megfedekezne arról, hogy Magyarország előtt kötött marsruta van a kiegyezés kérdéseiben: csak előre mehet.

Ezek a mi okaink arra, hogy kíváncsian várjuk az osztrák vendégek bemutatkozását. Május elsejének a sorsa nemcsak az osztrák pártoktól függ, hanem attól is, hogy Gautschék holnap mi jót hoznak.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tizenegy órakor ülése van.

Az új kvótabizottság. Mint biztos forrásból értesülünk, a kormány elhatározta, hogy mielőbb megteszi az előterjesztést a parlamentben az új kvótabizottság megalakítására iránt. Illetékes helyen az a felfogás uralkodik, hogy a kvóta mindig ciklusokra állapítandó meg a törvényben előírt eljárás szerint. Az idei provizóriumos, királyi döntéssel megállapított kvótájú év is ilyen önálló ciklust képez s így a jövő időszak szempontjából ismét meg kell indítani elejétől fogva az egész eljárást, amelyet a kiegyezési törvény a kvóta meghatározása végett követel és rendel.

A Ház megalakulása. A képviselőház ma nagyrészt már megadukult. Holnapra csak a bizottságok választása maradt, ami talán valamivel mozgalmassabb lesz, mert az ellenzéki pártok a szabadelvű párt jelöléséi ellenére az igazságügyi bizottságnál Chorin Ferenczre és Emmer Kornélra akarnak szavazni s arra szá-

mitanak, hogy a szabadelvű pártból is sokan fognak velük tartani.

A mai alakulás során megválasztotta a Ház Berzeviczy Albertet és Láng Lajost alelnökköknek; Dedovich Györgyöt, gróf Esterházy Kálmánt, Hock Jánost, Lakatos Miklóst, Molnár Antalt, Nyegre Lászlót, Perczel Bénit és Rakovszky Istvánt jegyzőknek; Csávossy Bélát pedig háznagynak.

Az ülés végén kisorsolták az osztályokat.

Penteken a képviselőház megkezdi az ujonczmegújításról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A torontáli éhínség. A *Pol. Corr.* budapesti jelentése szerint egy hétfőn megtartott értekezleten a pénzügyminiszterium képviselője az ellenzékéről jött ama szemrehányásokkal szemben, hogy a kormány nem sokat törődik a délmagyarországi éhínséggel, kijelentette, hogy a rossz termésű suttott vármegyékben az egyenes adókból 5-18 milliót engedtek el. Az elengedett államadó többnyire 5-10 frtos tételekből áll, ami a legkisebb adófizetők javára esik. Azt remélik különben, hogy ezzel a kimélettel a a zárszámadások végeredménye fellütnően kedvezőtlen változást fellütnötni nem fog. — A bejelentett üdvös intézkedést bizonyára nagy hálaival fogadják az éhező torontáliak. Ellenben a dolog nem nagyon sokat ér. Mert elvégre is elengedett adóhátralékokkal a legritkább éhező ember tud jölni. Így mondja legalább sir John Burke, a hírneves angol orvos.

A főrendiház bizottságai. A főrendiház pénzügyi bizottsága tegnap megalakult és elnöke Samassa József egri érseket, jegyzőkké pedig báró Rudnyánszky Józsefet és báró Harkányi Frigyeszt választotta meg. Megalakult a közgazdasági bizottság is, mely elnökké gróf Andrásy Aladárt, jegyzővé pedig báró Bchus Zsigmondot választotta meg, végül a naplóbiráló bizottság elnöke Hollán Ernő, jegyzője báró Lévy Henrik lett.

Az ujonczozási javaslat előadója. Megemlégtük a minap, hogy a távolevő Münnich Aurél helyett Nagy Mihály lesz az ujonczozási törvényjavaslat előadója. Mivel azonban Nagy Mihályt holnap az igazságügyi bizottság tagjává választják,

csak úgy juthat a bűvös lámpához, ha azt egy ártatlan gyermek kezéből veszi. A bűvész a földre szorítja fülét — és ime, sok száz mérföld távolságból, a világ zsbivásárút taposó millió meg millió lépés közül kihallja az ifjú Aladin fúrge járását — és az ártatlan ifjú kezéből átvészi a világosság bűvös lámpáját.

Igy Annácska is.

A Piccadilly forrongó tömegéből valami csodás sejtés vezeti az Oxford-Street sáros homályosságába, meglátja az éhenhalót és a meggyalazott hajadonnak förtelmes keresetével füszeres bort vásárol, hogy ajkai közé szorítva, megmentse életét annak, aki majdan neki halhatatlanságot szerez.

Igy találkoztak és lettek elválaszthatatlannok. Az ifjú Aladin a hitnek és a valódi életnek bűvös lámpájával bevilágított a leány sejtelmes lelkének sötétségébe és elragadtatva szemlélte a szegény gyermeket, aki ott ült mellette valamelyik homályos utca sarokkőén, ahova a Piccadilly fertőző fényéből menekültek. *Ártatlan kék szeműt reám szegezve, órákig ragyogott a boldogságtól, amint rám figyelt. És eccorri — teszi hozzá borzalommal — ez a gyermek, anélkül, hogy tudta volna, a poklokban járt.*

A regenerálás nagy munkáját valami véletlen — vagy talán a misztikus végzet szakította meg. A szegény kis Tamásnak minden áron pénzt kellett szereznie, hogy ne a leánynak kelljen. Egy vidéki ismerősehez indult tehát — és jökendő csevegés közt vett búcsút kis barátjától a Piccadillybe szögellő egyik utca sarkán, hogy ugyane helyen öt-hat nap

mulva újra találkozzanak. Quincey vissza is tért hatodnap — de Annácskát nem találta.

Nem is találta rá többé sohasem, elfütn örökre. Talán az új fény nagyon is durva erővel világította meg a szomorú leányka lelkének sötétségét és a London-Bridge alatt elrohanó szilaj Themsebén akarta felkeresni a már most bizonyosnak látott igaz világot. Vagy talán valamelyik kórház ágyán feküdt kiterítve — tisztán és förtelmesen — megváltva és meggyalázva? Ki tudná azt ma már megmondani?

Quincey sokáig kereste és sohasem felejtette el. Már öreg ember volt; kiállta már a kemény földi lét minden gyötrelmeit, akaratereje, önbizalma már-már megsemmisült a szörnyű méregnek, az ópiumnak lelket megörlő hatalma alatt; az ópiumevőnek szörnyű kínjait és rettenetes örömeit már rég megírta önéletrajzában, a *Confessions of an English opium Eater*-ben (Egy angol ópiumevő vallomásai) és a *Suspiria de profundis*-ban; 1845-ben már megjelentek tündöklő tollal írt töredékei az ópium réme ellen való küzdelmeiről; irodalmi, politikai, társadalmi tanulmányai, amelyeket az ópiumtól el nem homályosított pillanataiban lázas lévvel vetett papírra, hogy magának és nyolcz gyermekének elegendő kenyeret szerezzen, már mind napvilágot láttak: de azért életének első megváltó tettét nem felejtette el soha. Még mindig kész volt leborolni a rejtelmes leány előtt, hogy megváltó irgalmat esdekeljen tőle az emberek önzése által rá mért szenvedésekért.

Végre, késő agkorában, mikor már majdnem teljesen legyőzte a denevérszárnny szörnyeteget, az ópiumot (1808-tól 1829-ig napon-

kint itta laudanum alakjában és naponkint több ezer csepp ilyen laudanumot!) apothozisszerű emléket emelt a leánynak. Az ópium borzasztó pusztításokat vitt véghez gyöngre, erőtlen testében. Nem volt többé beszámítható akarata. Emlékezete eltompult, itélőképesége kialudt, még csak csodálatos fantáziája volt eleven. És ez a legfurább dolgokat műveltette vele. Ha ebédhez hívta egyik barátja, biztosan elmaradt és nagy ügygyel-bajjal valahol a város végén találták csak fel, amint céltalan esavargások között látományait papírra vetette. Száz meg száz papirdarabbal volt tömve minden ruhája, lakásaiban formálisan havazott a sok félig, egyharmadában teleirt papiros. Megesett, hogy öt lakása is volt egyszerre. Ha egyik szobáját telehavazta, a város másik végén bérelt új lakást — a régit meg elfelejtette. Akárhányszor előfordult, hogy, ha egyáltalán sikerült megfogni vendégnek (mert barátai szerették az ártalmatlan, szelid és csodálatos elmésen beszélő tudó emberkét), alsónadrágban és a fején hálósipkával jelent meg. Egyszerűen elfelejtette, hogy nem öltözködött még fel.

És ebből a darabokra tört lélekből, akár egy kialvó vulkán utolsó vonaglása, egyszerre hatalmas lángoszlop tört ki, amely fényével bevilágította egész életét és az apothozis örök ragyogásával borította be ennek a fájdalmas életnek legszebb emlékét. A rómaiak, írja *Söhajtások a mélységből* című könyvében, istennőknek tisztelik Levánát, aki az ujszülöttnek lelkébe oltja az emberi méltóságot. Ez a Levana neveli most is az emberiséget — és nevelése szigorú és fájdalmas. Láttam al-

ennélfogva *Gajary Gézá*t, a véderő-bizottságnak holnap megválasztandó új tagját jelölték ki az újonozási javaslat előadójává.

Az alsólendvai mandátum. A képviselőház nyolczadik bíráló bizottsága Fest Lajos elnöklété alatt tartott mai ülésében folytatta az alsólendvai választási ügy tárgyalását. — Az ülésen számos tanuvallomási jegyzőkönyvet olvastak fel, amelyek szerint több választó elmondja, hogy a muraszentmártoni lelkész azzal fenyegette a népet, hogy ha Mandelt választják meg, se keresztelni, se gyónatni nem fognak. Ezzel oly hatást keltett, hogy a felgyújtással s agyonveréssel fenyegetett Mandel-pártiak nagy része nem merete választói jogát gyakorolni, némelyek pedig a néppárttal szavaztak. Mások azt vallják, hogy a néppártiak középárral támadták meg és erre kénytelenek voltak visszafordulni s nem vettek részt a választásban. Egy választó önmagáról eskü alatt azt vallja, hogy a községi kisbíróval házról-házra járt s azt mondta a választóknak, hogy ha nem szavaznak a néppárti jelölre, a plébános nem fogja őket eltüntetni. A tanuk szerint különösen a nőket annyira fanatizálta a papság, hogy kövekkel és téglákkal támadtak meg minden Mandel-pártit. Számos választó azt vallja, hogy amint a választásra Alsó-Lendvára vonultak, Dekanovecz községben a plébános kertjéből kövekkel dobálták meg, Novakovecz községben hosszú dorongokkal előlították a néppártiak az utat. Bottornyán megint kövekkel dobálták meg őket s többeket meg is sebesítettek. Több tanu szerint Varga Boldizsár kerka-szent-miklósi plébános a templomban izgatott a zsidók ellen, hirdetvén, hogy a vallás veszélyben van s hogy a veszélyből csakis a néppárt mentheti meg. A kerka-szent-királyi tanítót pedig azzal fenyegette, hogy rögtön elcsapatja, ha Mandelre szavaz; egyezeket pénzzel is megkínált, sőt pénzt ki is fizetett; azok családi székét pedig, akik Mandelre szavaztak, a templomból kidobatta.

A vizsgálat folyamán összesen 408 tanu vallomását vették fel. Ezek közül a bizottság három ülésén felolvasás alá került 252 tanuvallomás. A többinek felolvasását s a tárgyalás folytatását holnap délelőtt tíz órára halasztották.

A horvát költségvetés.

(Távirati tudósítás.)

A horvát országgyűlés néhány napi szünet után ma folytatta a költségvetés tárgyalását.

Az első szónok, *Bedekovich*, nem szavazza meg a költségvetést, mert ellensége annak a rendszer-

nek, amely a tartományi választásokat az erdszak szabalmára támaszkodva hajtja végre. A nép türi ezt, mert politikailag érett, de végre is megsokallja és akkor olyan dolgok történnek, mint például Szjenicskában. Szóla a jobboldal felé fordulva, végül így szól:

Bár elismerem az önök hazafiságát, mégis azt hiszem, hogy önök inkább gondolnak a magyar államelmére, mint Horvátországra és ez az az ok, amely bennünket önöktől elválaszt. Ha nincs is hatalmunk, megvannak történelmi jogaink és hála Istennek, nincs szükségünk erdszakos felforgatásra. Mint a jog-párt híve, vissza kell utasítanom a költségvetést, mert oly alapon nyugszik, amelyet mi nem ismerünk el. (Zsívó a baloldalon.)

Báró Rauch Pál személyes kérdésben felszólolva, visszautasítja azokat a vádakot, amelyekkel *Jagics* illette pártját.

Silovics azt mondja, hogy feladatát tűzte ki, hogy a horvát hivatalnokai kart megvédelmezze a baloldal alaptalan támadásai ellen.

Dr. Mazzura: Ez háládatlan feladat lesz!

Silovics: Kutuzovics a legutóbbi ülések egyikén az alsóbb hivatalnokai kart állandó filokszernak és örökös ragálnak nevezte! Ha ez a nyilatkozat a nép közé jut, nem izgatja-e majd fel? Nem ássa-e majd alá a hivatalnokok tekintélyét? Szóla a hivatalnokai mizériáról beszélt és különösen a fiatal hivatalnokok alapos szakképzettségét sürgeti.

Ezután *Jagics* szólt személyes kérdésben. Nem sejtettem — mondá — hogy beszédem válasza fog indítani valakit. De báró Rauch válaszolt és azt vetette szememre, hogy viharos politikai multam van és renegát lettem, még pedig önzésből, nem pedig hazafiságból. Én Rauch bárót nem emlittem, hanem csak pártját kritizáltam, amely nem politikai szükségéből keletkezett, de nem emlittem azt, hogy mily okok hozták létre. Ami viharos multamat illeti, hát ebben a tekintetben nagyon illusztris társaságban vagyok, mert még Gladstone is változtatta politikai nézeteit. Ha báró Rauch önzést vet szememre, ezennel felhatalmazom őt és mindenkit, hogy terjeszszék elő és bizonyítsák be egoista cselekedeteimet. Végül sajnálatomat fejezem ki, hogy báró Rauch oly hangot használt és remélem, hogy az nem fog itt a házban lábra kapni. (Tetszés.)

Az interpellációk után az ülés véget ért. A jövő ülést holnapra tűzték ki.

A mai ülésen jelen volt *Starosevics* Dávid is, aki harmincz ülésről ki volt zárva.

maimban a három tulvilági nőt, akikre bizza az embereket. A fájdalom asszonyai ezek: „Our Ladies of Sorrow.” Az első a *Mater Lachrymorum*, a Könyek anyja, aki a nyomort sirni tanítja; a második a *Mater Suspriorum*, a Söhajok anyja, aki az üldözötteket, a Kain bolyegét magukon hordozókat, tanítja meg a kétségbeesés fohászaira; a harmadik, a legrettenetesebb, a *Mater Tenebrarum*, a Sötétség anyja. Ez elűzi a reménykedés minden gyengességét és a lelket sötétségbe burkolva, a szenvedések zsorátnokából egy új élet dicsőségébe vezet.

A *Mater Tenebrarum*, az örület sötét szárnyaival már már ráborult, amikor egy vízió-szerű képen meglátta az új élet dicsőségét, amelybe Annácska megelőzte *The Daughter of Libanon* Libanon leánya a cizme ennek a fonséges allegóriának, a hibáján kívül bukott leány apothéozisának. Az Oxfort-Street samaritánus leánykája, a Piccadilly bűn nélkül vétközje, ebben nyer megváltást és örök életet.

Damaszkusz egyik utcaszegletén áll a leány. Előtte, hogy észrevegyék, egy czedrusgaly világító zsarátnoka. Arrafelé halad az apostol és csudálkozva látja a leányzó étheri szépségét, könnyed kecsességét, amely mintha az egekől szállott volna alá. Pedig földi a leányzó és az apostol kitalálja, hogy milyen fürtelemre vár.

— Szegény elhervadt virág, szólítja meg szelid mosolygással az Evangélium embere, a jó isten azért áldott-e meg ilyen szépséggel, hogy megsértésd vele a szent lelket?

Amiro a leány:

— Rabbi, mit tegyek? Magam vagyok ezen a világon és nem tudom, mi jó, mi rossz.

— Hallgass reám, felelt az apostol. Engemet az küldött, aki a Libanont alkotta és a Libanon czedrusait; a világosságot és a sötétséget, a tenger fővényét és az ég csillagait. Mond, mit kívánsz a jó Istentől? Igérem, hogy teljesülni fog.

És Libanon leánya térdenállva, összekulcsoll kezekkel könyörgött:

— Uram, vezess engem atyám hajlékába.

— Leány, hangzott az apostol mélyhangja szava, a nap nem nyugszik le harminczszor a Libanon mögött és én atyád házába vezettelek téged.

És harmincz nap múlva az apostol, aki addig is kezénél vezette, az ég felé irányította a leány tekintetét és megengedte látnia az örök titkokat, amelyeket csak a végső nyugalomra lezáródó szemek láthatnak meg: a haladók szemei.

— Akarsz atyád házában maradni? kérdezi a leánytól.

— Akarok, akarok! felelt a leány és fehér holttest már, a catechumenek fehér ruhájában.

1859. december 8-án Annuska apostola is eljutott Atyja házába, mielőtt a *Sötétség anyja* a végső próba tisztítócsapásával sujt-hatta volna. Ott hallja, a fehér ruhás leánnyal együtt, az isteni megbocsátás tragikus humoru igéjét:

— Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekesznek.

Bedrogi Lajos.

KÜLFÖLD.

A csehek és németek egyenjogúsítása. *Brünnben* a tartománygyűlésen *Zacek* indítványt nyújtott be a két nemzetiség közművelődési és politikai tekintetben való egyenjogúsítása iránt. Az indítványt a bizottsághoz utasították. A csehek indítványt nyújtottak be a nyelrendeletek végrehajtása iránt *Morvaországban*, valamint a nemzetiségi kisebbségek védelme iránt.

A Dreyfus-ügy.

(Távirati tudósítás.)

A szellemeket felidézte a Meline miniszterium s most nem tud szabadulni tőlük. A *Figaro* így jellemzi a politikai helyzetet: A miniszterium nem beteg, csak rosszul érzi magát. Mert a Dreyfus-ügy és Zola ügye immár nem egyszerű affaire-ek, hanem első rangú és fontos politikai kérdések.

Clemenceau az „*Aurore*”-ban feltűnést keltő cikkben figyelmezteti a francziákat azokra a veszedelmekre, amelyek a franczia hazát fenyegetik s amelyeknek a most folyó herczehurczák és tüntetések csak beszédes tünetei.

— Az örültség szele fujdogál az országban, írja Clemenceau. Ti halljátok az utcákon a jezsuiták kiabálását s olvassátok az ő lapjaikat. Máris Spanyolországgal hasonlítják össze Franciaországot s azt követelik, hogy Franciaország is vegye figyelembe a katonai érzékenységet. Amíg ti a zsidók ellen felvonultok, nem veszítetek észre, hogy mi van készülöben.

Igy ír Clemenceau s a szemmel látható események mintha igazat adnának neki. A mai nappal ugyanis eldőlt, hogy a miniszterium esküdtzék elé fogja állítani Zolát. Ez a nevezetes esemény semmiféle megnyugtató hatással sem volt a kedélyekre, mert a vad agitációk minden oldalról tovább folynak. Az antiszemita és a radikális szocializmus újabb lettekre készülödnék s közben a boulangistáknak a bonapartistákkal és royalistákkal megerősödött tábora is erősen fegyverkezik a köztársaság ellen.

Mindinkább nyilvánvalóbbá válik, hogy a Dreyfus-ügy csak köpönyegül szolgál a klerikális-monarchikus összeesküvésnek, melynek célja a monarkiát visszaállítani, s ha ez nem sikerülne, legalább a köztársaságot a templom igájába hajtani.

A nap eseménye.

A köztársaság igazságügyminisztere végre döntött abban, hogy mely bíróság ítél Zola rágalmazási perében. Határozatának értelmében Zola és az „*Aurore*” esküdtzék elé kerülnek. Ez az elhatározás némi biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a pört a nyilvánosság előtt fogják tárgyalni, s hogy Zola egy egész sereg olyan tanut vihet a harczba, akiket eddig a katonai bíróságok szándékosan mellőztek.

Igy például igen fontos következtetése lehetnek ebben a perben azoknak a leveleknek, amelyeket egy brüsszeli táviratunk szerint egy brüsszeli bank őriz letében. Ez a 18 levél Piquard ezredesnek a tulajdona s belőlük kitudnik, hogy 1896-ban valamennyi vezérkari tiszt *Walsin-Esterházy elfogatásását követelte*. Az elfogatás már el is volt határozva, amikor *Boisdoffre* Esterházy érdekében közbelepett s az elfogatás abban maradt.

Ezeket a leveleket a Zola-perben fel fogják olvasni.

Björnson levele Zolához.

Björnson Björnsterne, a híres norvég regényíró, a következő levelet intézte Zolához:

Mélyen tisztelt mester!

Mennyire irigylem önt, mennyire szeretnék az ön helyén lenni, aki hazájának és honfitársainak oly nagy szolgálatakat tesz! Én is tapasztaltam, hogy sokkal könnyebb gyűlöletet ébresztani az em-

berekben, mint szeretetet. Oly körülmények halmaza, amelyek a régóta gyökeret vert legrosszabb ösztönök folytán keletkeztek, oly helyzetet teremtettek, mely felette tragikus és a civilizáció ezredéves fáradozásainak eredményét veszélyezteti. Ez azonban önt meg nem tántorítja és ön a lírával küzd a kard ellen, küzd egyedü milliök ellen, hogy Európa előtt felbressze országa lelkiismeretét és az ártatlanul elítélt perének megújítását elérje. Ez szívének nemességéről tanuskodik és szép sors, melyért irigylem.

Tüntetések.

A párisi rendőrség elég ügyesen operál a tüntetők ellen s mindezeidig nagyobb utcái jeleneteket meg tudott akadályozni. A klerikális és az antiszemita diákok azonban leleményesek s egy új módját eszelték ki a tüntetéseknél. Elfoglalják ugyanis azoknak az omnibuszoknak a tetejét, amelyek a rue de l'Operán át közlekednek. Mikor azután a kocsis a Cercle Militair előtt elhaladt, megkezdik a kiabálást:

— A bas les juifs! A bas Zola!

(Le a zsidókkal! Le Zolával!)

Azután adott jelre elkiáltják magukat:

— Eljen a hadsereg!

És az omnibusz tovább koczog. A közönség eddig meglehetősen közömbösen fogadta ezeket a dolgokat, de már volt eset arra, hogy a tervszerűen este hat órakor kezdődő lármára többen fütttyökkel, közbekiáltásokkal és püsszegéssel felelnek. Ha a diákok továbbra is folytatják a tüntetést, előreláthatólag ellenpárt keletkezik s minden valószínűség szerint tettelegességekre kerül a sor.

Amint egy párisi táviratunk jelenti, a Dreyfus-per revíziójának ellenzői szombatra nagy meetinget hívtak össze s vasárnapra nagy tüntetést terveznek.

Hogy az antiszemita hullámok mily gyorsan terjednek, arra érdekes bizonyíték egy algiri táviratunk, amely azt jelenti, hogy *Algírban* tegnap este néhány diák antiszemita tüntetést rendezett. A rendőrség azonban szét szórta őket.

A budapesti egyetem hallgatói is nyilatkozatra készülnek, természetesen Zola mellett. *Wolfner Pál*, az egyetemi kör tagja huszonöt bizottsági tag aláírásával ellátott indítványt nyújtott be a bizottsághoz, amelyben azt ajánlja, hogy az egyetemi ifjúság intézzen üdvözlő táviratot Zolához férfiass fellépéséért.

Cseh-német hadakozás.

Prágában csak nem akar a rend helyreállni. Ma ugyanolyan volt a város képe, mint amilyen a statárium szomorú idején volt: katonaság czirkált mindenfelé, tüntetők lármája hallatszott és letartóztatások történtek. A csehek és a németek között való összeütközések mind sürűbben ismétlődnek és revolverrel támadnak egymásra az emberek. Mindezekről az eseményekről a következő táviratok szólnak:

Prága, január 19.

A kora délutáni órákban már nem lehetett a Grabenen jelvényes német diákok látni. A rendőrfőnök, aki személyesen győződött meg a helyzetről, erre intézkedett, hogy a *katonaság visszavonassék a Grabenről*. Alkonyatkor a katonaság újból kivonult a Grabenre és a Venczel-térre, megszállta az utcák keresztutcait és őrzőkatapultat küldött a szomszédos utcákba s mindazokra a helyekre, ahol gyülekezések szoktak történni.

Egy csapat tüntető, a Weinbergen városrészről a *Hej Slované*-t énekelve jött befelé, ami az új német színház közönségében nagy nyugtalanságot keltett. A színház folyosóin elhelyezett katonaság a lármá hallatára azonnal fegyverbe lépett és körülállotta a színházat. A lármázó csoport a színház mellett elvonult a Venczel-tér felé, ahol a katonaság rögtön szét szórta.

Délután *Grünne* tábornagyparancsnok mindenütt megjelent, ahol katonai őrség fellállítása mutatkozott szükségesnek és meg szemléltette az őrségeket. Este hét órakor gróf *Coudenhove* helytartó győződött meg személyesen a történet biztonsági intézkedésekről.

A felső Neustadtban este *három letartóztatás történt*. Letartóztattak egy péklegényt, aki ellene szegült a katonaságnak, egy tizennyolcz éves technikust, aki pereat-ot és egyéb szidalmakat kiabált és egy harminczhat éves ipariskolai hallgatót, aki leverte egy németnek a fejéről a czilinder-kalapot. Este tíz óra után a katonaság még megszállva tartotta az utcákat.

Prága, január 19.

A német kaszinóba három cseh ment ma be sörözni. A vendéglős csak az alatt a feltétel alatt volt hajlandó őket behagyni, ha csendben maradnak. A csehek ezt megígérték és tényleg semmi rendellenességet el nem követtek.

Tegnap éjjel három cseh és három német igyekezett hazafele. Az egyik német *véletlenül meglökte az egyik csehet, de nyomban bocsánatot is kért*. A cseh azonban nem hagyta annyiban, utána ment a németnek és *jól a hátba vágta*. Erre a német a zsebébe nyúlt, revolvert vett ki és többször a levegőbe lött, hogy a rendőrséget felbressze. A lövésekre csakugyan előszaladt néhány rendőr és *mind a hat urat bekísérté*. Miután igazollák magukat, szabadon eresztették őket. (N. Fr. Pr.)

TÁVIRATOK.

Osztrák miniszterek Budapesten.

Bécs, január 19. Holnap báró *Gautsch* miniszterelnök, dr. *Körber* kereskedelmi és *Böhm-Bawerk* pénzügyminiszter Budapestre érkezik.

Készülődések a párisi kiállításra.

Bécs, január 19. Ma délben volt az alsó-ausztriai tartománygyűlés ülésében az 1900. évi párisi világiállítás osztrák központi bizottságának első ülése. *Körber* kereskedelmi miniszter elnök üdvözlő beszédében hangsúlyozta a központi bizottság jelentőségét. A bizottság részére — mondá — biztosítva van a leghathatósabb támogatás: ő Felsége kegye, valamint azáltal, hogy *Ferencz Ferdinánd főherczeg elfogadta a védnökséget*.

A kínai ügy.

London, január 19. A Timesnek jelentik *Pekingből*: *Pawlow* orosz ügyvivő *komoly órást emelt Ta-Lien-Van-nak nyílt kikötővé való nyilvánítása ellen*. Kína, amely nyilvánvaló módon törekszik Anglia pénzügyi támogatásának megnyerésére, bő biztosítékot fog nyújtani a kölcsön visszafizetésére, megengedi a belvizeken a gőzhajózást és megkönnyíti a kereskedelmi forgalmat valamennyi nyílt kikötőben.

Yokohama, január 19. A kormány lapja szemére veti Németországnak, Franciaországnak és Oroszországnak, hogy a hatalmak a szélkeleten önálló politikát üznek és kijelenti, hogy *Japán kerülni akarja a szövetségeket*. Ha azonban a béke fentartása kívánja, erőlyes eljárásra is kész.

London, január 19. A Reuter-ügynökség elenti *Pekingből*, tegnapi kelettel: A *Tzungli-Yamen* tegnap újabb értekezletet tartott. A kölcsön ügye még nincs elintézve. Anglia azt a jogot követeli, hogy vasutat építhessen Szecsuanban és Junanban, ezenfölül azt kívánja, hogy nyissák meg a hsiangyusi(?) kikötőt, mint szerződéses kikötőt. A nevezett hely *Hu-Nan* tartományban van és arról ismeretes, hogy *nagyon ellenséges indulattal viseltetik az idegenek iránt*. A főnehézséget e pillanatban az okozza, hogy Anglia Ta-Lien-Van megnyitását kívánja, míg Oroszország egész Mandsu-országot magának követeli. A két hatalom egyike sem akar most engedni s a kérdés most már politikai, nem pedig kereskedelmi.

Vilmos császár jeruzsálemi utja.

Berlin, január 19. Az a hír, hogy Vilmos császár április 15-én Jeruzsálembe megy, nem talál megerősítést. Ez az utazás annál kevésbé valószínű, mert a templom, melynek felszentelésére *Vilmos* el akart menni, csak október 31-ére lesz kész, másrészt pedig a forró nyár nem valami alkalmas a szentföldön való utazásra. (N. W. T.)

Orosz készülődések.

Köln, január 19. A „*Kölnische Zeitung*”-nak írják *Pétervárról*: Az újév alkalmával nemcsak fontos személyi változások, hanem a vilnai és kievi hadtestek egész csendben való alakítása annál nagyobb meglepetést gyakorolt Európában, mert Oroszországról azt hitték, hogy Angliával és Japánnal Ázsiában annyira el van foglalva, hogy Európában a béke leg-erősebb hirdetője és mégis *Európában igyekezik pozícióját oly nagyon erősíteni*. Az utóbbi időben a lovasságot és a külön fegyvernemeket egész csendben annyira szaporították, hogy ez sokkal többet tesz ki az összes III. Sándor óta eszközölt szaporításnál. (N. Fr. Pr.)

A „lex Heintze.”

Berlin, január 19. A birodalmi gyűlés tizen-négy tagú bizottsághoz utasította a centrum javaslatát az ugynevezett „lex Heintze”-t, amely az *erkölcstelenség ellen teendő intézkedésekre vonatkozik*.

A szerkesztő baja.

Berlin, január 19. A „Post” kijelenti, hogy szerkesztőjét, *Finket*, a német amerikai lapok újabb gyanúsításai következtében, saját kérelmére, hétfő óta *fellüggesztették a „Post” szerkesztőségében* és a szabad konzervatív párt elnökségében elfoglalt állásától, amíg ártatlansága a törvény előtt ki nem derül.

Kovács, Barabás, Fischer.

Midőn a gimnázium ötödik osztályába „A pályaválasztásról” szóló értekezésemben odanyilatkoztam, hogy én a hirlapírói pályát választottam és midőn ezért itt vissza nem adható jelzőkkel illetett engem Heves Pius kegyesrendi atya, a chriák utólérhetetlen mestere, — akkor én így gondolkodtam: „Kollégája leszek Kossuth Lajosnak és Jókai Mórnak, kollégája leszek Gambettának és Kemény Zsigmondnak.” (Littrének már nem szándékoztam kollégája lenni; az még harminczhat éves korában is csak táviratokat fordított a National szerkesztőségében, pedig akkor már megírta volt a német filozófiáról a legjobb tanulmányt francia nyelven.)

Természetes, hogy újságíró lettem. Kossuth Lajosnak nem lettem kollégája. Azt se merem érezni, hogy Jókai Mórnak volnék kollégája. Bizonyos, hogy nagyon sok gentlemannek vagyok kollégája. Szép. Sajnos azonban, Kovács F. Sándornak is kollégája vagyok. Nem szép. Sőt még tovább. Barabás Albertnek is kollégája vagyok. Szintén rossz. De itt a fekete leves. A Fischer Móricznak is kollégája vagyok. Haj, haj. Ez nem volt benn a „Pályaválasztásban”. Nem bizony.

... A sajtó tudniillik korrumpált, de ez nem érinti az újságíróit. Az állam is korrumpált, de ez nem érinti az állam hivatalnokait. A sajtó és az újságíró egészen két dolog. A francia sajtóról például mostanában is elmondható, hogy rettentően korrumpált, sőt talán halottak némelyek a Jules Favre anekdotájáról is, Jules Favre tudniillik azt mondta egyszer a kamarában:

— A Figaró-t egy louisdorért megvásárolhatom.

A Jules Favre beszédét erre szépen közölte a Figaro, csak ép ezt a passzust hagyta ki belőle.

— Miért hagyták ki a javát? kérdezte másnap Jules Favre Figaróknál.

— Mert ön nem fizetett egy louisdort érte...

A korrupció tehát — ebből a példából is látszik — már jóval megelőzte a Dreyfus-

ügyet, még Franciaországban is régi a korrupció, de ez nem érint minket. Az újságíró az érinti, hogy neki Kovács F. Sándor, Barabás Albert és Fischer Móricz a kollégája.

Az első (telve nemes idealizmussal) titkokat árult a rendőrségnek két forint ötven krajczárért. A másik épp a negyvenhetedik becsületbeli ügyét akarta a lovagiasság szabályai szerint elintézni, midőn elfogták zsarolásért. A harmadik a C y a n k a l i -nak volt a szerkesztője. (Ez már maga is közel jár a büntetendő cselekedetekhez.) Mind a három pedig kolléga tagadhatatlanul; mivel a világ ért ugyan ahhoz a könnyű disztinkcióhoz, hogy vannak tisztességes újságírók és vannak revolver-újságírók, csak hogy ez nem ér semmit. Mert a tényleges állapot generalizál kegyetlenül és valamint a Fischer Móricz bizonyosan sehol sem mutatkozott be úgy, hogy: „Én, Fischer Mór revolver-újságíró vagyok”. — akképp más se írhatja a vizitkártyájára: „X. Y. tisztességes újságíró”. Újságíró, újságíró. Punktum.

Az ember pedig, aki tizenhat esztendeig járt iskolába, hasonlóképen akármely szolid lateinerhez, az ember, aki nem élvezi a szolid lateinernek azt a kényelmét, hogy a tizenhat esztendei iskolajárás után már ne tanuljon többé semmit; az ember, aki nem ismer más polgári jövedelmet, mint a korrekt honoráriumot, az ember sokat elvisel. Az ember némán tűri azt, hogy Bismarck pályatévészletét ekszisztenciának mondja (míni a Bismarckkal volt kongeniális az én professzorom, Heves Pius!) és az ember ugyancsak hallgatással mellőzi Schoppenhauernak azt a szörnyű kifakadását, hogy: „Az újságíró a nyomtatás alá írók utolsó kategóriájába tartozik”. (Észerint még Medve Imre, írói néven Talár Péter, is megelőz minket.) Végül, mondom, az se baj, hogy fehér rabszolgáknak is hívják minket. De az emberben gögös, oligarchikus vágyak támadnak arra a gondolatra, hogy neki a Kovács, a Barabás, meg a Fischer Móricz a kollégája!

Kérem szépen, valami törvény kellene ide, például valami kamaráról szóló. Hiszen a szabad ipar ugyanis korlátok közt van, mutatják a kéményseprők. A kéményseprők oligarchikus szervezete irigységem tárgya. P. D.

UJ REGÉNYÜNK

Mal számunkban kezdjük meg a kiváló orosz regényíró, Baranczevics Sz. Kázmér

KÉT ASSZONY

czlmu regényének közlését. A regény jellemzésére elég legyen annyi, hogy az nemcsak a francziáknál kellett nagy föltűnést, mikor francia fordításban megjelent, nemcsak Paul Bourget-t bírta több magaslatú czikk írására, hanem otthon, Oroszországban, az elbeszélő irodalom annyira termékeny földjén is oly föltűnést keltett, hogy a

KÉT ASSZONY

íróját a pétervári tudományos akadémia a nagy Puskin-díjjal tüntette ki.

A „Két asszony” regény írójának neve nálunk ma még ismeretlen, de erősen hisszük, hogy a regénye révén rövid idő alatt époly jóhangzásu lesz, mint annyi nagy orosz elbeszélőé. A

KÉT ASSZONY

tipikus orosz regény s az orosz főváros kishivatalnokainak, szegényebb sorsu polgárainak életét festi sötét alapon, de bámulatosan mély, jellemzőes humorral, melyhez hasonló csak az angol irodalomban található.

Elsőadása nyugodt, művészies, poétikus s hogy e kitűnő sajátosságai a magyar fordításban se veszszenek el, a fordításra az orosz nyelv és irodalom alapos ismerőjét, Szabó Endrét kértük meg.

HIREK.

Bál az udvarnál.

(Távirati tudósítás.)

A farsang az idén élénk és vidám az udvarnál, Rövid szünet után ma ismét ünnepség volt ott és pedig sokkal bizalmasabb jellegű ünnep, mint amilyen nem régen lezajlott. A mai ünnep neve ugyanis *bál az udvarnál*, mely sokkal intímébb természetű, mint az *udvari bál*.

A nagy szertartási terem ma káprázatos fényben ragyogott. Az oszlopokat gyönyörű virágfüzerek kötötték össze egymással és a szemet szinte elvakította a fény, a pompa, mely eléje tárult. Csak az udvari személyiségek, a magas arisztokrácia, a hadsereg képviselői és a legmagasabb államtisztviselők voltak hivatalosak a mai ünnepre, melyen a beszélgetés is sokkal fesztelenebb volt, mint amilyen az udvari bálon szokott lenni.

Még nem volt nyolcz óra, amikor a teremben összegyűlt a fényes társaság. Ott voltak a diplomáciai kar tagjai, élükön a pápai nuncziussal. A hölgyek különösen egyszerű öltözékekkel tűntek fel.

Hangos, élénk társalgást folytattak a megjelentek, míg nyolcz órakor hirtelen csend lett. A szertartásmester megjelent pálczájával a teremben, ami azt jelentette, hogy az udvar közeledik.

Liechtenstein herceg főudvarmester haladt elől. Azután belépett a király egyik ezredének ezredesi egyenruhájában *Mária Jozefa* főhercegnővel karján. Utána következett a többi főherceg és főhercegnő.

Ő Felsége első sorban a diplomáciai kar tagjaival ereszkedett szóba. Hosszasban beszélgetett a király gróf *Goluchovszki*-val. Ez alatt *Mária Jozefa* főhercegnőnek bemutatották a diplomáciai kar tagjainak feleségeit és a megjelent arisztokrata hölgyeket.

A bemutatások után megkezdődött a táncz, melyben különösen a fiatal főhercegnők élénk részt vettek.

A bálról a *N. Fr. Pr.* a következőket jelenti:

A tánczot *Mária Annuciata* főhercegnő kezdte meg *Koziebrodsky* gróffal. Az első négyesben résztvettek *Stefánia* özvegy trónörökösne, aki *Frigyes* főherceggel, *Mária Valéria* főhercegnő, aki *Koburg Lajos* herceggel, *Mária Annuciata* főhercegnő, aki *Ferencz Szalvátor* főherceggel tánczolt.

A táncz közben eljásztották *Péter Ferdinánd* főherceg egy zeneszerzeményét, melynek czime: *Az erdő varázsa*.

Ő Felsége *Ghyka* román követ nejét, gróf *Eulenburg* német nagykövetet és nejét, *Talliani* fűncziust megszólítással tüntette ki. A karzatról *Stefánia* özvegy trónörökösne leánya, *Erzsébet* főhercegnő és *Frigyes* főherceg leányai nézték a tánczot.

Az udvar féltizenegy órakor vonult vissza a belső termekbe.

— Francia parasztlak. Lapunk egyik barátja, egy kiváló orvos, beszéli a következő jellemző dolgot, mely a francia parasztlakot igen szomorú világitásba helyezi.

Dumourier, kórházi orvos vendége voltam a Hotel-Dieuben, ki a Rue Rivolin lakik. Nála voltam ebéden, ebéd után jött a kórházi szolgáló, kit a pipázóban fogadott.

— Mondja csak, Anatole, megjöttek a hullák? — kérdi türelmetlenül.

— Nem, uram. Semmi se jött.

— Ezek a gaz parasztlak megcsaltak. Mára ígérték a hullákat.

— Igen, uram, de talán még nem halt meg az após.

— Az nekem mindegy — vágott közbe Dumourier ingerülten. Ha nem halt meg, hát üssék agyon. Mit bánom én. Én előleget ádтам rá és punktum. Ők kötelezték magokat.

Erre aztán felém fordult házigazdám és így szólt:

— Önöknél is ilyen pontatlanok a parasztlak?

— Miről van szó kedves Dumourier?

— Hát tudja, hullákat vettem tőlük. Mert nekünk itt sincsenek elég hulláink. A Morgue

nem elégíti ki a szükségletet. Borszasztó idöket élünk. Nem a régi Páris ez már. Oh nem. Ma már öngyilkosok sincsenek. Nincs itt már semmi. Hát faluról vesszük a halottakat, ahogy lehet. A parasztlak a szomszéd falvakból eladják hozzátartozóikat, husz-harmincz frankjával. Jutányos? Mit? Az ördögbe is, mért vág ön olyan képeket, edesem. Egy parasztlak elevenen sem ér többet negyven franknál.

De mit folytassam Dumourier urral való beszélgetésemet, mely megfagyasztotta bennem a vért, s melynek alapos voltáról meggyőződtem, mert másnap megjött az após hullája Clamartból, melyre tíz frank előleget kapott, és két hulla Villers-Coteretből, ahol egy köbánya rászakadt a dolgozó munkásokra.

Az ilyen parasztlak persze nem produkálhat olyan hadsereget, amely összetörhetné a porosz haderőt.

— Birtokváltás. Laszkary Gyula, a dunnán-inneni ágostai evangélikus egyházkerület főfelügyelője megvevte Nográdmegye Romhány községében a Sombery-féle ezer holdas birtokot.

— Eljegyzés. Dr. Reiner Mór fővárosi gyakorló orvos jegyet váltott *Augenstein* Reska kisasszonnyal, *Augenstein* Dávid nagykereskedő leányával.

— Nemzetközi gyermekvédő kongresszus. A jövő évben Budapesten nemzetközi gyermekvédő kongresszus lesz, melynek előkészítésén most dolgozik az intéző nagybizottság. Egymásután megállapítják a kongresszus egyes szakosztályai és megállapítják programjukat. Tegnap alakult meg a *jótekonysági szakosztály*. A szakosztály elhatározta, hogy mivel a nem régen megalakult emberbaráti szakosztályban a konok csavargó és elzüllesnek indult gyermekek ügyeit tárgyalják, a jótekonysági szakosztály körébe az egészséges szegény gyermekek ügye (árvaházak, gyermekmenhelyek, gyermektápláló intézetek stb.) tartozzék. Elhatározták továbbá, hogy a florenczi kongresszus kérdőpontjai közül fölvesznek néhányat a programba. Végül elhatározta a szakosztály, hogy a *gyermekügy történetét és jelen állását* hazánkban egy kimerítő szakmunkában tárgyalja a kongresszus elő. Holnap alakul meg a kongresszus *kiállítási bizottsága*.

— Halálozás. Tegnapelőtt Pozsonyban elhunyt *Laib* Gusztáv, a szabadalmazott osztrák-magyar államvasutak főmérnöke. Temetése ma volt nagy részvét mellett. — Szent-Györgyön *Wittmann-Dongláz* Eliz, egy jótekonyságáról messze vidéken ismert urnő, meghalt. Holttestét Pozsonyba szállították.

— Embernyuzás. *Zimonyi* levelezőnk írja: Az egész délvidéket egy rablógyilkosság tartja izgatottságban, amely *Ujvidéktől* nem messze az egyik vasuti órháznál történt. Itt eset a következő: *Szkrábány* Sándor órhöz ugyanis szerb rablók betörttek és disznait el akarták hajtani. *Szkrábány* fegyvert fogott és az egyik rablót agyonlőtte. Ekkor a rablók megtámadták az őrt és annak feleségét és hosszú küzdelmes viaskodás után megkötözték őket lábaiknál és kezeiknél. Azután törvényt ültek fölöttük. Elhatározták, hogy a *bázaspárt élve megnyuzzák és hozzá is fogtak kegyetlen tettükhöz*. Az emberi alakba öltözött vadak már a férfit félig meg is nyuzták, midőn a villamos csengő vonat érkezését jelezte. Ez azonban nem zavarta meg a rablókat, mert kiküldötték egyik társukat, hogy *zászlóval adjon jelt a vonatnak, hogy mehet*. A kiküldött azonban véletlenül vészjelet adott és a vonat vezető megállította a vonatot. Szerencsére a vonaton csendörök is voltak, akik hamarosan kézre is kerítették a kegyetlen rablókat és *Szkrábányt* és feleségét a kötelekekből felmentették. *A megcsufított és megkínzott őriszonyu fájdalomak között meghalt*.

— *Crispi* asszony báránkjára. Azokra az ünnepélyekre, amelyeket múlt héten *Palermóban* tartottak, elment *Crispi* felesége is. Szép kis báránnyt vezetett magával úgy, amint más a kutyát szokta vezetni. *Palermóban* fogyasztási adót kértek tőle a bárányért. *Crispi* asszony azonban nem akarta azt az adót kifizetni, arra hivatkozván, hogy a bárány az ő uti kísérője. A polgármester, akitől a dolog eldöntését kértek, kijelentette, hogy a bárányért nem kell fogyasztási adót fizetni, mert *Crispi* asszony nem akarja a báránnyt megenni.

— **A királynéról.** *San-Remóból* táviratozzák a „N. Fr. Pr.” utján: A királyné itt a legjobban érzi magát. Már többször kifejezte meglepedését San-Remo kedvező éghajlata felett. Itt tartózkodása első idejében a királyné csak rövidebb sétákra ment ki és inkább naponta lement a szálló virágos- és pálmakertjébe. Most azonban *hosszabb kocsi- és gyalogsétákat tesz a város környékén* is. Többször kíséretében láttak Trany grófnőt, nővérét is, aki e hónap 11-ike óta szintén itt tartózkodik. Minthogy az éghajlat ő Felsége kívánságának teljesen megfelel, remélhetni, hogy itt tartózkodását még jóval meghosszabbítja.

Gladstone betegsége. *Londonból* a legellentmondóbb hírek érkeznek Gladstone egészségi állapotáról. A *Pall-Mall Gazette* a legjobb forrásból arról értesül, hogy Gladstone egészségi állapota, aki jelenleg Cannesban tartózkodik, *komoly aggodalomra ad okot.* — Ezzel szemben egy másik távirat a következőket jelenti: A sajtó egyik képviselőjét Gladstone rokonai arról értesítették, hogy a legújabb hírek szerint, melyek Gladstone egészségi állapotáról szólnak, *a nyugtalanító híresztelések alaptalanok.* Igaz ugyan, hogy Gladstone, Cannes-ba érkezése óta ismét neuralgiában szenved, de a ma érkezett levél szerint *jobban érzi magát és az orvosok meg vannak elégedve a javulással.*

— **Kardpárbaj.** A minap *Pollacsek* Izidor, a 32-ik gyalogezred közlegénye öngyilkos lett, mert, amint bucsuzó levelében írta, nem tudta elviselni főlebbvalóinak durva bánásmódját. A *Függetlenség* című napilap az esethez éles kommentárt fűzött, amelyet *Richter* Matz, 32. ezredbeli hadnagy magára nézve sérelmesnek talált és azért gróf *Sternberg* hadnaggyal és *Soliger* főhadnaggyal provokáltatta dr. *Székely* Bélát, a *Függetlenség* szerkesztőjét. Dr. *Székely* a maga részéről *Sima* Ferencz és *Hentaller* Lajos országgyűlési képviselőket nevezte meg segédeikül. A párbaj ma délután 3 órakor ment végbe az Arlow-féle vívóteremben, *bandage nélkül, nehéz lovassági kardokkal, végkimerülésig.* Mindkét fél hevesen rohant egymásra. Az első vágást a sértett fél adta egy alsó vágással a jobb alsó bordától vágva keresztül a has fölött, mintegy 25 centiméternyi hosszú sebet ejtve Székelyen. Ugyane pillanatban kapott *Richter* Matz fejére két mély vágást; mindkét vágás áttört a csontot. A visszavágásban mindketten *Székely* jobb karján alul és *Richter* Matz fölül kapott sebet. Erre a vezető segédek rögtön beszüntették a viaskodást s miután *Richter* Matz fejéből pataként ömlött a vér, melyet alig tudtak elállítani, legelőször az ő sebeit varrták és kötözték be. Az orvosi műtét fél órát vett igénybe, mely után *Székely* Béla gyalog ment lakására, míg ellenfelét segédei emelték kocsiába. *A párbaj után, mely 3/4 négykor végződött, a felek nem békültek ki.*

— **Az új honvédkisiskolák.** A honvédelmi miniszteriumban az új honvédkisiskolák felállítására ügyben erősen folynak a munkálatok; már legközelebb el is készülnek, úgy, hogy az 1898/99-iki iskolaévtől kezdve az új iskolákat már meg is nyithatják. A Ludovika-akadémiát egészen átváltoztatják s ehelyett tiszti akadémiává lesz, amelynek első évfolyamába ötven növendékét vesznek fel. Az új honvéd főreáliskola első évfolyamában szintén ötven növendéket s a felállított két honvédhadapródiskolában száz-száz tanulót képeznek ki.

— **Vasuti baleset.** *Brassóból* táviratozzák: A Budapestről tegnap reggel 8 órakor Brassó felé elindult 506. számú személyvonat mozdonya *Benne* állomásnál a források elszakadása következtében felmondta a szolgálatot. A tűz kialudt és a vonat nyílt pályán hirtelen megállott. Új mozdonyt kellett alkalmazni, aminek következtében a vonat *három órai késéssel érkezett Brassóba. Szerencsétlenség nem történt.*

— **A megszökött uzorás.** Már körülbelül tíz napja, hogy *Schreiber* Adolf uzorás megszökött az igazság büntető keze elől. Hétfőn délelőtt 11 órakor még vigan tipegett lakására. Vele szemben

egy vörös ékszerágens rohant felé, figyelmeztette, hogy otthon detektívek várják. *Schreiber* hirtelen kocsiába vetette magát s azóta eltűnt. Eddig elkerülte a büntetést. Most a főkapitányság a következő körözést adta ki *Schreiber* Adolf ellen:

Körözvény.

(25—98.) *Schreiber* Adolf, ladoméri születésű, 50—51 éves, izraelita, nős, pénzügynök, jól táplált, szürkészemű, rövidre nyírt, sötétbarna haja, erősen kopasz, tömött szürkés hajusza, belevált arca, arca egyik felén forradás — okirathamítás és uszovavétséggel gyanúsítva megszökött, nyomozandó, letartóztatandó.

Budapest, 1898. január 14-én.

A főkapitányság.

— **Haroz a kenyérért.** Néhány nap előtt, mint azt megírtuk, *Anconában* zavargás történt a kenyér drágasága miatt. Ma újabb híreket kaptunk erről a kenyér-harozról és egy szersimund híreket kaptunk arról is, hogy más helyeken is zavargások keletkeztek a kenyér drágasága miatt. *Senigagliában* például az éhes és elkeseredett emberek a pályaudvaron kifosztották a buza és kukorica-készletet s most mindenütt katonaság őrzi a rendet és szuronyokkal akarják csillapítani az éhséget. *Anconában* ma teljes volt a nyugalom. Ezt különben nem lehet csodálni, mert a katonaság ugyancsak erélyesen lépett fel a zavargók ellen. Majdnem valamennyi üzletet bezárták. Újabb csapatokat várnak. Tegnap éjjel sok letartóztatás történt. Néhány embert azért tartóztattak le, mert a *Tagliardi-villa* felgyújtásával őket gyanúsítják. A környéket katonaság járja be, amely több embert letartóztatott és őrzi az összes kapukat. A külvárosokban nem történt rendzavarás. A történt erélyes intézkedések valószínűleg elejét veszik a további zavargásoknak. Az *Ancona* közelében fekvő *Torrette* község közelében néhány száz fenyegető magatartást tanúsító munkást vettek észre. Azt hiszik, hogy ezek a munkások azok, akiket tegnap a *Tagliardi-villa* előtt szétkergettek és akik nem térhettek vissza a városba. Egy lovascsapat és néhány rendőrtisztviselő *Torrettebe* ment.

— **Elfogott kapitány.** *Aßbelgrádi* rendőrség — mint levelezőnk írja — *Manajlov* Szvetiszlav kapitányt elfogta és börtönbe kísérte, mert a kapitány *Sándor* királyt nyilvánosan gyalázta.

— **Megint egy uzorapör.** Még el sem fogták *Schreiber* Adolfot, a vakmerő uzorást, és már egy másikat köröztek a budapesti rendőrség. Pénziás *Salamon* a neve ennek a szintén nagyobbszabású vámpírnak, akit most két fiatal huszártiszt följelentésére fognak a büntető törvényszék elé idézni. Báró *Braun* Rudolf és testvére *Oszkár*, még 1896-ban kerestek Budapesten egy tőkepénzest, akitől nagyobb kölcsönt vehetnének. Egy pénzágens *Penziás*hoz vezette őket, aki 18.000 forint értékű váltókért 1500 forint készpénzt adott nekik. Ez az operáció a tiszti állásába került báró *Braun* Rudolfnak, mert az uzorás följelentette őket a katonai parancsnokságnál, mivel a lejáratú időre nem fizették ki a váltókat. *Braun* Rudolfnak emiatt ki kellett lépni a hadsereg kötelékéből, de ugyanakkor föl is jelentette a testvérpár az uzorást 18.000 forintos uszora miatt. *Penziást*, aki a *Gottschlig-féle* váltóhamisítási ügyben is szerepelt, most körözi a rendőrség.

— **Halál a sineken.** *Triesztből* táviratozzák: A 16 éves gróf *Strassoldo* Tamás, aki egy nevelőintézetben volt elhelyezve, tegnapelőtt éjjel az intézet falán keresztül kimászott az utcára, hogy *Udinéba* szokják az ott rendezett diákbálra. Másnap a vasúti sinek között megtalálták a szerencsétlen fiu holttestét, mely fején és nyakán borzasztó sebekkel volt elborítva. Azt senkisésem hiszi, hogy a fiatal gróf öngyilkos lett, vagy hogy büntetett áldozata. Valószínű, hogy *Strassoldo* gróf, akinek nem volt pénze, fel akart ugrani a mellette elrobogó vonatra, hogy hamarabb *Udinéba* érjen és eközben járt szerencsétlenül.

— **Az az átkos kód.** *Triesztben* ugyan csak nagy bajt okoz a már néhány nap óta tartó sűrű kód. Mint levelezőnk táviratozza, a kód olyan sűrű, hogy három lépésre sem látni. *A kocsiforgalom ugyszólván teljesen szünetel.* A kikötőben folyton sipolnak, csengetnek, nehogy összeütközések történjenek. *A parti hajózás teljesen szünetel.*

— **Baleset a jégen.** *Ray* Rezső ismert fővárosi műépítész *Vilma* leánya, ma este az állatkerti jégpályán elesett s eltörte a lábát. A mentők vitték haza.

— **Öngyilkosság.** *Zugspól* táviratozzák: *Thorn* Márton, köztisztviselőben álló lugosi polgár strychminnel megmérgezte magát.

— **A szocializmus ellen.** *Nyíregyházai* levelezőnk táviratozza: A felső tiszavidéki gazdasági egyesület gróf *Pongrácz* Jenő elnöklete alatt ülést tartott, melyen a szocializmus elharapódzására való tekintettel a munkáskérdés ügyében a következő határozatot hozta: Vasárnap semmiféle rendszerezés üzemmuunka nem teljesíthető, kivéve takarítás idején, amikor a gazdaság tetemes kárt szenvedhetne; az éves cselédek feleségei nem kötelezhetők ingyen munkára.

— **A kaszárnya veszedelme.** *Brassóban* tegnap este — mint levelezőnk táviratozza — a lovassági kaszárnyában tűz keletkezett, amely az *istállók tetőzetét elhamvasztotta*, A kár 500—600 forint. A tüzet valószínűleg valamelyik dohányzó katona vigyázatlansága idézte elő.

Patti Adelina férje.

Párisból jelenti egy távirat, hogy *Patti Adelina* második férje, *Nicolini* tenorista ma ott meghalt.

Patti Adelina annak idején *hétsszázezer frankért* „vásárolta meg” ezt az embert, akivel a legregényesebb körülmények közt ismerkedett meg és kelt egybe.

Patti első férje *Marquis de Caux*, *Eugenia* császárné lovászmestere volt. A művésznő nem a szíve sugallatát követte, midőn a *marquis*hoz feleségül ment. A császárné keresett az elszegényedett lovászmester számára egy alkalmas partit, de egyuttal a nagy énekesnőnek is fényes társadalmi pozíciót akart ezzel biztosítani. *Patti* akkor még nagyon fiatal volt, a *marquis* pedig öreg. A házasság egyáltalán nem volt boldog, *marquis de Caux* ezenfelül rendes látogatója volt a párisi előkelő játék-kluboknak és miután állandóan vesztett, ott-hon gyakori konfliktusai voltak.

1870. körül történt, amikor *Patti Adelina* mint férjes asszony megismerkedett *Nicolinival*. A tenoristának meglehetősen rossz modora volt és a nagy *Adelina* ezért nem is tudott vele rokonszenvezni. Ellenben tetszett neki *Nicolini* asszony, az énekes felesége, akivel 1871-ben *Hamburgban* találkozott először. Ez egy gyönyörű megjelenésű és szeretetre-méltó modoru hölgy volt. Férjét azonban üldözte féltékenységgel és mindenféle ügy beszélt róla, mint egy törülmetszett *Don Juanról*.

A következő télen *Patti Adelina Nicolinival* *Szentpétervárról* találkozott újra, de ellenszenvét iránta még mindig nem sikerült leküzdenie. Azonban a „*Romeo és Juliá*”-ban oly megragadóan énekelt, hogy ezt mégis csak el kellett ismernie; a művésznő férje is csupa lelkesedés volt. De *Nicolinit* ezután is csak mint szakértő művésznő bámulta, nem mint asszony. Különösen azért neheztelt rá, mert kiállhatatlan módon eldicsekedett hódításaival és folyton-folyvást mutogatott nyilvánosan illatos levélkéket, amelyeket női kezektől kapott. Elég tapintatlan volt és nem hallgatta el az illetők neveit sem.

Mikor *Patti* Bécsben időzött, feltételül szabta barátainak, hogy amikor őt meghívják, ugyanakkor ne hívják meg *Nicolinit*. A tenorista mindazonáltal követte őt minden utján: és *Patti Adelina* végül eltűrte kíséretét és szerelmi sóhajait! Egy hirtelen fordulattal megvetést és gyűlöletet kezdett érezni a *marquis* iránt és karjaiba vetette magát *Nicolininek*, akinek már akkor *hat gyermeke* volt! A megcsalt férj, jöllehet egyre küldözgették neki a névtelen intő leveleket, nem szünet meg rokonszenvezni a tenoristával.

Nicolini ezalatt különböző állítózatokban, hol mint vadász, hol mint paraszt lopódzott be *Patti*-hoz, parókák és alszakállak segítségével. A *marquis*-nak nagyon későn nyílt meg a szeme. Egy napon ugyanis a kezébe akad *Nicolininek* egy levele, amelyet ez elég óvatos volt a szobaleánynak cizmezni. A levél azonban oly világosan beszélt, hogy *Adelina* asszony hűtlenségében nem lehetett több kétkedni.

Midőn a moszkvai idény a végefélő közeledt és Patti a férjével Szentpétervárra utazott, Nicolini meghallotta, hogy a tenorista Nápolyból Szentpétervárra jő és miután amott szerződéses volt, itt ajánkozott az opera vezetésének, hogy tizenhét estén *teljesen díjtalanul* énekel. Alig hogy a marquis az orosz fővárosba érkezett az opera igazgatóságától azt követelte, hogy a „Romeo és Juliá”-t, amelyben Nicolininek föl kellett volna lépnie, töröljék a repertoireból és egyáltalán ne engedjék énekelni az egész szezon alatt. Az igazgató megígérte neki, hogy kivánságát teljesíti, de úgy látszik, Patti is, Nicolini is sarkokra szorították és a színház mégis csak hirdette Nicolini föléptét a „Traviatá”-ban. A márkis erre dühbe jött és kijelentette, hogy nem engedi ezen az estén énekelni a feleségét. Az igazgató most kétségbeesésében megígérte, hogy Nicolini helyett egy másik énekes fog beugrani. De este, amikor a függöny felgördült, a színen mégis csak Nicolini jelent meg . . .

A válogott, amely a divára nézve éppen nem létező leleplezésekkel járt, 1877-ben tárgyalták a párisi bíróságok. A választ jogérvényesen kimondták és a szép Adelinát elítélték, hogy fizessen férjének 450.000 frank „kártérítést”. 1886-ban a két művész örök frigyre lépett, miután Párisban a válás és újraegyesítési törvény keresztülment, és miután Nicolini neje 250.000 frank fájdalomdíjért beleegyezett a válásba.

Nicolini embernek is, énekesnek is nagyon jelentéktelen ember volt. 1886-ban visszavonult a színpadtól és azóta kizárólag neje keresményéből él. Skóciában lakott Patti Adelina Craig-y-nos-i villájában. A fejedelmi pompával berendezett kastély fényes ünnepekként volt színhelye. Nicolini és neje különvonatokon hozták el oda a meghívott vendégeket. A házigazda halálával Patti Adelina életének egy nagy és talán a legérdekesebb fejezete végződött be.

A zsarolók szövetkezete.

A hetek óta tartó vizsgálat egyre folyik a napról-napra új adatokkal gazdagítja a bűnkrónikát. Hogy mikor fejezik be a nyomozást, még nem is sejtetheti, mert a vallatások folyamán egymás után bukkannak a régebbi-újabb zsarolási kísérletek sokaságára.

A Trencsénbe tolonczolt orfeumi diva ma már Bécsben szabadon jár-kele s válogat a fényesnél fényesebb szerződéses ajánlatokban. Amint beszél a rendőrség nem is tolonczoltatta el Budapestről, hanem egyszerűen csak kitiltotta.

Kovács F. Sándor ügyében *Pascariu* vizsgálóbíró ma kihallgatta Tuchfeld Augustát, a gyár-utcai bodega tulajdonosnőjét. Az asszony azt mondta, hogy Kovács F. Sándor ellen a rendőrségnél nem tett följelentést, ami egyébiránt mit se változtat a dolgon, mivel a *zsarolás hivatalból üldözendő*.

Fischer Mór, aki a pénzügyigazgatóság ellen tervezett zsarolásban volt főreszes, ma átkísérte a rendőrség az ügyészséghez. Ez ellen az előzetes vizsgálat már be van fejezve, büntársai ellenben, *Barabás Albert, Lévy Regina, Tóth Imre és Gerő Menyhárt* még a rendőrség fogházában ülnek.

Ujabbban *Grünbaum* Ármán ügynököt is le tartóztatták egy *kőbányai háztulajdonossal* és egy jözséfvárosi ismert kétéshírű nővel együtt.

A bűnlajstrom is növekedett, nemcsak a bűnszövetség. A társaságot már most nem pusztán a szerb királyi udvar és a budapesti pénzügyigazgatóság ellen irányított zsarolási kísérletben való részesség, hanem egész sereg más, kisebb-nagyobb, a büntető törvénybe ütköző machináció vádja is terheli.

A többek között ez is:

Tóth Imre hentes hosszú ideig udvarolt egy *kőbányai kereskedőnek* s a váltott baráti leveleket megőrizte. Az asszony később örökölt és ekkor *Tóth* a levelek révén részt követelt az örökségből. Barabáshoz fordult, ez pedig *Lévy Regina*, ismert kétéshírű asszonyhoz vezette. Itt aztán megállapították a csatatervet. *Lévy* az alatt az ürügy alatt, hogy házait megvétele kéri, többször fölkereste az asszonyt és megmutatta neki a régi imádója le-

veleit. Vagy megvásárolja egyik házát — ez volt a feltétele — vagy pedig megmutatja ezeket a leveleket a férjének.

A házát *Lévy Regina* pedig oly borsosan akarta adni, hogy árából *Barabásnak* és *Tóthnak* is tekintélyes osztalékot juttathasson. A kereskedőnek nem ijedt meg a fenyegetéstől, megvárta a tehatást.

Néhány hét múlva a kereskedő egyik leányrokonát hálózta be — férjhezadás czimén. *Barabás* volt a közvetítő s a kérő egy ismeretlen, akit soha be nem mutattak a leánynak.

Egy alkalommal úgy intézték a dolgot, hogy a jövődöbéli menyasszonynak meg kellett látogatnia *Lévy*-ét. Nem tudta, kicsoda az az asszony, gyantlanul ment el a kétes házhoz, hogy a vőlegényével találkozzék. Ez azonban nem volt ott. *Barabás* ellenben másnap fenyegetőzve követte a közvetítő proviziót, mivel a házasság pusztán a leány könnyelműsége miatt nem történhetett meg, aki nem átalott *Lévy Regina*hoz látogatóba menni.

Anarkista-boszú.

A Dreyfus-ügy és az ezzel összefüggő egyéb nevezetes dolgok egészen elfeledtették a világgal a francia fővárosban tudvalevőleg még gyakori anarkistamerényleteket. Mintha félre vonultak volna az anarkisták, hogy terveket kovacsoljanak, erőt gyűjtsenek valamilyen újabb, nagyobb merényletre. Hosszu hallgatásuk, sokáig tartott pihenésük után ma ismét sorompóba állottak: egy elvtársuk rendőrök ellen követett el merényletet, akikre bizony van okuk az anarkistáknak mért haragudniok. A merényletről párisi levelezőnk a következőket táviratozza:

Páris, január 19.

Az *Epinette* kerületnek a *Rue Bertillon* nevű utcájában két rendőr *anarkista merényletnek lett áldozata*.

Renard, rendőr, aki az őrszobában volt, egy embert vett észre, aki egyenesen feléje közeledett és anélkül, hogy egy szót is szólna, oly gyorsan, hogy nem is menekülhetett előle, rávetette magát és — amint később kiderült — *törrel a szíve tájékán, alsó testén, a karjain össze-vissza szurkálta*.

Renard erre kétségbeesetten segítségért kiáltott.

Kiáltásaira csakhamar előrohant két rendőrtársa, akik közül az egyik, *Le Breton*, miközben le akarta gyűrni a gyilkos anarkistát, *színtén több szurást kapott, míg nem sikerült az anarkistát ártalmatlanná tenni*.

Renard-ot bevették, lefektették az őrszobában a tettest pedig zárkába csukták. A zárkának rácsosított nyílása volt. Egyszerre csak észreveszik, hogy a fogoly ezen a nyíláson *revolvert dug ki*; de még mielőtt elbujhattak volna a közelben levők az oszlopok mögé, a fogoly már *hat lövést tett*, miközben így kiáltott fel:

— No megálljatok, rablók! *Az anarkia boszút áll rajtatok*.

A lövések egyike *Le Breton*-t, aki éppen vizet hozott *Renard* sebeinek kimosására, *az arcán érte*. *Le Breton* egyszerre összeesett. Erre a többi rendőr *Rouffau* rendőrbiztos hitta be. Amikor az anarkista ezt meglátta, így szólt:

— *Igazán kár, hogy a maga számára nincsen már golyóm!*

Rouffau, aki rendőreit revolverekkel látta el, így válaszolt:

— Ha ki nem adja a revolvert, lelővetem!

A fogoly erre azt felelte:

— Szívesen kiadom, ha becsületszavát adja, hogy nem fognak bántalmazni!

Miután a biztos ezt megígérte, a revolvert és egy táskát, melyben *még 35 töltés volt kiadva*.

A fogoly *Etivant* 32 éves anarkista.

Arca keménységet és heveséget fejez ki. Ismert anarkista-szónok. Dinamitlopásért hosszabb ideig csukva volt és csak a múlt év júliusában szabadult ki. Anarkista-röpiratok szerzője és anarkista-lap szerkesztője is volt, melyben oly heves, támadó cikkek jelentek meg, hogy kénytelen volt az üldözések elől, a melyek miattok reá vártak, Londonba szökni.

Onnan csak nemrég tért Párisba vissza. Mikor a biztos kérdezte, miért követte el tettét, azt mondta:

— *Ellensége vagyok a társadalomnak és a tekintélynek*. Ambár nem vagyok áldozataim személyes ellensége, mert tudom, hogy azok csak eszközök, de *beennök is látom a mai társadalmi rend védőit, azért törtem életükre*. Magát azonban, *rendőrbiztos ur, sokkal szívesebben agyonlöttem volna*.

Áldozatait ma a belügyminiszter, a rendőrprefekt meglátogatta és *aranyéremmel tüntette ki, további pénzsegélyt adott nekik*.

Mindkettő házasságban. *Renard*, ki súlyosabban sérült meg, 32 éves, gyermektelen. *Le Breton* 34 éves, egy gyermeke van. Mindketten 1893 óta vannak szolgálatban és a legkitünőbb magaviseletet tanúsították. *Renard* feljebbvalójának azt mondta:

— Ha felépülök, még nagyobb buzgalommal élek hivatásomnak, mint eddig.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* *Ondricek*. Az apró terméttü nagy hegedűs annyi év múltán újra ellátogatott hozzánk és ma este a Royalban mindenkit elragadtatott mesés játékával. Ezzel azonban még nem adtuk hű képét annak a hatásnak, amelyet *Ondricek Ferencz* művészete ezúttal kellett. Mert azóta, hogy utoljára hallottuk, még meg is nőtt néhány fejjel, hatalmasabb lett tudásának minden alkotó eleme: a tonusa, technikája és kedélyvilága. Hangja bámulatosan nagy, technikája szédületes, kedélyvilágába meg belopódzott száz új fény sugar. Műsorának két kiemelkedő száma volt: *Ernstnek* az elavulás elől még mindig biztosított fis-moll koncertje és *Bach Chaconneja*. Amazt elragadó tüzzel játszotta, a melegség csak úgy áradt vonója alól, a Chaconnet pedig tökéletes stílusban és mesteri virtuózsággal mutatta be. A legzajosabb külső effektust azonban *Paganininek* egy boszorkányságával, a *Moto perpetuo*-val csinálta. *Páratlan bravurjai* ez után a szám után szünni nem akaró taps jutalmazta, mire a művész ráadásul szolgált és pedig *Sgambatának* egy kevéssé rokon-szenves „*Nápolyi szerenád*”-jával. *Ondricekkel*, a zeneszerzővel szemben, aki ma este szintén képviselve volt két számmal, igényeinket nagyon le kell szállítanunk. Művészete itt is sokat megnemesít, de nem mindent. A közönség azonban egész estén át szakadatlanul ünnepelte benne a jelenkor egyik legnagyobb hegedűsét. Kívüle még *Lafitte* Károly, egy jó készültű zongorázó, játszott néhány szólószámot.

* *Két darab a szabadságharczról*. A Népszínház is, a Magyar színház is készül megünnepelni az 1848-iki események félszázados fordulóját. A népszínházi bizottság a színház igazgatójának ajánlatára az alkalmi színű megírásával *Verő Györgyöt*, az „*Ezer év*” szerzőjét bízta meg. *Verő* legközelebb már befejezi munkáját s a népszínházi bizottság birálata alá bocsátja. — A Magyar színház számára *Rátkay* László, a „*Felhő Klári*” szerzője dramaturálja 1848-at: ő, mint említettük, el is készült a művel.

* *Premiere a miskolci színházban*. *Tiszay* Dezső, a miskolci színház igazgatója legközelebb *A tizedik este* czímmel új eredeti vígjátékot fog bemutatni. A darabot dr. *Seredy* Jenő, vidéki orvos írta, aki nem régebben egy kötet elbeszélést is adott ki.

* *Filharmoniai hangverseny* *Gura* Jenő müncheni kamaranékes fellépte a 26-iki filharmoniai hangversenyen nagy érdeklődést kelt zenei körökben. A művész különösen Schubert dalainak és Löwe balladájának előadásával szerezte meg hírnevét. Ezen a hangversenyen Schubert „*Greisengesang*” és *Prometheus*”, továbbá Löwe „*Prinz Eugen*” és „*Archibald Douglas*” című dalait fogja énekelni. A zenekar *Erkel* Sándor vezénylete alatt *Dvorsak* „*Otello*” nyitányát adja elő újdonságként.

* *Magyar színház* *Somló* Emma hirtelen közbejött rekedtsége miatt a Magyar Színház heti műsora megváltozik, még pedig úgy, hogy holnap, csütörtökön, a „*Kikapós patikárius*”-t adják, pénteken pedig a „*Mama szemé*” és a „*Báránycák*” kerül színpadra.

FŐVÁROS.

(Miniszteri biztos a vízműveknél.) A vízműzéria felkeltette a kormány figyelmét is s Perczel Dező belügyminiszter ma délelőtt arról értesítette a fővárost, hogy a szennyezés ügy megvizsgálására miniszteri biztost küldött ki dr. Frank Ödön egyetemi magántanár, közegészségügyi felügyelő személyében. Felhívja a miniszter a fővárost, hogy dr. Frank miniszteri biztost hivatalos eljárásában és az elébe tűzött fontos és nem csekély feladat megoldásában mindezeképpen támogassa, neki a vizsgálati során szükséges adatokat és följegyzéseket készséges rendelkezésére bocsássa és megengedje, hogy a vizsgálattal művekre vonatkozó ügyiratokba, a mennyiben a vizsgálatok során ő azt szükségesnek fogja tartani, betekintést engedjen, ama hatóságait és hivatajait pedig, amelyekkel a kiküldött felügyelőnek feladatának megoldása közben érintkeznie kellene — utasítsa, hogy őt minden irányban készségesen támogassák. Amennyiben a vizsgálódás folyamán fölmertülne annak szüksége, hogy a kiküldött főfelügyelő maga is végezzen kémiai, bakteriológiai vagy egyéb vizsgálatokat is, utasítsa közeget, hogy a vizsgálathoz szükséges vizzből vagy egyéb dolgokból a szükséges próbákat neki annyiszor, amennyiszor. rendelkezésére bocsássák, illetve neki beszovaltassák.

(Választás.) A közlőrvényhatósági bizottságunk ma délután rendkívüli gyűlése volt. Másodosztályú tanácsjegyzőket, másodosztályú árvaszéki jegyzőket és kerületi orvosokat választottak s ezzel a tisztségüket be is végezték.

Délután 3 órakor kezdődött a szavazás. Ugy ötödik óra tájban egy lipót-utcai cipészmeister lépett az urnához s nagy, teleirt árkust akart beledobni.

— De, tisztelt uram, ön nem fővárosi bizottsági tag — szölt Heinrich István választási elnök.

— No ja, persze, hogy nem vagyok.

— Hát akkor mit akar? Itt csak fővárosi bizottsági tag szavazhat.

— Igazán! No, majd adok én annak a borbélynak. Azzal küldött ide, hogy csak jöjjenek szavazni, mert hűt nagyon keresik a fiatal urak a voksokat.

A negyvenötös bizottság jelöltjei győztek.

II. osztályú tanácsjegyzők lettek: Kállay Jenő, gróf Festetics Géza, Goreczky Zsigmond, Szalay Sándor, dr. Komlód Gyula, Berger Ignác, dr. Balcz Rezső, Schneider Lajos, dr. Kiss Ferencz, Dévény Gyula, Buzay Károly, dr. Seregi Zoltán, Antal Gyula, Engelmann József, Folkusházy Lajos, dr. Alkár Ernő, Iszer Ernő. II. osztályú árvaszéki jegyzők lettek: dr. Ságody Imre, Samson Tibor. Kerületi orvosok lettek: Apaticzky Kálmán, Arányi Árpád, Bayer Sándor, Bradách Antal, Beretzky Endre, Bollemann Gyula, Chyzer Béla, Demkó Béla, Dévai Mór, Erney Miksa, Feleki Sándor, Hieronymi Géza, Janovits Sándor, Kocsis Alajos, Pohl József, Tóthfalussy Gyula, Unterberg Adolf, Wein Manó, Barsi Jenő, Ladányi Mátyás, Tatár János, Erdő Géza. A megválasztottak a hivatali esküt azonnal letették.

VIDÉK.

A kormányzó banketje.

(Távirati tudósítás.)

Nem lehet elvitatni, hogy Fiumében bizonyos tekintetben megváltozott a hangulat. A vad autonomista-párt egy része kezdi restelleni a helytelen politikai magatartást s ezt nem is titkolják. Feltűnő az is, hogy nyilvános helyeken most nem is igen mutatkoznak az autonomisták, akiket különben az is lehangel, hogy a kormányzó banketjére közülök csak egy-kettő volt hivatalos.

A megváltozott hangulat azonban még nem jelent fordulatot is. Nagy, fontos dolgoknak kell bekövetkeznie és Szapárynak minden tudását és erélyét — ha van — fel kell használnia, hogy czélját elérje és a fumei bonyodalmat megoldja.

A tegnapi banket, mint fumei tudósítónk táviratozza, fényes volt. A kormányzói palota tündéri fényben uszott és imponáns látványt nyújtott. A palota környékét el is árasztotta a kíváncsiak serege.

A meghívottak már háromnegyed hétkor megérkeztek a palotába és a hintók egymásután rebogtak a díszesen kivilágított bejáró elé. Pontban két órakor már majdnem minden meghívott jelen volt. Ekkor a külső udvari karzaton felállított katonai zenekar rázendített a Rákóczy-induktra, amelynek lélekemelő hangjai messze elhangzottak.

Megjelentek a banketen:

lovag Milcénich Péter tanácsigazgató, báró Lettisi Ferencz és Brelich Ernő városi tanácsosok, dr. Polesi Ferencz rendőrségi főnök, dr. Pillepich Ágoston tisztiorvos, lovag Meynier Henrik kereskedelmi és iparkamarai elnök, Fulói Mihály apát, dr. Kukarich fumei plébános, Cassiri József kanonok, Kosanovich Mihály görög-keleti esperes, Schmidt Jakab evangélikus lelkész, Gerlóczy Adolf, Wickenburg és Kankovszky miniszteri titkárok, lovag Ciotta János, Celligoi Vincze mérnök, Dalmartello Artur tanár, Blasich takarékpénztári igazgató, báró Vranyczany, dr. Gelletich Miklós és dr. Charmant Ottó királyi közjegyzők, Smogujna kereskedelmi és iparkamarai titkár, Adamich Lajos árvaházi felügyelő, lovag Moqovich Edmund, Kotan tengerészeti akadémiai igazgató, Lilien korveitparancsnok, Chinzelin, a kézművesek elnöke, lovag Ossoinach Lajos, de Dalosta Szaniszló ügyvéd, Zurna Károly tábornok, Fuchs katonai élelmészeti igazgató, Vittorelli, az Andreas Hoffer főhercegi vacht parancsnoka, Cseőke és Fest min. tanácsosok, Hajnal min. osztálytanácsos, Egan, Haydn és Huszár műszaki tanácsosok, Nyíró révkapitány, Hoor miniszteri titkár, lovag Thierry kuriai bíró, törvényszéki elnök, dr. Fésüs királyi ügyész, dr. Feichtinger királyi tanácsos, pénzügyigazgató, Rach fővármánok, Mattiacich susáki járásbíró, lovag Baccich susáki polgármester, dr. Kreznik tusáki horvát gimnáziumi igazgató, Termatits dohánygyári igazgató, Fest állami gimnáziumi igazgató, Riegler kereskedelmi akadémiai igazgató, Donáth királyi tanfelügyelő, Maderspach közgazdasági előadó, Moravék magyar államvasúti forgalmi főnök, báró Bursche posta-távírdai tanácsos, Krausz magyar államvasúti állomásfőnök, Kuranda, Tóth és Frankfurter az Adria igazgatói, Krajac a magyar-horvát tengerhajózási társaság elnöke, Leboepkes az osztrák Lloyd képviselője, White Head argentiniai Dans belga, Minach chilei, Corossaa dán, Le Vasseur francia, Springer német, Faber angol, Rostopulos görög lovag, Lebrecht olasz, Cosulich német-alföldi, Meynier spanyol, Peterson orosz, Gelletich amerikai Egyesült Államok, Luppich svéd és norvég konzulok, Castaldó tábornok, Becker ellentengernagy, báró Preuschen térparancsnok, Lebrecher alezredes, Hirschal alezredes, Smiller és Olk őrnagyok, Hirschal korvettkapitány, Dunszt ezredes, Schandru alezredes, Siebel ezredorvos, Dambori és Missich honvédkapitányok és Russmann az osztrák-magyar bank fiókjának az igazgatója.

A banketten, mint a fenti névsorból is nyilvánvaló, feltűnően sok katonatiszt volt jelen.

A patkóalaku asztal főhelyén ült gróf Szapáry László kormányzó, mellette jobbról Castaldó tábornok és balról Zurna tábornok, Castaldó jobbán ült Becker ellentengernagy és lovag Thierry törvényszéki elnök, szemben velök Fulói apát és Cseőke miniszteri tanácsos ültek, míg tőlük jobbra lovag Ciotta és balra lovag Milcénich tanácsigazgató ült.

A menu ez volt:

Polage
Consommé á la d'Orleans
Dick sause gennoise
Filet de boeuf á l'anglaise
Toussie de foie gras Comtesse
Punch a la romaine
Faisans rotis sauce perigeaux
Salade, glace ananas
Patisserie.

A pezsgőnél felállott gróf Szapáry László kormányzó és olasz nyelven a következő felköszöntőt mondotta a királynak:

— Áthatva a mély hódolat és hálától a legkegyelmesebb király iránt, emelem poharamat azon fohászm kíséretében, hogy a Mindenható minden kegyelmét és áldását árasztssa az ő fejére, hogy ami felséges uralkodónk felet sok-sok éven át uralkodhassék népeinek sorsa felett, melynek nemzeti-ségei egy testtel-lélekkel egyesülnek az ő bölcsesége, igazságossága és jósága alatt. Ezen forró kívánságaim előrebocsátása után, melyek szivem mélyéből fakadnak, önökkel együtt kiáltom: éljen a mi legkegyelmesebb királyunk,

A felköszöntőt állva hallgatták meg és végül háromszoros lelkes evviva hangzott fel a hatalmas teremben. A zene ezalatt Kölcsey „Himnusz"-át játszotta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A puchói földesur, mint panaszos. Jankovich Gyula, az ismert puchói földesur zsarolás miatt jelentette föl Rex József ügynököt, aki egy birtokeladásért járó provízióját állítólag kutyakorbácsosul fenyegetőzve akarta Jankovichtól kicsikarni. Ma tárgyalták ezt a zsarolási bűntünetet. Rex József tagadta, mintáa ő Jankovichtól kutyakorbácsosul fenyegette volna.

— Nem szorultam én az ő néhány garasára! ugynond. Mi az nekem? Ha jó kedvemben vagyok, olyan négy lovat ragasztok be a kucsirkocsimba, hogy csak úgy repül az egész világ.

Mérsz állíts! A bíróság nem is látta Jankovich vadját beigazoltnak és Rex Józsefet fölmentette.

— A népszínházutczai rablőgyilkosság. Tanaszkovics Száva előtt, aki Haas Wolf Láb öröst meggyilkolta, ma hirdették ki a másodbíróság ítéletét. A törvényszék tudvalevőleg életfogytig tartó fegyházra ítélte. A királyi tábla megváltoztatta ezt az ítéletet és a rablőgyilkost kötélhalálra ítélte. Tanaszkovics Száva egész testében megreszketett, amikor megtudta a tót tolmáctól, hogy halálra ítélték. Természetesen fölebbezett az ítélet ellen s az iratokat most fölterjesztik a kuriához.

— A logika örök törvénye. Mai hírünkben megemlékeztünk arról a levélről, amelyet a „becsületos nők nevében" intéztek a Gárdos-féle tárgyalást vezető elnökhöz. E közleményünkre vonatkozólag dr. Friedmann Bernát ügyvéd nyilatkozatot küldött be lapunknak, hangsúlyozva, hogy Gárdos Lajosnak házasságon kívüli viszonyát maga a köváltló is nem létezőnek ismerte el. A védőügyvéd urnak igaza van. Az a nő, akit a vizsgálat folyamán gyanuba hoztak „teljesen rehabilitálva, tisztán került ki a hűperből," aminek ellenkezőjét mi nem is állítottuk, sőt közleményünkben szándékosan nem irtuk ki a nevet annak a nőnek, akire a névtelen levél írja czéloz. Magát a levelet mint kuriózumot ismertettük, anélkül, hogy az abban foglalt állításokhoz megjegyzéseket fűztünk volna.

— Egy kadét, aki el nem áll. Párbajügyet tárgyaltak. Tóth Ernő elnök konstataálni akarja, vajjon megjelentek-e a vádlottak: Hecht Gyula magánhi vatalnok és Schubert Dániel, aki most katonásodik. Megjelentek. Hecht Gyula már helyet foglalt a vádlottak padján. Schubert Dániel szekerész — kadétörmeisteri egyenruhában jelent meg. Összetűti a bokáját, és katonásan szalutál a tekintetes királyi törvényszéknek.

Az elnök: Tegye le a kardját és a sapkáját!

A kadét: Nem lehet, kérem. Tiltja a reglement.

Az elnök: Olyan reglement-t én nem ismerek.

A kadét: Én meg csak olyant ismerek!

Az elnök ingerülten fordul a szavazóbírák felé és halk tanácskozás után odaszól a makacs kadéthoz:

— Félórára felfüggesztem az ülést. Tessék elhozni azt a reglement-t!

A félóra elteltével újra összehült az ítélőtanács.

Az elnök: Nos, elhozta a reglement-t?

A kadét: Nem.

Az elnök: Tehát nem teszi le a kardját?

A kadét: Az elnök ur felelősségére leteszem.

Az elnök: A törvényszékkel nem lehet alkudni.

A kadét: Akkor hát nem tehetem le.

Az elnök: Ügyész ur! kérek indítványt.

Az ügyész hivatkozik az igazságügyi és honvédelmi miniszter rendelkezésére, valamint a törvényszéki gyakorlatra, amely szerint katonánaknak le kell tenniük a sapkát és a kardot, ha a polgári bíróság előtt állanak és kéri a tárgyalás elhalasztását. Intézkedjék, ugynond, a tekintetes törvényszék, hogy az újabb tárgyalásra kard és sapka nélkül vezessék elő a kadétot.

A kadét közbeszól;

— De kérem . . .

Az elnök: Azzal, aki karddal és sapkás fölvel áll előttem, nem is beszélek. Védő ur. Diktálja be a kadét ezredét, századát, szakaszát, hogy a tekintetes királyi törvényszék meglehesse a szükséges intézkedéseket.

És mert a kadét ezután is megmaradt elhatározása mellett, a végtárgyalást elhalasztották.

— **A nagyvárad-i Pável-tüntetés.** Néhány évvel ezelőtti történet, hogy *Pituk* Béla várad-egyházmegeyi görög-katolikus pappal egy röpíratban súlyos vádakkal illette *Pável* Mihály püspököt és többek között erőszakos elöláhosítással is vádolta őt. Ebből az alkatonból tüntetett akkoriban Nagyvárad lakosága a püspök ellen s a tüntetések epilógusa tudvalevőleg a bíróság előtt játszódott le. Sokan kerültek a vádlottak padjára. A fővádlott *Bertsey* György, a nagyvárad-i ipartestület elnöke és *Sas* Ede, a „Nagyvárad” akkori szerkesztője volt. Tavaly augusztusban tartotta meg ez ügyben végtárgyalását a nagyvárad-i törvényszék s ez alkalommal a két fővádlottat: *Bertseyt* és *Sas* Edét *hat-hat hónapi börtönnel* sújtotta magánosok ellen való erőszak büntetése miatt, a többi vádlottat pedig kisebb-nagyobb fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletet azonban, amely maguk közt a románok közt is meglehetősen föltűnést keltett, lényegesen megváltoztatta a nagyvárad-i ítélőtábla. A tábla ugyanis *Molnár* Géza bíró előadása alapján a két fővádlottat: *Bertsey* Györgyöt és *Sas* Edét *teljesen fölmentette*, a többi harmincz négy vádlottra nézve pedig részben jóváhagyta, részben pedig megváltoztatta az elsőfoku bíróság ítéletét. A királyi kuria *Schedius* bíró referálása mellett ma tárgyalta ezt az ügyet s egész terjedelmében jóváhagyta a királyi tábla ítéletét.

— **Harczias regens chori.** Esztergomból táviratozzák: Az esztergomi bűntető járásbírósg Eitner Elemér főszekesegyházi karnestert ma *Zwillinger* Ferenczel szemben elkövetett becsületsértés miatt 25 forint pénzbírságra ítélte. Az eset még a képviselőválasztások idejében történt, amikor Eitner *Zwillinger* Ferenczet a nyílt utcán megállította, revolvert fogott rá s így szólt:

— Te kocsizásid! Lelelek, mint egy kutyát, ha a papokat látnod!

— **Elített váltóhamisító.** Lugosról táviratozzák: A lugosi törvényszék *Blassován* földbirtokost, aki több váltót hamisított, négy évi fegyházra ítélte.

— **Agyonlötés a vejét.** *Szántó* József újpesti háztulajdonos tavaly agyonlötötte a vejét, *Hajdukovics* Sándor asztalosmestert. Ez utóbbi a *Szántó* leányával igen rossz házasságot kötött. A borzasztó tett éjjelen a fiatal asszony hazamenekült szülei házába, elpanaszolva, hogy többé egy pillanattal sem marad a férje mellett, aki őt örökösön kinozza s most is össze-vissza verte. Erre *Szántó* dühében revolvert vett magához és a veje lakására sietett. Miután itt előbb összeszólkalkoztak, az após előrántotta revolverét s kétszer rálőtt *Hajdukovicsra*, aki holtan rogyott össze. *Szántó* reggel önként jelentkezett a bűntető törvényszéken. A lefolytatott vizsgálat befejeztével a törvényszék a gyilkos apóst öt évi fegyházal sújtotta, s ugyanígy ítélte később a királyi tábla is. Ma hirdették ki *Szántó* előtt a kuria ítéletét, mely *Szántóra hat évi fegyház*at már.

A szerb-eleméri lázadás.

Nagybecskerek, január 19.

A múlt évben júniusban a szerb-eleméri parasztek agyonverték két csendőrt, akik egy főszozga-bírói intézkedést akartak a lakosság ellenkezése dacára végrehajtani. A véres eset ügyében a nagybecskereki törvényszék szándékos emberölés, továbbá hatóság és magánosok elleni erőszak büntetése miatt vád alá helyezte *Hornyák* Ráda, *Poncski* Pera, *Petrov* István, *Krainov* Andria, *Raskov* Láz, *Bacsicsin* Bogolyub, *Bacsicsin* Glisa, *Czukity* Cséda, *Milenkov* Milos, *Hornyák* Bogdán és *Milosev* Miladin szerb-eleméri lakosokat, továbbá a község bíráját: *Iszák*ov Misát. Az eset előzményei a következők:

Ezelőtt három évvel Szerb-Elemér község és *Löwi* Ignác nagybecskereki lakos között — ki özvegy *Dániel* Augusztjának, a miniszter édesanyjának 4000 holdas birtokát bírja bérben — az a szóbeli megállapodás jött létre, hogy a község lakói a *Löwi* által bérelt terület utain szabadon közlekedhetnek, viszont *Löwi*nek is joga lesz terhes szekereit és gazdasági gépeit a községi legelőknél át járni. Ezt a jogot úgy a bérlő, mint a lakosság háborítatlanul gyakorolta egészen a múlt év tavaszáig, sőt a köztük fennálló jó viszony következtében, *Löwi* a napszám-munkákat az elemériekkel végeztette.

A tavasszal azonban *Löwi*, minden megokolás nélkül, megtiltotta a szerb-elemérieknek, hogy a

földjein járjanak keresztül, egyben elzáratta az összes tanyák átjáróit. Minthogy így a közös megállapodást megszegte és minthogy azontúl a szerb-elemérieknek munkát sem adott, a békés viszony megszűnt közöttük.

Ennek következménye lett aztán az, hogy mikor a múlt év június 9-én *Löwi* gazdasági ispánja arra kérte *Iszák*ov bírót, engedné meg a rendes utakon levő nagy sár miatt *Löwi* cséplőgépeit a községi legelőn keresztül szállítani, *Iszák*ov kijelentette, hogy ezt a kérelmet nem teljesíti. *Löwi* *Dániel* Ferencz központi főszozga-bíróhoz fordult, aki küldte *Iszák*ovnak, hogy engedje a gépeket a legelőknél keresztül. *Iszák*ov visszaírt, hogy a rendeletet nem fogatosíthatja, mert a legelőknél át nincs közlekedési út. *Dániel* ezért megbüntette a bírót és személyesen utasította, hogy a gépek átszállítása iránt intézkedjék. *Iszák*ov kénytelen-kelletlen nekifogott a parancs teljesítéséhez, de nem egyezett ebbe bele a lakosság, hanem megállította a gépeket s kifogta a lovakat.

Mikor ez tudomására jutott *Dániel*nek, felhívta a csendőrséget, hogy menjen ki a helyszínére s tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy a gépek a helyszínére jussanak.

Ennek folytán *Walther* Ferencz őrsvezető és *Ágoston* Béla csendőr Elemérre utaztak, ott azonban már óriási népesödület állott előttük. Minthogy pedig a szétoszlásra szóló felhívásuk eredménytelenül hangzott el, a két csendőr a községi bíróval együtt visszatért a község házához s onnan elfogatót küldtek a közeli tanyán tartózkodó *Dudás* és *Kalló* csendőrökért, egyidejűleg az őrsvezető a nagybecskereki szárnyparancsnokságtól táviratilag négy csendőr kivezénylését kérte.

Ők négyen kimentek a helyszínére és felszólitották a népet, hogy engedje átszállítani a gépet. Erre valamennyien azt kiabálták, hogy akár élnek, akár halnak, a gépeket nem engedik a legelőn keresztül. A csendőrök a makacszkodásra ismét visszatértek a község házára, azzal a gondolattal, hogy megvárják a Nagybecskerekre érkező segítséget; az őrsvezető azonban később mégis meggondolta a dolgot s attól tartva, hogy később nagyobb lesz az embertömeg, újból kivezényelte az embereit. *Walther* és *Ágoston* elől haladtak *Löwi* kocsiján, utánuk jöttek *Kalló* és *Dudás* a községi bíróval.

Körülbelül 600 főnyi embertömeg állta hirtelen útjukat, mire az őrsvezető felszólitotta a népet, hogy oszoljon szét és engedje a gépeket tovább szállítani, különben a hatósági rendeletet fegyverrel lesz kénytelen végrehajtani.

A megyei szociálisták egyik legvéresebb százu vezére, *Milosev* Miladin azonban, nagy hangon kijelentette, hogy a gépeket még életük árán sem engedik a községi legelőn átszállítani.

A csendőrök most kocsijaikon ülve, közrefogták a cséplőgépet, de nem juthattak vele messzire, mert az egyre izgatottabbá váló tömeg kifogta az őkröket s egyszerre előkerültek a botok, ásók, kapák.

A csendőrök újbóli felszólitása után *Iszák*ov bíró leszállva a kocsiról és a nép közé vegyülve, biztatta őket, hogy ne engedjenek, mert hiszen a csendőröknek úgy sem szabad lőni. Azután újból felült a kocsira.

Látván az őrsvezető, hogy a nép figyelemre se méltatja többszöri felszólitását, azután pedig veszályban forog az ő testi épségük is, tüzet vezényelt. A csendőrök mind a négyen két-két oldal irányában löttek, a következő pillanatban azonban már lerántotta a nép *Walther* és *Ágoston* s ásókkal, baltákkal kezdte ütni őket. *Walther*nek volt még annyi ereje, hogy föltápázkodott s futni kezdett, de az elemériek nyomon követték s addig verték, amíg élet volt benne. *Sammivel* sem járt jobban *Ágoston* sem.

Mikor *Kalló* és *Dudás* látták, hogy szerencsétlen társaikat miképen mészárolja a nép, bemene-kültek egy házba. Az özvegyasszony kunyhóját erre formális ostrom alá vette a nép s a csendőrök csak úgy mentették meg életüket, hogy özvegy *Czukity* Márkóné tévutra vezette a fenevadakat. A csendőrök golyói *Adamov* Rádát és *Birkenhaner* Miklóst ölték meg.

Az orvosi szakértők véleménye szerint a csendőrök halálát agyoncsolás okozta.

A vizsgálat adataiból kiténik az is, hogy az esemény lefolyása után a megölt őrsvezető mellett *Ágoston* csendőr fegyverét összetörve találták, az őrsvezető fegyvere és szuronya pedig eltűnt.

Milosev Miladin vallomása szerint még mielőtt a nép kiment volna a helyszínére, *Iszák*ov bíró többeknek azt mondta:

— Én községi bíró vagyok, veletek nem tartok, de ti ne engedjétek meg a gépek elszállítását!

Ugyancsak *Milosev*nek mondta, mikor a csendőrök ezt lekergették a kocsiról:

— Amit mondtam, megmondtam.

Hornyák Ráda állítása szerint ez pedig arra vonatkozik, hogy a bíró kijelentette a nép előtt, mikép utasítást kapott, ugyan a főbírótól a gépek átszállítására, de ha a többség nem engedi ezt meg ő is a nép pártjára áll.

A gyilkosságban résztvettek az elől megnevezettek mind, különösen azonban *Hornyák* Ráda és *Petrov* Steván. Az első egyike volt azoknak, kik a csendőröket lerántották a kocsiról. Ő maga húzta az őrsvezetőt puskájánál fogva a földre, azután kicsavarta *Ágoston* kezéből a fegyvert s azzal fejbe verte *Walther*nt. Mikor pedig az őrsvezető tovább futott, *Hornyák* Ráda üldözte s verte addig, amíg meghalt. Azután átszaladt *Ágoston* csendőrhöz, ki már leverve hevert a földön s addig ütötte ezt is, míg a fegyver darabokra tört. Mikor az őrsvezető már kiadta lelkét, ő vonszolta tovább a földön s a szuronyal néhányszor megdöfte az oldalát.

Holnap, 20-dikán kezd meg a szenzációs bűntényben a nagybecskereki királyi törvényszék a végtárgyalást, amely előreláthatólag tíz napot vesz igénybe. A tárgyalás iránt meggyeszte óriási az érdeklődés s a hallgatóság közt csak csekély számban kiosztott jegyek már napokkal ezelőtt elfogytak.

SPORT.

† **Kerékpárosok közgyűlése.** A budapesti „Othon” kerékpár-klub e hónap 23-án délután 3 órakor az *Arany-sas*-szálló külön termében, VII. kerület, csömöri-ut 4. szám alatt évi közgyűlést tart. A gyűlés tárgyai: Beszámoló; pénztári jelentés; a választmány megújítása és eselleges indítványok.

† **A legnagyobb helyosztalék.** A totalisateur talán még sohasem fizetett olyan busás helyosztalékot, mint a múlt napokban, Marseilleben, ahol a „Prix de Pharo” versenyben *Ramier* második helye után 25-re 4430 frankot, tehát *százkilenczven-hétzszoros* pénzt fizettek. Pályáinkon *Courage*, *Parisis*, *Jockeysfriend* és *Pitypalaty* okoztak nagyobb szenzációt horribilis kvótáikkal; de ezek még meg sem közelítették a *Ramier* helyosztalékát.

† **Február elsője.** Sportkörökben nagy kíváncsisággal várják ezt a napot, amelyen a háromévesek szabadhandicapjének a teherközlése fog megjelenni. Ez az 1600 méteres verseny, mely Bécsben tavasszal kerül döntés alá, inkább theoretikus jellegű. E futamnak a teherközlése azért kelt nagyobb érdeklődést, mert a pályáinkon tavaly megjelent összes kétéveseknek klassziszt határozza meg sulyelosztásával. S miután tekintet nélkül arra, hogy a tulajdonos akarja-e vagy sem, az összes futott lovak osztályoztatnak — kapta ez a verseny a szabad handicap-nevet. Annyi már előre látható, hogy a legnagyobb sulyt gróf *Batthyány* Elemér *Mindig*-je és *Draher* Antal *Basserl*-je fogják kapni. A veretlen *Gaga*-ménre legfeljebb a három fontnyi nemi különbséggel többet fog róni a handicaper; mert míg *Mindig* veretlen voltát elősegítette az, hogy csak kétszer futott, addig *Basserl* egész esztendőben szerepelt s annak tulajdonítható, hogy meg tudták verni; épen ez az egyedüli veresége volt a legjobb rekordja. Az Ausztria-díj volt ez a verseny, amelyben évjáratának a legjobbja magát mögött hagyta s csak az idősebb *Gomba* tudta fejhosszal a második helyre szorítani.

FARSANG.

Medikus tánczestély. E hónap 16-án a Royal-szálloda termeiben tartandó medikus-tánczestély rendező bizottsága a meghívókat már szétküldte s felkéri mindazokat, kik még nem kaptak és arra igényt tartanak, hogy ez iránt az orvostanhallgatók segélygyletéhez forduljanak.

Protestáns-bál. A fővárosi vígadó termeiben január 24-én tartandó *protestáns-bál* iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik. A bálanyúk és a *Béldi László országgyűlési képviselő* vezetése alatt álló rendező bizottság, fáradhatatlan buzgóságot fejeznek ki a siker érdekében. Belépő jegyek 23-án és 24-én a Nemzeti szállodában (Váci-utca) a bizottság irodájában és a bál estéjén a pénztárnál kaphatók.

Az asztalos ipartestület bálja. A budapesti asztalos ipartestület február 17-én, a terézvárosi kaszinó dísztermében zártkörű tánczvizalmat tart. Jegyek a bizottság tagjainál, az ipartestület bérköcsis-utca 12. szám alatti helyiségében, a bál estéjén pedig a pénztárnál válthatók. A tiszta jövedelmet a szegény és munkaképtelen asztalosok és az asztalosok özvegyeinek segélyezésére fordítják. A rendező-bizottság elnöke: Madary Gábor, alelnökök: Kovács Zsigmond, Bartolffy János, Biró Lajos, Komjáthy Géza, Ruprich Károly. A vigalma bizottság elnöke: Scheibel Károly, háznagy: Berkes Ferencz, pénztáros: Biró Lajos, jegyző: Kovács Lajos. A vigalmi bizottság 154 tagból áll.

Farsangi naptár:

Január.

22. Építőiparosok bálja a Vigadóban.
23. Fröbel-nőegylet álarozos bálja.
24. Protestáns-bál a Vigadóban.
26. A „Szolga”-dalgylet dal- és tánczestélye a Vigadóban.
27. Magyar tisztviselők országos egyesületének zártkörű tánczestélye.
27. Eintracht német kolónia elite-bálja a Vigadóban.
29. Aranyosi-féle iskola „Széchenyi önképző köré”-nek hangversenye és tánczestélye a Vigadóban.
29. Önkéntes tűzoltók bálja a Royal nagyszállóban.
29. Nemzeti, Vig. és Népszínház nyugdíjintézetének álarozos bálja a Vigadóban.
29. Tiszti kaszinó álarozos bálja a Károly-kaszárnyában.
30. Vigadói nagy álarozos bál.

Február.

1. A HÍR-kér. „Polgári kör” hangversenyyel egybekötött tánczvizalma a „Korona”-vendéglőben.
1. Athleta-bál a Vigadóban.
1. A budapesti bűdörös, részöntő és harangöntő mesterek bálja a Royal-szálloda termében.
2. Posta-alküztek bálja a Vigadóban.
4. Budapesti artisták egyesületének bálja a Vigadóban.
5. Műrajzoló egyesületének bálja a Royal nagyszállóban.
6. Magyar gazdaszónok álarozos bálja a Vigadóban.
6. Teknikus-bál a Royal nagyszállóban.
8. A budapesti posta-tisztikar bálja a Vigadóban.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Bésán József-féle ösztöndíj-alapítvány igazgató-gondnokául gróf Csáky Albin val. belső titkos tanácsost; Ghyzey Béla okleveles tanítót a burszentgyörgyi állami elemi népiskolához rendes tanítót; Braun Mór képesített tanítót az ungvári állami elemi népiskolához rendes tanítót; Drudarszky Kálmán okleveles tanítót a szekerini községi elemi népiskolához rendes tanítót. — **Az igazságügyminiszter** Kánya Gyula décsi kir. közjegyző-helyettesét Nyúrádszeredára; dr. Kossa Miklós újvidéki kir. közjegyző-helyettesét Tittre és dr. Heinrich István makói kir. közjegyző-helyettesét Csongrádra, továbbá dr. Rónay Károly budapesti gyakorlati ügyvédet Budapest székes-főváros I. kerületébe és Sebesi Akos székelyudvarhelyi gyakorlati ügyvédet és Székelyudvarhely városi tiszti főügyészt Segesvárra kir. közjegyzőkké; Koncz Elek kis-ujvási kir. járásbíró-sági joggyakornokot a karczagi, Reitzner János Jenő beseneci kir. járásbíró-sági joggyakornokot az érsekújvári és Szenthe Kálmán szolnoki kir. járásbíró-sági joggyakornokot a dunaadonyi járásbíró-sághoz aljegyzőkké; Hadzsega Illés pestvidéki kir. törvényszéki joggyakornokot dr. Waisz-féle alapítványi joggyakornokká; Víz Ferencz hátszegi kir. járásbíró-sági irnokot a besztercei kir. törvényszékhez és Verner Ferencz apatini kir. járásbíró-sági irnokot a bajai kir. járásbíró-sághoz segédtelevkönyvezetők; Zombory Endre nagy-szöllősi kir. járásbíró-sági televkönyvi átalakító díjnokot a nagy-szöllősi és Ötvös Károly trsztenai kir. járásbíró-sági televkönyvi átalakító díjnokot a fehérgyarmati kir. járásbíró-sághoz irnokokká; Tatay Bertalan nagyváradi kir. ügyészégi irnokot a margittai kir. járásbíró-sághoz végrebajtóvá nevezte ki.

Athelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bily György szakadati állami elemi iskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében a gidófalvi állami elemi iskolához; — **az igazságügyminiszter** Deszkás Gusztáv szentendrei kir. közjegyzőt ebben a minőségében Budapest székes főváros III-dik kerületébe; — Lakner Géza sádsi királyi járásbíró-sági

aljegyzőt a pécsi királyi törvényszékhez; — Felszegi Kálmán dévai királyi törvényszéki aljegyzőt a hátszegi és Takács Elek nagyikindai királyi törvényszéki aljegyzőt a dunavesei királyi járásbíró-sághoz helyezte át.

Uj anyakönyvvezetők. A **belügyminiszter** Alsó-Fehér vármegyében a bucsum-isbitai és a bucsum-satui anyakönyvi kerületeket *bucsumi* elnevezés alatt egy anyakönyvi kerületté alakította s ezen kerületbe anyakönyvvezetővé Baritz Viktor körjegyzőt, anyakönyvvezető helyettesekké, az alvinczi kerületbe Szűcs Károly községi előjárót, a krakkóiba Péter Pál gazdatisztet, a borberéki Heil Jenő borberéki lakost, az örmény-székesibe Elekes Dezső helyettes jegyzőt, a pókafalvaiba Omiskó János állami tanítót, a buzás-bocsárdiba pedig Grünwald Lajos jegyzői irnokot — Szepes vármegyében a szepesváralja-vidéki anyakönyvi kerületbe Janecskó István körjegyzőt, a krompach-vidéki anyakönyvi kerületbe pedig Gavulics Ede körjegyzőt anyakönyvvezetőkké — Háromszék vármegyében az alsó-ernátoni anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Czirmai József községi tanítót nevezte ki.

Magyar név. Potseha József m. kir. posta és távirodatiszt, budapesti lakos „Perényi”-re; — Grünbaum Julia nagyváradi lakos „Balog”-ra; — kiskoru Weinberger Ernő ungvári lakos „Vég”-re; — kiskoru Friedmann Móricz szatmárnémeti-lakos „Barta”-ra; — Hutovits Ákos kunbajai lakos „Huszár”-ra; — Stein Ármán Lajos rahói lakos, valamint kiskoru Sándor és Irén gyermekei „Verécsi”-re; — Grün Dávid budapesti lakos „Gyenes”-re; — Weiner Jeromos budapesti magyar királyi államvasuti hivatalnok vezetéknévén „Vágó”-ra; — Brunner István budapesti magyar királyi államvasuti ellenőr „Bató”-ra; — Slavicsék János budapesti lakos, valamint kiskoru Gizella leánya „Szlávi”-ra; — Link Lőrincz német-ürögi lakos, valamint kiskoru Mária és Terézia leányai „Lenkei”-re; — dr. Weisz Adolf székelyhídi orvos vezetéknévén „Vámos”-ra; — Weisz Bernát Béla sídfoki lakos és kiskoru Irma, Fülöp és Margit gyermekei „Váradi”-ra változtatták vezetéknévüket a belügyminiszter engedelmével.

Az ügyvédi kamarákból. Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Illés László aradi ügyvéd, ezen kamara fegyelmi bíróságának határozata folytán az ügyvédség gyakorlatába visszahelyeztetett; továbbá hogy Szeberényi József ügyvéd Gyuláról lakását Békéscsabára tette át. — A nagyváradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Hunyady János tasnádi lakos ügyvéd, az ezen kamara által vezetett ügyvédek névjegyzékébe Tasnád székhellyel, fölvétetett; — hogy dr. Goldberger Miksa nagyváradi lakos ügyvéd, az ezen kamara által vezetett ügyvédek névjegyzékébe, Nagyvárad székhellyel, folytatól foglvétetett; hogy dr. Dési Géza nagyváradi lakos ügyvéd, az ezen kamara által vezetett ügyvédek névjegyzékébe, Nagyvárad székhellyel folytatól foglvétetett. — A temesvári ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Greiner Ferencz fehértompomi ügyvédet saját kérelmére, Pótyondy Ferencz temesvári ügyvédet pedig elhalálása következtében az ügyvédekrol vezetett lajstromából törölte és az utóbbi irodája részére dr. Theodorovits Mihály temesvári ügyvédet rendelte ki.

Pályázatok. A dévai ügyészségnél alügyészi, a kisújszállási járásbíró-ságnál segédtelevkönyvvezetői, a miskolci törvényszéknél bírói, a pozsonyi járásbíró-ságnál irnoki, a felső-pulyai és csepregi (Sopron) adóhivatalnál adóhivatali gyakornoki, a budapesti kereskedelmi és váltó törvényszéknél irnoki, a debreczeni országos fuarvahnál segédárvaatyai állás van üresedésben.

Árverések a fővárosban. Geiringer Sándor ingóságai VI. Teréz-körút 40. jan. 20. — Gerő Albert ingóságai VIII. Kerepesi-ut 65. jan. 20. — Mencer József ingóságai VI. Király-utca 63. jan. 20. — Kádár Miksa ingóságai VI. külső váci-ut 39. jan. 20. — Kohn Mór ingóságai VII. várna-utca 59. jan. 22. — Robitsék Zsigmond ingóságai VI. váci-körút 21. jan. 20. — Kriszán Ferenczné ingóságai X. ó hely 8237. jan. 22. — Báró Buhl Mary ingóságai VI. csengeri-utca 84. jan. 22. — Sarkadi Jakab ingóságai IV. egyetem-utca 2. jan. 20.

A vidéken. Dr. Kiss Károly ingatlanai Nagy-Kikindán febr. 21. — Horthy Zoltán ingóságai Kenderesen (Kis-Ujszállás) jan. 27. — Jurik Pál ingatlanai Érsekújvárott febr. 10. — Lónyay Géza ingatlanai Ungvárott márcz. 12. — Rabl Ferencz ingatlanai Kis-Czell községhezánál márcz. 1. — Hegedüs Ferencz ingatlanai Orosztony (Nagy-Kanizsa) községhezánál febr. 8. — Renner István ingatlanai Soroksáron febr. 10. — Pál Adorján ingóságai Asszonyváron és Ér-Adonyban (Székelyhíd) jan. 31. — Jáhr Sámuel ingóságai Körösmezőn jan. 31. — Borkuton és Rahón febr. 1. — Grünwald Mór ingóságai Zala-Egerszegen jan. 24. — Dupca Péter ingatlanai Vingán febr. 3. — Nögrádi Anna ingatlanai Nagybánán febr. 10. — Grósz József ingatlanai Szegzárdon apr. 5. — Ifj. Garai Ferencz ingatlanai Nagy-Ölved (Észtergom) községhezánál febr. 18. — Silyápts Gávra ingatlanai Melencze (Török-Becse) községhezánál márcz. 17.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Egy előfizető. Szepes-Ófalu. Az asztaltánczolatás és asztalkopogtatás rejtelmes két mesterkedés. Az előbbivel jelzik az asztalnak forgó és tova haladó mozgását, mikor az asztal körül ülő vagy álló személyek a kezüket ráteszik és a kisujjak egymást érintve, bizonyos lánczot képeznek. Enemű kísérleteket először az északamerikai Egyesült-Államokban tettek; Európában is nagy szeretettel kísérleteztek ez irányban és pedig oly sikerrel, hogy tudósok és nem tudósok figyelmét egyaránt lebilincselte a problema. Vele járt ezután az ugynevezett asztalkopogtatás, kérdés- és felelet-játék, melynél az asztal igent, vagy nemet, vagy az *abc* egy

betűjét jelzi egyik lábának remegésével, vagy dobogásával. Az egész dolgot a szellemek megszólalásának tulajdonították; majd mások a villanyos, és delectes áramokban keresték a tünemény okát, némelyek pedig esalásnak tartották. **Faraday** bebizonyította, hogy mindkét szélsőség helytelen és ónámítás van a dologban, mert azok, kik kezüket az asztalra teszik, öntudatlanul, az ugynevezett ideomotorikus mozdulatok alapján jókora nyomást gyakorolnak, melyek — ha irányt adnak nekik — nehéz asztalokat is megmozdítanak. A spiritiszták ragaszkodnak elméletükből és vándor apostolaik most már nem mozgó, hanem lebegő és röpülő asztalokat mutogatnak.

Sportsman. Báró **Üchtritz** Zsigmond már a hetvenes évek eleje óta öltöfogytig megválasztott tagja a magyar lovaregyletnek; a két dresz fehér pettyekkel azonban csak 1878. május 14-én jelent meg először a pályán. Külföldi diadalokban Üchtritz Zsigmond bárónak nem sok része volt, mert nagyon ritkán küldte ki lovait.

3172. számú előfizető. Kívánsága máris teljesült s ezután is teljesülni fog.

NYILTÉR.

Húzás február 11-én
Eugen herceg szobor sorsjegyek 50kr.
Főnyer. 75.000 kor. értékben. Ajánlja:
Birnfeld Testv. Fűrdő-u. 4. Fleisg S. Erzsébet-körút 2.

ROYAL nagyszállóda BUDAPESTEN.

Kugler-féle raktár a bodogában, naponta friss nagy választék eredeti **bombonirokban**. Legfinomabb **cognacok** kicsinyben, nagyban árak mellett eladnak. Színházi előadások után friss ételek, naponta hangverseny. **Schmitt Károly** igazgató.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, január 19. Májusi járad. 102.20, Ezüst járadék 102.20, Osztrák aranyjáradék 103.40, Magyar aranyjáradék 103.25 Magyar korona-járadék 100.—, Osztrák hitelrészvény 223.40, Osztrák-magyar államvasut 145.50, Déli vasut 35.20, Északnyugoti vasut 123.—, Elbevolgyi vasut —, Busliehrádi vasut —, Osztrák bankjegy 169.90, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.90, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.85, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.37½, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 94.50, Laura-kohó 184.50, Harpeni 185.20, Olasz központi vasut —, Török sorsjegy 117.60. **Az utóközsdén:** Osztrák hitelrészvény 223.50, Osztrák-magyar államvasut 145.50, Déli vasut 35.10, Magyar aranyjáradék 103.25, Disconto-társaság 202.10.

Páris, január 19. A magyar jelzálog-hitelbank új kibocsátása ma vált befejezetté.

Páris, január 19. Uj 3%-os francia járadék 102.05, 3%-os francia járadék 103.07, 3½%-os francia járadék 107.27, Osztr.-magy. államvasut 732, Déli vasut 191, Osztrák aranyjáradék 103.85, Déli vasuti elsőbbség 390.50, Alpeshány 313.—, Török dohányrészvény 296.—, Török sorsjegy 114.—, Olasz járadék 94.10, Spanyol kölesön 60.62, Meridional 681, Ottomán bank 561.50, Rio Tinto 679.—, Debeers 757.50, Eaststrand 132.—, Chartered 82.25, Randfontein 52.25. Irányzat határozatlan.

New-York, január 19. (C. T. B.)

	január 19.	január 18.
	cents	cents
Baza januárra	101 ⁷ / ₈	101 ⁵ / ₈
„ májusra	93	93
„ júliusra	86 ³ / ₈	86 ³ / ₈
Tengeri májusra	33 ⁷ / ₈	33 ⁷ / ₈

Chicago, január 17. (C. T. B.)

	január 19.	január 18.
	cents	cents
Baza májusra	91 ¹ / ₄	91 ¹ / ₄
Tengeri májusra	28 ⁷ / ₈	28 ⁷ / ₈

Ipar és kereskedelem.

Meghíusult üveg-kartell. Mint Bécsből jelentik, az osztrák táblaüveg-gyárosok mult hó 20-án értekezletet tartottak oly célból, hogy ujra megkössék a régebben fennállott kartell. Ez azonban nem sikerült, mert az egyik legnagyobb gyár kivételes állást akart magának biztosítani a kartellon belül. A magyarországi gyáraknak csak egy képviselőjük volt jelen az értekezleten, aki azonban csak ad audientum vette a történeteket.

Ausztria-Magyarország utazó-kereskedőinek egyesülete. Ez egyesület 1898-iki évkönyve, amely most került kiadásra, ezúttal a réndesnél bősegebb tartalommal jelent meg. A réndes naptári része és az egyesület tagjainak szánt hasznos tudni-

valókon kívül ugyanis az évkönyv két értekezést közöl, amelyek mindegyike a monarchia közgazdasági fejlődését tárgyalja 1848-tól napjainkig, különös tekintettel a kereskedelmi törvényhozásra. Az Ausztriára vonatkozó értekezés szerzője dr. Zapf János, császári királyi kormánytanácsos, a Magyarországra vonatkozó értekezést dr. Rott Jakab budapesti ügyvéd, az egyesület magyarországi ügyőse írta.

Fizetésmegszüntetések. A bécsi Kreditorenerverein a következő fizetésmegszüntetéseket jelenti: **Pick Ignác** Vágóhely, **Siehermann Jakab** Ungvár, **Clausius Jenő** Tiszaliget, idősbb **Vajda Sándor** Szeged, **Zámbo Samu** Arad, **Kohn E. (Eliz)** Temesvár, **Jakobovics Adolf** Nyiregyháza.

Csődnyitások. **Löwenstein Mór** zágrábi kereskedő ellen a zágrábi királyi törvényszék részéről. Tömeggondnok dr. Rojcz Antal zágrábi ügyvéd; bejelentési határidő 1898. január 22. — **Rissmann Mátyás** rumai lakos ellen a rumai királyi járásbírórság részéről. Tömeggondnok dr. Miladinovics Harkó ügyvéd; bejelentési határidő 1898. márczius 15.

Kőbányai sertespiacok. január 19. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 50—51 krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 50—51 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) 51—52 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 49—50 krajczárig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 48—49 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 47 1/2—48 1/2 krajczárig. Serteslétszám: 1898. január 18. napján volt készlet 19.134 drb., január 19-én felhajtott 161 drb., január 19-én elszállított 354 drb., január 20-án maradt készletben 18.941 darab. A hizott sertes fizletirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertesvásár, január 19. A ferencvárosi petroléumraktárnál levő székes fővárosi konzum-sertesvásárra 1898. január 18-én érkezett 380 drb. Készlet január 16-áról 396, összes felhajtás 776 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 597 drb.; elszállítatlan maradt 179 drb. Napi árak: 120—180 kílós 48—50 kr., 220—280 kílós 48—50 kr., 320—360 kílós 47 1/2—48 1/2 kr., öreg nehéz 47 1/2—48 1/2 kr., palacs 33—38 kr. Avásár hangulata élénk volt.

Pénzügy.

Amerikai pénzügyek. Washingtonból jelentik, hogy a kongresszus pénzügyi bizottsága három szótöbbséggel elfogadta Peller szenátornak azt az indítványát, hogy az amerikai Egyesült-Államok kötvényei ezentúl a kormány választása szerint aranyban vagy ezüstben legyenek fizethetők. Ilyen értelmű javaslatot fognak a szenátus elé terjeszteni.

Közlekedés.

Vasuti előmunkálati engedélyek. A kereskedelmiügyi magyar királyi miniszter legedős László aradi lakosnak, az aradi és csanádi egyesült vasutak főmérnökének, a **Mária-Radna községből kiindulólag Ó- és Új-Paulis, Ménes, Györök, Kuvin, Kovaszincz és Világos községek** érintésével az aradi és csanádi egyesült vasutak **Világos állomásáig** vezető keskeny nyomtávu villamos üzemű vasúti vonalra; a „**Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok**” budapesti cégnek, a villamos üzemre átalakítandó **budapest-szent-lőrinczi** helyi érdekű vasut 36/37 szelvényéből kiindulólag a Kispesi községi lőrinczi-ut hosszában, valamint a nevezett vasut **szent-lőrinczi állomásától a Szarvascsárdá** irányában mintegy 1,500 méternyi hosszban vezető szabványos nyomtávolságú villamos helyi érdekű vasutvonalakra; ifjú **Sotymossy László** nagy-teremi-i és **Zarándi Knöpfler Elek** maroskeresztúri lakosoknak, az általuk tervezett nyárádtó-nyárádszeredai és nyárádszereda-köszvényes-remetei gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalak kiegészítése, illetve folytatásaként egyrészt a magyar királyi államvasutak **Marosvásárhely** állomásától Nyárádtóig s másrészt Köszvényes-Remetétől a Szakadát és Szováta patakok völgyein át **Szovátáig** vezető gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra; **Darvas Imre** erdőipar-vállalati igazgató dobresti lakosnak, a nagyváradi-belényes-vaskohi helyi érdekű vasut **Hollód állomásából kiágazólag Kapocsány, Varosány, Robogány, Kosgyány, Papmező-Valány, Papmező-Kimpány és Sztány-Turburest községek** érintésével **Lunkaszprigéig** vezető rendes, esetleg keskeny vágányu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra; dr. **Hitsch Károly** ügyvéd poprádi lakosnak a magyar királyi államvasutak **Zsebely** állomásától **Liebling község** érintésével a temesvár-buziási helyi érdekű vasut **Török-Szákos** állomásáig vezető gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra; dr. **Rosenberg Lajos** veszprémi lakos ügyvédnek, az általa tervezett és a magyar királyi államvasutak **Pápa állomásától kiindulólag, Ugód, Bakonybél községek** érintésével a **győr-veeszprém-dombovári** helyi érdekű vasut **Zirc állomásáig** és innen **Bakony-Nána, Jásd, Széplér, Csarnye és Veleg községek**en át **Alórig** ve-

zetendő gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra; a debreczen-derecske-nagyfőltai helyi érdekű vasutrésztvénytársaságnak, a debreczen-derecske-nagyfőltai helyi érdekű vasut **Derecske** állomásából kiindulólag **Tépe község** irányában a magyar királyi államvasutak **Berettyő-Ujfalu** állomásáig vezető gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra; **Strasser Henrik** Inámi pusztai lakos haszonbérletnek, a magyar királyi államvasutak **Új-Dombóvár állomásától Mászony, Alsó-Hetény és Ináca** puszták, továbbá **Gölle, Nak és Szill községek** irányában **Igalig** vezető rendes nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra; **Füzesséry Kálmán** makói lakosnak, a „százazéri ármentesítő és belvíz-levezető társulat” igazgatójának, a csanádi római katolikus püspökség jogtanácsosának az általa tervezett **Nagy-Körös-Ó-kécsai** vasúti vonal folytatásaként **Ó-Kécskétől** a Tisza folyam **jobb partjáig** vezető szabványos nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra; **Elek Pál** budapesti lakosnak, a magyar kereskedelmi részvénytársaságnak igazgatójának, a magyar királyi államvasutak **Rimabánya állomásától kiindulólag Rimóza és Kokova községek** érintésével **Új-Antalvölgyig** vezető gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra; dr. **Gutwill Fál** ügyvéd nyitrai lakosnak, a magyar királyi államvasutak **Sarluska-Úzbégh** állomásából kiindulólag **Csab, Szill, Assakürt, Újhacska, Alsó-Kaáp, Püspökfalva, Nezszele és Kis-Rippény községek** irányában **Nagy-Rippény községig** s esetleg folytatólag **Paczolaj községen át Nagy-Bodokig** vezető gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra; a nagyváradi gőzmozdonyu közúti vaspálya részvénytársaságnak, vasútjának nagyteleki-utcai tervezett vonalából kiágazólag a **felső-ösi** major irányában a magyar királyi államvasutak **Ösi állomásáig** vezető szabványos nyomtávu villamos vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadták.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, január 19.

Tegnap közöttük a két amerikai tőzsde statisztikusai összeállítását a „visible supply”-ról. Ma a „**Brodstreets**” hasonemű kimutatását adjuk. E lap becslése nagyobb területekre terjed, végeredményében azonban szintén a látható buzakészlet apadását tünteti fel. A **C. T. B.** sürgönye szerint a raktárállomány volt

	az utolsó héten		az utolsó előtti különbség	
	héten		héten	
	millió bushel			
buzában	52,680	54,311	—	1,631
tengeriben	52,353	50,066	+	2,287

Különbözik úgy New-Yorkban, mint Chicagóban az árak 1/2—1 1/2 cents-nyi emelkedést mutatnak, feltűnően élénk forgalom és — ami a fődolog — élénk kiviteli kereslet mellett. Mindenestre sajátságos, hogy az export az északamerikai Unióban mindinkább fokozódó tevékenységet fejt ki és felveszi a küzdelmet a délamerikai ajánlatokkal, amelyek — **állítolag** — Európa minden import-államának piacait előzönlök, olcsó árakkal és főleg nagy terjedelművel, nyomasztólag hatva mindentűt az irányzatra.

A kontinentális vásárok sürgönyi jelentései közül kiemeljük a **párisit**, 15centimesnyit, a **liverpoolit**, 1/4 pennys emelkedéssel. **Londonban** szilárd volt a „**Mark lane**” fentartott árakkal. **Berlinben** is barátságos volt az üzlet megnyitásakor a hangulat. Később ellanyhult, budapesti és bécsi jelentésekre.

Nálunk az üzlet irányzata egyelőre épen ellentéte a szilárdságnak. Hogy mit rejt a jövő, azt persze nem tudhatjuk, mert elvégre tőzsdei forgalomról és kisebb-nagyobb mérvben nemzetközi piacról lévén szó, az esélyek kiszámíthatatlanok. Nem is képezheti feladatunkat holmi meddő jóslásokba bocsátkozni és az egyik vagy másik irány mellett határozottan állást foglalni. Ha mindazonáltal nem vesztjük el a bizalmat az árak fennmaradásához és jóllehet az üzlet már huzamosabb idő óta nem alakul kedvezően, nem nyújtunk segédkezet valamely kisebbszerű pánik előidézéséhez és ahhoz, hogy a termelők megfélemlitessenek és esetleg még meglevő készletüket eszevesztetten a piacra dobják és ezáltal a mindaddig csak mesterségesen szított és semminemű természetes tényező által nem okozatolt baissa-áramlatot rehabilitálják, mondjuk, ha nem képezzük szócsövét a mostanában divó jelszavaknak, és onnét van, mert minden magánérdektől ment tárgyilagosság megfigyelés és közvetlen impresszió után ítéljük meg a helyzetet.

E tapasztalatok alapján pedig bátran állíthatjuk, hogy a **jelenlegi** lanyhaságot csupán a világgá bocsátott különféle **tendenciózus hírek** idézik elő. Ezek jobbra huszonnégy óra mulva szappanbuborékoknak bizonyulnak ugyan, de azért mégsem maradnak hatás nélkül.

Tegnap referáltunk egy érdekes felolvasásról, amely a tisztességtelen versenyyel foglalkozott. Az előadó kiemelte, hogy a nem tisztességes konkurrenzia egyik főkritériuma az álhírek terjesztése. E csunya mesterséget űzi mostanában bizonyos érdekcsoport a gabonapiacra, amire különben ismételve rámutattunk. Főtámaszát képezi e köröknek az argentiniai „**mumus**.” Saját termésünkről, saját kivitelünk alakulásáról soha oly minucziózus jelentéseket nem olvastunk, mint napjainkban a **Laplatabuzáról**. Pedig — hogy csak egyet említsünk — mindenki, aki bár felületesen ismeri malmaink be rendezését és relációit, valamint a magyar liszt kvalitásához fűzött kívánalmakat, tudja, hogy malmaink e származékot egyáltalában nem használhatják, egészen eltekintve a tényleges árviszonyoktól és a **több oldalról megkalkulált tengeri szállítás díjától**.

Tudjuk, hogy a múlt évi július hónapja óta a gabonárak nem normálisak és hogy valamikor minden valószínűség mellett visszaterelődnek körülbelül a régi színvonalra, de amíg valamely komoly tényező ezt a reakciót nem igazolja, nincs okunk hirdetni, hogy a visszaesés már bekövetkezett, annál is inkább, mivel ily 1/4 forintos baisset az utolsó hónapokban ismételve láttunk jönni és — **elmulni**.

A malmok ma még mindig szívesen fizettek 75 kilogrammos buzáért 12 forint 60 krajczárt, hat hét mulva is használhatják majd körülbelül ugyanez árban a szokványbuzát. Csak aztán szállítsák is majd azt a buzát, amelyet ma este 11 forint 79 krajczáron vesztegettek. A mai lanyhulásnak nálunk különben speciális oka volt. **Egy debreczeni nagy gabonacég részére jelentékeny számu kény-szereléseket végeztek.**

Buza.

Elkelt néhány ezer métermázsa magyar buza, 5 krajczárral olcsóbb áron.

Előfordult eladások buzában.

Monnyiség mmásában	ó vagy új	származás	hétlőten-kiindulólag	minőség megjelölés	átadási hely	ár netto klgint	100 klgint	100 klgint
300	új	tiszai	77	—	Budapest	13.00	12.80	3 h.
300	—	—	76	—	—	12.80	12.80	3 h.
750	—	—	75	vegyl.	—	12.85	12.85	3 h.
200	—	—	75	—	—	12.60	12.60	3 h.
480	—	—	78	vegyl.	—	12.10	12.10	3 h.
400	—	pestvidéki	76	—	—	12.50	12.50	3 h.
500	—	—	75	—	—	12.50	12.50	3 h.
800	—	fehértógyeai	77	—	—	12.95	12.95	3 h.
100	—	—	76	—	—	12.80	12.80	h.
400	—	marosi	74	vegyl.	—	12.25	12.25	h.
2300	—	raktáraru	76	—	—	12.75	12.75	3 h.
3000	—	—	77	—	—	12.20	12.20	3 h.

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	Minős. súly hektol.	100 kilogr. kézp. ára	100 kilogr. kézp. ára
	frtől	frtől	frtől
Tiszavidéki	74	12.30	12.40
—	76	12.60	12.65
—	75	12.90	13.00
—	80	18.15	18.20
Pestvidéki	74	12.25	12.35
—	76	12.55	12.60
—	78	12.95	12.95
—	80	18.10	18.15
Fehértógyeai	74	12.35	12.45
—	76	12.65	12.70
—	78	12.95	13.05
—	80	18.15	18.20

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 158,200 métermázsa buza és 87,300 métermázsa liszt; a Silosban 49,800 métermázsa buza, a nyugati pályaudvaron 81,575 métermázsa buza és 3504 métermázsa liszt.

Határidőüzlet buzában: Az irányzat delután ellanyhult.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délleti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	11.84	11.83—83—81	11.81	11.81	11.80	11.79
zept.	9.85	9.84—83—82—83	9.84	9.83	9.82	9.81

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	január 19.		január 18.		
	pénz	ár	pénz	ár	
márcs.	11.79	11.81	11.85	11.86	—
sept.	9.32	9.39	9.86	9.38	—

Rozs.

Készárúzet rozsbán: Eladatott néhány tétel rozs 5 krajczárral olcsóbb áron. Nyirvidéki rozsbán kereslet szintén megcsappant.

Előfordult eladások rozsbán.

menyiség mmázsában	ó vagy új	származás	minőség	átadási hely	ár, netto 100 Kgr. kint	Kész vagy 3 óra
100	uj	pestvidéki	Ia	Par. Bpest Budapest	8.65	Kp.
700	8.57 1/2	8h.
200	8.55	3h.
100	8.55	Kp.

Hivatalos jegyzések rozsbán.

ó vagy új	faj	hektoliterenkénti súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára
		frttól	frtig
uj	elsőrendű	70-72	8.60
uj	másrendű		8.55

Raktárállomány rozsbán: A közraktárban 42.800 métermázsza; a nyugati pályaudvaron 10.605 métermázsza.

Határidőüzlet rozsbán. Néhány kötés fordult elő, ingadozó irányzat mellett.

Előfordult határidőkötések rozsbán.

Határidő	Délutáni tőzsde			Délutáni tőzsde		
	Kezdet	forgalom	zárlat	Kezdet	forgalom	zárlat
márczius	8.59	8.58-57	8.56	8.54	—	—
zeptember	—	—	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések rozsbán.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	január 19-én		január 18-án		
	pénz	ár	pénz	ár	
márczius	8.59	8.61	8.61	8.63	—
zeptember	—	—	—	—	—

Takarmányfélék.

Készárúzet takarmányfélékben. Zab változatlan, kevés forgalom mellett. Árpa szilárd, az ajánlatok gyérek. Tengeri változatlan és üzletelen.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Menyiség méter-mázsában	ó vagy új	faj	minőség	átadási hely	ár, netto száz kilogr. kint	Kész vagy 3 óra
200	uj	szab	—	Budapest	6.55	készp.
100	6.60	.
100	6.40	.
200	6.35	.
100	.	árpa	—	Kőbánya	6.75	.
100	.	tengeri	—	Kisújszállás	4.72 1/2	.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	ó vagy új	Faj	Hektoliterenkénti súly kg.-ban		100 kg. készp.	
			frttól	frtig	frttól	frtig
Árpa	uj	takarmány	60-62	6.50	6.50	
	.	égetni való	62-64	6.70	7.40	
	.	sűrűzset	64-66	8.—	9.50	
Zab	.	—	39-41	6.80	6.65	
Tengeri	.	bánsági	—	5.30	5.25	
	.	másnemű	—	5.10	5.15	

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 51.800 métermázsza árpa, 14.500 métermázsza zab, 83.000 métermázsza tengeri. A Silosban 1000 métermázsza zab, 19.700 métermázsza tengeri. A nyugati pályaudvarban 4017 métermázsza árpa, 3504 métermázsza zab.

Határidő-üzlet takarmányfélékben: Ugy zabban mint tengeriben csekély forgalom volt. Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Délutáni tőzsde			Délutáni tőzsde		
		Kezdet	forgalom	zárlat	Kezdet	forgalom	zárlat
Tengeri	május	5.23	5.22-21-20	5.19	5.20	5.19	
	július	5.88	—19-18	—	—	—	
Zab	márcs	6.29	6.28-29	6.29	—	—	

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	határidő	déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
		január 19-én		január 18-án		
		pénz	ár	pénz	ár	
Tengeri	májusra	5.28	5.20	5.23	5.25	—
Zab	márcsiusra	6.29	6.31	6.31	6.33	—

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1897. évi január hó 17. este 6 óráig január 18. este 6 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett és innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármhatárnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Az áru megnevezése	Erkezett		Elszállított	
	vasúton hajón / együtli	vasúton hajón / együtli	vasúton hajón / együtli	vasúton hajón / együtli
Búza	402	—	402	100
rozs	207	—	207	—
árpa	921	—	921	410
szab	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	1861
Összesen	1530	—	1530	1871

a fővármhatárnál előjegyzett:

Az áru megnevezése	Visszkivétel céljából való behozatalra előj. mennyiség méterm.	Az áru megnevezése	A visszkivételre előjegyzett mennyiség métermázsában
rozs	—	rozalisz	—
árpa	—	árpalisz	—
Összesen	—	Összesen	599

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, január 19.

A lanyhaság, mely a tőzsdét napok óta nyugtában tartja, ma még határozottabb szint öltött. Legerősebben támadja az osztrák államvasutat, mely folytonos kínálat mellett egy forintot veszített árából; az osztrák hitel is lement 1/3 forinttal. Nem is lehet ez másképp, mikor Bécsből tartós üzletlenség, Berlinből pedig gyöngye irányzat mellett a bányavártekek folytonos ingadozását jelentik. A helyi piacon még mindig a Drasche-részvény iránt mutatkozik némi érdeklődés; de e részvénynek is alacsonyabb az árfolyama ma mint tegnap volt. A többi helyi értékek árfejlődése az általános nyomott hangulatot tükrözi vissza, melynek okául a prágai eseményeken kívül, még azt is emlegetik, hogy Párisban kormányválságtól félnek, amit a mai párisi tőzsde feltűnő lanyhasága is igazolni látszik.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 383.25—382.50, Jelzálogbank 274.50—275.50, Osztrák hitelrészv. 356.20—355.70, Osztrák-magyar államvasut 343.10—342.25. Közúti vaspálya 401—400.25, Rimamurányi 249.50, Drasche 735—738, Általános közszénbánya 117.50—118.50.

Délutáni 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 355.70, Magyar hitelrészvény 382.50, Aranyjárdék 121.25, Koronajárdék 99.35, Leszámitoló bank 255.—, Jelzálogbank 274.50, Rimamurányi 248.50, Osztr.-magy. államvasut 342.25, Ipar- és kereskedelmi bank 105.—

A délutáni előfordult kötések: Közúti vasut 400.25—401.—, Villamos vasut 277.25—277.75, Magyar hitelrészvény 382.75—382.25, Magyar jelzálogbank 276—275.50, Magyar leszámító bank 254.50—254.75, Rimamurányi 248.40, Osztrák hitelrészvény 356.90—355.55, Osztrák-magyar államvasut 342.25—341.30, Kassa-somódi 23, Drasche 735—738, Ujlaki 269—272.50, Kosmos 80 forint.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.—2.50 frt; 8 napra — frt; utójjára 6.—7.— frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	Január 19.	Január 18.
Magyar aranyjárdék	121.25	121.25
Magyar koronajárdék	99.60	99.60
Magyar hitelrészvény	382.25	382.75
Magyar ipar és keresk. bank	105.—	105.—
Magyar jelzálogbank	275.50	274.75
Magyar leszámító bank	254.50	255.—
Rimamurányi vasmű	248.50	249.—
Osztrák hitelrészvény	355.80	356.20
Déli vasut	81.—	81.25
Osztr.-magyar államvasut	341.75	342.75
Közúti vaspálya	400.75	401.50
Villamos vasut	277.50	277.50

Az utótőzsdén: Osztr. hitel. 355.70—355.90, Magyar hitelrészvény 382.50, osztrák-magyar államvasut 342.25 forinton kötöttet.

Délután 4 órakor zárulnak:

	Január 19.	Január 18.
Osztrák hitelrészvény	356.90	356.10
Magyar hitelrészvény	382.50	383.—
Osztr.-magyar államvasut	342.25	343.—
Leszámitoló bank	254.50	255.50
Jelzálogbank	275.75	274.75
Rimamurányi vasmű	248.50	249.—
Közúti vaspálya	400.50	402.—
Villamos vasut	277.50	278.—
Ipar és keresk. bank	105.—	105.—
Déli vasut	80.50	81.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, január 19. Terményekben csekély üzlet volt. Zsiradékára szilárd irányzat. Szilva lanyha irányzatú és métermázsánkat 50 krai olcsóbban kínáltott. Szilvaizára nem változott.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 Ede-grammonként	
	Pénz	Áru
Díszosztr ingyen hordó	58.50	54.50
Budapesti vidéki	—	—
magyar la légeuszárított vidéki városi légeuszárított, 4 darabos	47.—	48.—
3	48.—	49.—
Szalonna	55.—	56.—
füstölt	—	—
boszniai, 1897. évi usance-minőség	—	—
120 darabos	16.—	19.50
Kész áru	100	17.25
Zsákkal együtt	85	19.75
göngyölylisztű	14.25	14.50
szervbiai, usance-minőség	100 darabos	16.50
súly helyett	85	19.50
szilva	—	—
boszniai, usance-min. 120 darabos	—	—
Szilva Határidőre	100	—
Minőség	85	—
600 grammonként	szervbiai, usance-min. 100 darabos	—
	85	—
Szilvász Kész áru	szlavóniai 1897	19.50
Ingyen hordó	szervbiai 1897	17.50
Szilvász Határidőre	—	—
Ingyen hordó	szlavóniai	—
	szervbiai	—
Heremag	lucerna magyar, 1897	48.—
	vörös aprószemű 1897	30.—
	vörös közepesemű 1897	34.—
	vörös nagysemű 1897	40.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, jan. 19. A mai vásár irányzata nagyban való forgalomban és az egyes cikkeknek a következő volt: Husnál a forgalom csendes, árak csökkentek. — Baromfinál igen lanyha, árak szilárdak. — Halban lanyha, árak csökkenében. — Tej és tejtermékek csendes. Tojásnál csendes árak szilárdak. — Zöldségnél lanyha. — Gyümölcsnél csendes. — Fűszereknél csendes. — Időjárás: borús, hideg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Has. Marhahus hátulja I. 46—54 frt, II. 40—46 frt. Birkahus hátulja I. 30—38 frt, II. 28—30 frt. Borjúhús hátulja I. 52—60 frt, II. 48—54 frt. Sertésbús elsőrendű 50—50 frt, vidéki 46—49 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—72 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 53.0—53.5 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40 frt. Csirke 1 pár 0.80—1.20 frt. Lud bizott kilonként 0.50—0.53 frt. — Különlélek. Tojás 1 láda (1440 drb) 37.0—39.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 2—4.50 frt. Petrezselem 100 kötés 3.00—4.50 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 10—16 frt. Paprika I. 100 kiló 30—45 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilonként 70—80 frt. Vaj-tea kilonként 1.00—1.40 frt. Burgonya-rózsa 100 kiló 2.00—2.80 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.60—3.20 frt. — Halak. Harcsa (élő) 0.40—1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.20—0.80 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.35—0.60 frt.

Szesz.

Budapest, jan. 19. Irányzat változatlan. Fnyomított szesz nagyban 55.75—56.— frt, kicsinyben 56.25—56.50 frt. Élesztőszesz nagyban 55.75—56.25 forint, kicsinyben 56.50—56.75 forint. Nyersszesz adózva nagyban 54.75—55.— forint, kicsinyben 55.25—56.75 forint. Nyersszesz adózatlan (exknt.) 15.—15.25 frt. Denaturált szesz nagyban 19.25—19.50 frt, kicsinyben 19.50—20.— frt. Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapestre szállítva. (Készpénzfizetés mellett értendő.)

Bécs, jan. 19. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 18.— frton kelt el. Zárlatjegyzés 18.—18.10 frt.

Prága, jan. 19. Adózott tripló szesz 53.7/4 frton jegyeztetett nagyban. Adózatlan szesz 17—17.7/4 frt azonnali szállításra.

Trieszt, jan. 19. Kiviteli szesz tartályokban azonnali szállításra 90.0% hektoliterenként nagyban 11 forint azonnali és 10 1/2—10 3/4 frt. február-áprilisi szállításra.

Berlin, jan. 19. Szesz helyben 38.70 márka — 22.75 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenként a 10,000 literszázalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, jan. 19. Szesz nov.—decz. 19.50 márka = 11.47 frt; decz.—jan. 19.—márka = 11.17 frt; jan.—febr. 18.—márka = 10.58 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Stettin, jan. 19. Szesz 70 márka fogyasztás adóval 38.30 márka = 22.52 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Borcsizó, jan. 19. Szesz (50-es) pr. november 56.90 márka = 33.46 frt; szesz (70-es) pr. november 37.50 márka = 22.05 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Czukor.

Prága, jan. 19. Nyersczukor 88% czukortartalom alapján franco Aussig, azonnali szállításra 12.87 1/4 forint, okt.—decz. szállításra 12.85 forint.

Hamburg, jan. 19. Nyersczukor f. o. b. Hamburg azonnali szállításra 9.22 márka, februári szállításra 9.25 márka, májusi szállításra 9.47 márka, augusztusi szállításra 9.65 márka. Irányzat nyugodt.

Páris, jan. 19. Nyerscukor (88 fok) kész áru 28.50.—29.—frk. fehércukor novemberre 31.5% frk, decemberre 31.50 frk. 4 első óra 32.—frk, 4 óra májástól 32.25 frk. Finomított készáru 102.—102.50 frk.

London, jan. 19. Jüvaczukor 11.1/4 shilling. nyugodt. Nyerscukor nyugodt; finomított igen nyugodt, változatlan. Jegeszedett cukor ártartó, csekély üzlet. Külföldi tört ártartó, javult árrakkal. Jegeszedett: készáru 11.—sh., márcz.-ápr.-ra 11.03/4 sh., május-aug.-ra 11.33/4 sh. Répaczukor ártartó, Német (88%) januárra 9.3 sh., februárra 9.4 1/2 sh., ápr.-ra 9.6 sh., májusra 9.7 shilling, jun.-sra 9.8 shilling. Határidőüzlet: januárra 9.3 1/2 sh., februárra 9.4 1/4 sh., márcziusra 9.5 1/2 sh., áprílisa 9.6 1/4 sh., májusra 9.7 1/4 shilling, júniusra 9.8 shilling.

Olajok.

Páris, jan. 19. Repceolaj folyó óra 54.25 frk (= 25.54 frt); januárra 54.25 frk (= 25.54 frt); négy első óra 54.25 frk (= 25.54 frt); négy óra májástól 54.25 frk (= 25.54 frt). Árak 100 kilonkint értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, jan. 19. Repceolaj helyben 55.—márka (= 32.34 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Köln, jan. 19. Repceolaj májusra (fordóval). 57.50 márka (= 33.82 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

London, jan. 19. Repceolaj 23.6 shilling. Lenolaj 15.6—15.7 1/2 sh. Gyapotmagolaj 14.—14.6 sh. Terpentin 23.9—24.—sh.

Petroleum.

Hamburg, jan. 19. Petroleum helyben 4.80 márka = 2.82 frt.

Antwerpen, jan. 19. Petroleum fin. helyben 14.25 frank = 6.77 frt.

Bréma, jan. 19. Petroleum fin. helyben 4.98 márka = 2.91 frt.

Newyork, jan. 19. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.40 cents, fin. petroleum Philadelphában 5.35 cents; United Rifle Lino Certificated decemberre 65.—; Nyers petroleum decemberre 5.95.

London, jan. 19. Petroleum, amerikai 4 3/4—4 1/2 sh., orosz 4 1/4 sh.

Kávé, tea, rizs.

London, jan. 19. Santos határidő élénk szilárd, később ingadozó. Jegyezett: januárra 30.6 sh., márcziusra 31.6 sh., májusra 32.—sh., júliusra 32.3 sh., szeptemberre 32.6 sh., decz-re 33.—shilling. Tea: Indiai és Ceylon ártartó, Rizs: bágyadt.

Fémek.

London, jan. 19. Róz, G. M. Brände 48 3/4—49 font sterling készáru és 49 1/8—49 3/8 font sterling. Ón: finom külföldi 63 3/16—63 11/16 font sterling készáru és 63 7/8—64 3/8 font sterling 3 óra. Ólom: angol 12 3/4 font sterling; külföldi 12 3/8—12 3/4 font sterling. Horgany: külföldi 18—18 1/4 font sterling. Higany: 7.—font sterling első és 6.19 font sterling másodkézből. Vas: A glasgovi nyersvaspiacz lanya indult és szilárdan zárult, jó üzlet mellett, zárlatárak: 45.10 sh. készáru és 46.—sh. egy óra; Cleveland 40.9 1/2 sh. készáru és 41.—sh. egy óra; Hematit 48.9 shilling készáru és 48.11 1/2 sh. egy óra; Middlesbrough 48.9 shilling készáru és 50.—sh. egy óra. A nyernyvas-készlet Glasgoban 336.309 és Middlesbroughban 50.388 tonna.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, január 19. A külföldi kedvezőbb hírek dacára, a hangulat lanya volt, miután a készáru-üzletben nem volt forgalom. Kötöttel; buza tavaszra 11.70—11.66, rozs tavaszra 8.74—8.73, tengeri május-júniusra 5.51—5.49 forintont.

Hivatalosan jegyezett: Buza tavaszra 11.65—11.67, rozs tavaszra 8.72—8.74, tengeri máj.-jun. 5.48—5.50, zab tavaszra 6.62—6.63.

Boroszló, január 19. Buza helyben 18.70 márka (= 10.99 frt) sárga. Buza helyben 18.60 márka (= 10.93 frt). Róz helyben 14.90 márka (= 8.76 frt). Zab helyben 14.—márka (= 8.23 frt.) Tengeri helyben 12.—márka (= 7.06 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, január 19. Buza holsteini 180—186 márka (= 10.58—10.84 frt). Róz meklenburgi 140—150 márka (8.23—8.82). Róz orosz 107—108 márka (= 6.29—6.35 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, január 19. (Megnyitás.) Buza folyó óra 28.40 frank (= 13.54 frt). Buza december hóra 28.25 frank (= 13.46 frt). Buza 4 első óra 27.75 frank (= 13.22 frt). Buza 4 óra májástól 27.75 frank (= 13.22 frt). Róz folyó óra 17.50 frank (= 8.33 frt). Róz december hóra 17.50 frank (= 8.33 frt).

Róz 4 első óra 17.50 frank (= 8.33 frt). Róz 4 óra májástól 17.50 frank (= 8.33 frt) minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 58.80 forint.

Páris, január 19. (Zárlat.) Buza folyó óra 28.40 frank (= 13.54 frt). Buza december hóra 28.10 frank (= 13.39 frt). Buza 4 első óra 27.60 frank (= 13.15 frt). Buza 4 óra májástól 27.60 frank (= 13.15 frt).

London, január 19. Buza 1—1 1/2, tengeri 2 pennyvel magasabb, liszt szilárd.

Pétóvár, január 19. Róz helyben 6.60 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, január 19. A prágai hírek, nemkülönben párisi jelentések, amelyek szerint a Meline-kabinet megígért, a mai tőzsdén kedvelten hangulatos lehetnek. Az üzlet minden téren pangott és csak jobb berlini árjegyzésekre fejlődött a forgalom, különösen a kőolajban, ahol bányarésztékek és bankrészvények voltak keresettek.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 356.25—355.75, Länderbank 219.25—219.50, Unionbank 301.50, Magyar jelzálogbank 274.75, Osztrák-magyar államvasut 343.—342.—, Déli vasut 81—81.50, Tramway 454.—, Magyar általános közbányánya 119.25.—118.75 Brúxi közbán. 283.—, Alpesi bányája 143.90—143.50, Trifaili 172.50—170.50, Török dohányrészvény 138.75—139, Magyar koronajáradék 99.42, Török sorsjegy 61.90—61.70, Német márka 58.87 frton kötöttel.

Délfelett 11 óra perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 355.75, Magyar hitel. 382.50, Anglo-bank 161.50, Union-bank 301.—, Länderbank 219.25, Osztr.-magyar államv. 342.—, Déli vasut 81.—, Alpési bányája 143.50, Rimamurányi 219.—, Májusi járadék 102.40, Török sorsjegy 61.70.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 355.75, Magyar hitelrészvény 382.50, Länderbank 219.—, Unionbank 301.—, Anglo-bank 161.—, Bankverein 260.—, Osztrák-magy. államv. 342.10, Déli vasut 81.—, Elbevolgyi vasut 265.—, Északnyugoti vasut 250.—, Alpési bányája 143.40, Rimamurányi 249.—, Prágai vasipar 706.—, Májusi járadék 102.40, Magyar koronajáradék 99.45, Török sorsjegy 61.50, Német márka 58.85 frton kötöttel.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjáradék 121.15, Magyar koronajáradék 99.30, Tiszai kölcsönsorsjegy 189.75, Magyar földtehermentesítési kötvény 96.75, Magyar hitelrészvény 381.50, Magyar nyereségek kölcsön sorsjegy 154.—, Kassa-oderbergi vasut 101.40, Magyar kereskedelmi bank 1429.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—, Magyar keleti vasut állami kötvények 121.75, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 254.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 248.50, 4-2% papírjáradék 102.45, 4.2% ezüstjáradék 102.45, Osztrák aranyjáradék 121.90, Osztrák koronajáradék 102.90, 1860. sorsjegyek 144.30, 1864. sorsjegyek 190.25, Osztrák hitelsorsjegyek 198.50, Osztrák hitelrészvény 355.75, Angol-osztrákbank 161.—, Unionbank 301.—, Bécsi Bankverein 259.25, Osztrák Länderbank 218.50, Osztrák-magyar bank 937.—, Osztrák-magyar államvasut 342.25, Déli vasut 80.25, Elbevolgyi vasut 264.75, Dunagőzhajózási részvény 455.—, Alpési bányarészvény 143.40, Dohányrészvény 137.50, 20 frankos 9.53, Császári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.05, Német bankváltó 58.87.

Bécs, január 19. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 355.75, Magyar hitelrészvény 382.—, Anglo-bank 161.—, Bankver. 259.—, Union-bank 350.—, Länderb. 218.50, Osztrák-magyar államvasut 342.37, Déli vasut 80.25, Elbevolgyi vasut 265.50, Északnyugoti vasut 251.—, Török dohányrészvény 137.50, Rimamurányi vasut 102.45, Alpési bányája 143.40, Májusi járadék 102.40, Magyar koronajáradék 99.30, Török-sorsjegy 61.25, Német márka azonnali szállítás 58.85, Német márka utómóra 58.85.

Berlin, január 19. (Tőzsdéi tudósítás.) Bányás és község értékek szilárdak. Bankok csendesek, de tartottak. Vasutak gyengébbek. Osztrák értékek olcsóbbak. A zárlat csendes. Magánkamatláb 3 1/4%.

Berlin, január 19. (Zárlat.) 4-2% papírjáradék 102.20, 4-2% ezüstjáradék 102.20, 4% osztrák aranyjáradék 103.40, 4% magyar aranyjár. 103.20, osztrák hitelrészvény 223.40, magyar koronajáradék 100.—, déli vasut 35.20, osztrák-magyar államvasut 145.50, Károly Lajos-vasut 107.20, Kassa-oderbergi vasut —, orosz bankjegy 216.50, bécsi váltóár 169.90, 4% új orosz kölcsön 100.10, magyar beruházási kölcsön 103.—, olasz járadék 94.40. Az irányzat csendes.

Berlin, január 19. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészvény 223.50, magyar koronajáradék —, déli vasut 35.10; osztrák-magyar államvasut 145.50. Az irányzat szilárdult.

Frankfurt, január 19. (Zárlat.) 4-2% papírjáradék 86.65, 4-2% ezüstjáradék 86.65, 4% osztrák aranyjáradék 103.30, 4% magy. aranyjár. 103.15, magy. koronajáradék 100.05, osztrák hitelrészvény 300.87, osztrák-magyar bank 792.—, osztrák-ma-

gyar államvasut 294.37, déli vasut 71.—, északnyugoti vasut 213.—, elbevolgyi vasut —, bécsi váltóár 169.77, londoni váltóár 20.372, párisi váltóár 80.820, bécsi bankverein 222.—, Uniobank —, villamos részvény 140.45, alpesi bányarészvény 121.50, 3% magy. aranykölcsön 91.30. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, január 19. (Utőtőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 301.—, osztrák-magyar államvasut 294.37. Déli vasut 71.50.

Frankfurt, január 19. (Esti dőzsde) Osztr. hitelrészvény 301.—, déli vasut 71.38, magyar aranyjár. —, alpesi bányarészv. —, osztr.-magyar államvasut 294.75, bécsi Bankverein —. Az irányzat szilárd.

Hamburg, január 19. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 87.20, osztr. hitelrészv. 301.—, osztr.-magyar államvasut 737.—, déli vasut 171.—, olasz járadék 94.50, 4% osztr. aranyj. 103.50, 4% osztr. magyar aranyj. 103.40. Az irányzat csendes.

Páris, január 19. (Zárlat.) 3% francia jár. 103.37, 3 1/2% francia jár. 107.27, olasz járadék 94.10, osztrák földhitelrészv. —, Osztrák magy. államv. 732.—, déli vasut 191.—, Francia törl. jár. 102.05, 4% osztr. aranyjáradék 103.85, ottomanbank 561.50, párisi bankrészvény 905, osztrák Länderbank —, alpesi bányarészvény 313.—, Dohányrészvény 296.—. Az irányzat határozatlan.

London, január 19. (Zárlat.) Angol consolok 112.75, déli vasut 7.50, spanyol járadék 60.50, olasz járadék 93.1/2, 4% magy. aranyjáradék 101.25, 4% rupia 63.5/8, Canada pacificvasut 90.1/8, leszámítási kamatláb 2.1/4, ezüst 26.3/8. Bécsi váltóár —. Az irányzat nyugodt.

New-York, január 19. ezüst 57.7/8.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. január 19-én reggel 7 órakor.

Állomások	Legnyomás mm. 100 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.	Állomások	Legnyomás mm. 100 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.
Árvavárja	81.4	9.6	0.0	Póla	70.4	1.1	0.0
Selmeczkánya	82.3	4.3	0.0	Lecina	75.8	5.1	0.0
N.-Szombat	81.6	4.3	0.0	Sarajevo	80.8	5.0	0.0
Magyar-Ovár	81.5	4.0	0.0	Torino	77.7	0.2	0.0
Gyula	81.5	4.7	0.0	Fierencez	76.6	2.0	0.0
Bécs	81.4	5.2	0.0	Róma	74.1	0.4	0.0
Sopron	81.4	5.0	0.0	Nápoly	73.9	7.5	0.0
Hérsény	80.9	4.4	0.0	Brániai	73.2	7.7	0.0
Keszthely	80.2	3.2	0.0	Palermo	74.5	2.4	0.0
Zágráb	81.3	3.2	0.0	Malta	73.7	18.9	0.0
Fiann	75.8	4.8	0.0	Zürich	79.1	5.8	0.0
Cirkvenica	75.5	1.7	0.0	Biarritz	—	—	—
Sopron	81.9	9.8	0.0	Nizza	74.9	6.9	0.0
Pancsova	81.9	9.8	0.0	Páris	78.3	1.4	0.0
Zombolya	81.6	3.5	0.0	Kopenhága	68.8	5.0	0.0
Arad	81.1	4.0	0.0	Hamburg	71.7	2.0	0.0
Szeged	—	—	—	Berlin	74.4	1.5	0.0
Szalnok	82.5	5.0	0.0	Christiansund	44.8	6.2	0.0
Eger	81.3	5.2	0.0	Stockholm	—	—	—
Déreczen	81.3	4.4	0.0	Szent-Pétervár	54.9	2.2	0.0
Keszthely	81.8	11.6	0.0	Moszkva	68.3	3.2	0.0
Ungvár	81.2	3.2	0.0	Varsó	76.0	2.2	0.0
Szatmár	79.0	4.2	0.0	Kiev	75.7	1.6	0.0
Nagy-Várad	—	—	—	Odessza	—	—	—
Kolozsvár	81.4	6.0	0.0	Sulina	79.8	1.7	0.0
Nagy-Szeben	81.3	6.8	0.0	Szobán	—	—	—
Bécs	81.0	4.6	0.0	Konstantinápoly	78.1	5.4	0.0
Selzbury	81.1	4.7	0.0	—	—	—	—
Klagenfurt	82.4	12.7	0.0	—	—	—	—

Míg Közép-Európában, nevezetesen a Kárpátok vidékén a magas barométer állás változatlanul tart, addig Európa északi szélét mély depressziók sűrítik.

E helyzetből kifolyólag az európai időjárás általánosan száraz és eső csakis a szűz Északnyugaton és a Földközi-tenger nyugati szigetén fordul elő. A hőmérsékleti viszonyok változatlanok és a magas Észak emnye időjárása feltűnő.

Hazánkban a borús, részben ködös és kivétel nélkül száraz idő egyre tart. A fagy kissé erősebb lett. Lényeges változás nem várható.

VIZÁLLÁS.

— Január 19-én. —

Folyó	Vízmerés	Vízállás reggel	Áradás v. apadás	Folyó	Vízmerés	Vízállás reggel	Áradás v. apadás
		centiméter				centiméter	
Isz	Schärding	15	—	Tisza	M.-Sziget	49	—
Duna	Passau	92	2		Tisza-Ujlak	58	—
	Bécs	177	2		V.-Nanény	94	—
	Pozsony	75	2		Csap	170	—
	Komárom	102	2		Tokaj	51	—
	Budapest	68	3		Szolnok	73	—
	Recs	—	—		Csongrád	187	—
	Paks	77	2		Szeged	92	—
	Mohács	92	2		Titel	40	—
	Ujvidék	52	27	Szécsény	—	—	—
	Zimony	—	—	Szatmár	—	—	—
	Pancsova	—	—	Latorca	Munkács	—	—
	Báziás	10	4	Latorca	Humonna	—	—
	Orsova	93	5	Ung	Ungvár	—	—
Mérva	M.-Fulva	—	—	Ódava	Bártfa	—	—
Vág	Zsolna	4	2	Sodrog	Zemplén	135	—
	Szered	19	2	Sajó	Zsolca	150	—
Nyitra	Erszkújvár	—	—	Hérad	H.-Námeti	5	—
Ebfa	Sárvár	21	—	Berefyó	E.-Ujfalu	25	—
	Győr	153	—	Sek. Kőr.	Csucsa	—	—
Dráva	Zákány	59	—		Nagyvárad	11	—
	Eszék	65	10	f. Kőr.	Büdenyes	20	—
Száva	M.-Szurdab.	00	—	Feh. Kőr.	Borosjenő	—	—
	Zágráb	80	109	Békés	—	—	—
	Szilcsok	35	2	Gyoma	—	—	—
Kulpa	Mitrovicza	169	—	Meres	Gy.-Fehérv.	—	—
Ózka	Károlyvár.	108	64	Arad	—	—	—
Verőce	Novi	10	—	Makó	—	—	—
Szuzs	Banjinka	—	—	Temes	K.-Kostály	70	14
Drina	Dubaj	—	—	Béga	—	—	—
Mura	Zwornik	—	—	N.-Bécsker.	48	—	—

Jelek meggyeztetés: * = Jegen víz; +

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. január 19-én.

Main table containing market data for various securities, including Hungarian state bonds, bank shares, and foreign exchange rates. It is organized into multiple columns with sub-sections like 'I. Államadósság', 'V. Bankok részvényei', and 'XIII. Közlökéd. vált. részv.'.

A 4-1 jelű melléklet értékpapiroknak, melyek listája erre nem csak a mai, hanem a tegnapi árval, az osztrák és magyar értéktőzsdékre vonatkozólag érhető.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRO HIRDETÉSEI

Központi kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Fiók-kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levéltételekben vagy postautalványon.

V. ker., Marokkói-utca 4. szám.

Ma a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cél szerinti apróhirdetést postautalványon lehet adni, s a szövegét az utalvány szelvényére írni; esetleg közlésben is lehet megadni, ha a közlésben a hirdető neve és címe is meg van adva.

LEVELEZÉS.

Talpra magyar zenéje megrendelhető. Férfit négyes, 1 korona. Zongorára énekkel, 2 korona; diszpóndányban 4 korona. Csányi Virgil szerzője, Budapest, IV., Bristol-szálló. 423-1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a választ helyeg mellette van. A kiadóhivatal. 1924-1

Fiatl orvossal óhajt levelezni egy 17 éves kékszemű kis lány. Mielőbbi leveleket „Margitka” jellege alatt a kiadóhivatal közvetíti. 1910-1

Pályája kezdeten levő, feltűnő szép, fiatal színésznő, előkelő ur ismertséget keresi. Levelet kéri a kiadóhivatalba „Ics” jellege alatt. 2034-1

Szép, fiatal művész, előkelő hölgy ismertséget keresi. Levelet kéri a kiadóhivatalba „Itafat” jellege alatt. 2014-1

Egy csinos baba játszószobát keres. Leveleket „Boszó” jellege alatt a kiadóhivatalba. 477-1

Egy fess leány levelezni óhajt egy keresztény fiatal emberrel. Levelet „Hudvig” jellegére kéri. Poste restante, keleti pályaudvar. 481-1

ALLÁST KAPHAT.

Zársat keresek egy virázó budapesti vállalatához 20-30,000 forinttól kezdve. Személyes működés okvetlenül megkívánatik. Ajánlatokat „Lukratív” jellege alatt, kérek a lap kiadóhivatalába. 1032-1

Gyakornok, ki magyarul és németül helyesen és kiválóan szépen tud írni, első rangú vállalatnál fizetéssel azonnal felvétetik; magyar és német ajánlatot „Válalat” cím alatt kiadóhivatalba küldendők. 1786-4

Magyar bonnet keresek 4 kis gyermeknek, kinek a hazai körüli teendőiben is segídeni kell. Csak jó bizonyítvánnyal rendelkezők adják be ajánlatukat a lap kiadóhivatalába „Magyar bonnet” címre. 1900-1

Építési rajzoló, együttal építészeti magas építményekben, műszaki szakmával, keresztny, budapesti építési vállalat által állandóan alkalmaztatik. Magyar és német nyelv tudása szólna és írásban követeltetik. Ajánlatokat „Erlyes” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 1970-4

Frangaise donne leçon pour diner. Adresse sons français a l'exp. 1976-5

Bycicli, használt, de jó karban lévő, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Bycicli” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2016-4

2 szép pinczérő egy elegáns vendéglő részére kerestetik. Ajánlatok arcképpel a kiadóhivatalba küldendők „Pinczérő” jellege alatt. 1992-4

Comptoirista jó magyar és német írással, azonnali befizetésre kerestetik. Ajánlatok „Comptoirista” jellege alatt a lap kiadóhivatalába küldendők. 1994-4

Jrodába gyakorlatiasság felvételi jó írással bíró 15-18 éves fiú. Ajánlatok a lap kiadóhivatalába intezendők „Gyakornok” cím alatt. 2038-4

KIADÓ SZOBÁK.

Rék Sziláré-utczában kiadó egy elegánsan burorozott utcazi szoba. Czim a kiadóhivatalban. 1893-10

Wesselényi-utczában kiadó egy elegánsan berendezett garzon lakás. Czim a kiadóhivatalban. 1926-10

Elárusító a körüton lakást, és jó ellátást kaphat tisztességos családdal. Hölgyek, kik nem lakniának szüleiknél, irjanak a lap kiadóhivatalába „Lakás és ellátás” jellege alatt. 2050-10

Kitünő ellátást egy különbejárta utcazi szobát ajánlok a fiatal embernek 50-60 frtért a körüton. Levelek a kiadóba keretnek „Jó család” jellege alatt. 2052-10

LAKÁS KERESTETIK.

Lakást keresek a kereskedelmi minisztérium közelében, szobára és a hozzá tartozó mellék helyiségekre van szükségem. A lakás csakis első emeleten lehet. Leveleket „L. emeleti” jellege alatt kérek a lap kiadóhivatalban. 1784-11

Öt szoba és hozzá tartozó mellékhelyiségekből álló urasági lakást keresek a körüton valamelyikén. A lakás első emeleten legyen s lehetőleg két előszobával. Ajánlatokat „Földbirtokos” cím alatt a kiadóhivatalba kürek. 1806-11

SZOBA KERESTETIK.

Teljes ellátást keres intelligens családnál, hasonló fiatal hivatalnok a József-körüton, vagy annak közvetlen közelében. Ajánlatokat kérek az ár és körülmények pontos ismertetésével a lap kiadóhivatalába „Familliaris” jellege alatt. 1882-12

Elegánsan burorozott, tisztá utcazi szobát keresek február első-jére, lehetőleg kis előszobával és háló-fülkével. Ajánlatokat „Csendes ház” cím alatt küvétel a kiadóhivatalban. 1920-12

Teljes ellátást keres egy fiatal nő, előkelő ur családnál, külön szobával. Ajánlatokat „Teljes ellátás” címzen a kiadóhivatalba küldendők. 1974-12

Fiatl hivatalnoknő keres ur családnál csinos, kis tisztá szobát ellátással. Szives ajánlatokat kéri levélben a lap kiadóhivatalába „Szolid nő” jellege alatt. 2038-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó egy nagy lakás, mely különösen alkalmas hivatalos helyiségnek is. Czim a kiadóhivatalban. 1052-13

Több kisebb és nagyobb lakás kiadó május 1-ére. Czim a kiadóhivatalban. 1894-13

Teljes kényelemmel berendezett ur lakás kiadó azonnal, vagy február hó elsőjére a Podmaniczky-utczában. Czim a kiadóhivatalban. 1930-13

Észarandó! Egy 6 szobából álló szép utcazi lakás a New-York palota közelében, február 1-re elutazás miatt átvesztő. G. K. 1898. 2040-13

HITEL-PÉNZ.

Egy minden háztartásban nagyon szükséges tárfalmány szabadalmatárakhoz 500 frt-va volna szükségem. Aki hajlandó ez összeget biztos felelet mellett rendelkezésemre bocsátani, az írjon „Csodás tárfalmány” jellege alatt a kiadóba. 1932-14

Pénz gyűjtés a hűbirtokosok, járadék, bírtok, örökség, házipénz gyűjtés, letét, ház, köz-közlöny, elsőbbség, vasút, ipar vállalatok, parcellázásokra stb. csakis nagyobb összegekben, minden elegendes költség nélkül. Steiner A. VII., Ains-erdőszor 10. Személyesen 3-8-ig. 6473-14

KÖNYVEK.

Több száz kötetből álló könyvtáramat adom, esetleg külön-külön egyes írók művét. Magyar, francia és német jeles kötetekből van könyvtáram összeállítva. Czim meg tudható a kiadóhivatalban. 1922-15

KÜLÖNFÉLE.

A legjobb magyar élezipar az „Ústörő”. Most sorra közli pom-pom karrikaturákban a nevezetesebb írókat és művészeket.

Özv. urinő teljes ellátásra elvállal intelligens fiatal hölgyet, kinek foglalkozása van. Kivánára zongoránat is használna. Czim a kiadóhivatalban. 1590-18

Fontos háziasszonyoknak! Mosoni fűrészek, egy házi vasalónőnél igen szépen és olcsón vasaltnak. Czim a kiadóhivatalban. 1690-18

Elveszett a városligeti jégyályn egy arany karperec — ajánlók. Aki megtalálta, kérem, tudassa címét „Drága emlék” jellege alatt. 1938 18

Ki akar pénzt olcsó kamatra? Levelet „Pénz” jellege alatt a kiadóhivatalba küretnek. 1930-14

Új gyógyszerár fűlállítására, oly helyet keresek, hol annak szükeget érzi a közönség és jövője is némileg biztosítva volna. Aki alkalmas helyet tud azt kerem, hogy értesítsen róla. Siker esetén az illető megtehető jutalomban részesítem. Leveleket „Új gyógyszerár” jellege alatt a kiadóhivatalba küretnek. 1488-18

Egyfogatu, számorlatlan kocsit 1/2 napra kerestetik. „O. R. 40.” alatti keretnek ajánlatok a kiadóba. 1998-18

Zársat kerestetik egy három év óta fennálló, jövedelmező iró-falmi vállalatához 6000 frttal. Ajánlatokat „Birtos” címzen a kiadóhivatalba küretnek. 1978-18

Zongorát keresek, aki három év óta fennálló, jövedelmező iró-falmi vállalatához 6000 frttal. Ajánlatokat „Birtos” címzen a kiadóhivatalba küretnek. 1978-18

Szárnyasaink képes baromfi tenyészési szaklap, féltrétre két frt. Előfizetheti Budapest, Rottenbiller-ut. 36. 5439-22

Menyasszonyi ruhát óhajtának venni jutányos áron. P. H. 22-18

Zársat keresek egy nagyon jól jövedelmező vállalatához. Szükségeltetik 10-15000. frt. Ajánlatok a lap kiadóhivatalába küretnek G. J. 88 sz. alatt. 2058-18

Oly üzletet óhajt átvenni egy fiatal ember, melyből tisztességosan megélhetes. Ajánlatok a kiadóhivatalba küretnek „Jó üzlet” jellege alatt. 2046-18

Belvárosi szobán készit bál ruhát 8 frttól, belépőket 1 frt 50 krtól fejlebb. Tanit olcsón szabni és várti. Czim a kiadóhivatalban. 6475-18

Droguerista, aki néhány ezer frttal rendelkezik, társul kerestetik, kik egy jó helyen megnyitandó gyógyszerkereskedéshez. Ajánlatok „Droguerista” 90. sz. a. e lap kiadóhivatalába küretnek. 2072-19

Jól jövedelmező vállalatához 10000 frttal társ kerestetik. A befektetett összeg már az első évben 50% ot jövedelmez. Kockázatlanság nincs. A cikkéig még csak Angolországban van bevezetve. Leveleket, kitünő kereset cím alatt a kiadóhivatalba küretnek. 1646-18

OKTATÁS.

Negyedéves képezés fiatal intelligens leány, szerény díjazásért órákat ad, ugy képezésnek, mint kisebb gyermekeknek, kik az elemi tantárgyakban gyengék. Czim a kiadóhivatalban. 1070-6

Zongora-órákat óhajt adni egy é teren már évek óta működő zongora-művész. Czim a kiadóhivatalban. 1090-5

Szavaltati és játék-órákat ad kezdeknek és műkedvelőknek egy drámai színésznő. Czim a kiadóhivatalban. 1089-5

BIRTOK ELADÁS.

Baranya megyében vasúti állomáshoz félórnyira fekvő 500 holdas jó minőségű birtokomat bírbe szeretném adni. A birtok szép telkes és van berendezve. Ajánlatokat „Jó föld” jellege alatt a kiadóhivatalba küretnek. 1822-6

TELEK ÉS HÁZ ELADÁS.

Háztelek Kossuthfalván, késposti határral, 150 és 260 népszög. Ezenlét parcellálva, ára 3 frt 20 krtól 4 frt; havi 10 frt, vagy havi 2 frt részletfizetésre kaphatók. Bővebbet Szecepanowski Zsigmondnál, vendéglő, VIII., Nap-utca 18. 6449-7

Érzsébfalván vilhászorú építők háza, igen szép felvételű, azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1092-7

Ház. Nagy Lőrénz bérbevitelre kerestetik. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Terézváros” címzen a kiadóhivatalba küretnek. 1932-7

150 háztelek a főváros közelében, Pomázon, vasútállomás mellett, 80 krtól 1 frt 50 krtól, részlet, részletre is eladó. Laszlovszkyfalván Pomázon. 407-7

Házat a VIII-ik kerületben keresek megvételre; földszintes vagy egy emeletes. Ajánlatokat a lap kiadóhivatalához küretnek „Kis ház” jellege alatt. 2038-7

ELADÁS.

Eladó több finyes estélyi ruha, gyászruha miatt. Czim a kiadóhivatalban. 1084-9

Birtokomban levő több tudományos mű eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1850-8

Eladók bort nagyobb mennyiségben igen olcsón, ugy ó, mint ujal. Czim a kiadóhivatalban. 1918-8

Házarandóknak! Gyönyörű szép, angol ebédő-berendezés eladó. D. O. sz. a. 2038-9

Edison-féle valódi amerikai fémzár, óraszerkezettel, (teljesen új) jutányos áron eladó. Megtekinthető délelőtti 10-12-ig a kiadóhivatalban meg tudható cím alatt. 2005-8

VÉTEL.

Hetilapot keresek megvételre, de csakis Budapesten megjelendő. Ajánlatok az ár megnevezésével a kiadóhivatalba küretnek. „Hétlap” cz. a. 1949-9

Ébenfa-fuvola, ezüst billentyűkkel, bécsi mester műve, azonnal eladó. R. S. O. 2049-9

Előszobába való nagy szekrényt keresek megvételre. Ajánlatok a lap kiadóhivatalába küretnek „Garderober” cím alatt. 1948-8

Zongora 7 okt., használt, de még jó karban lévő, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Jó zongora” jellege alatt a kiadóhivatalba küretnek. 1900-9

Varrógép megvételre kerestetik. Singer-féle olcsón. Ajánlatok „Varrógép” jellege alatt a kiadóhivatalba küretnek. 2019-9

Bál ruhát óhajt venni — kéz alatt — egy közepes méretű hölgy. Ajánlat „Bál ruhát” alatt a kiadóhivatalba küretnek. 2030-9

Aki kerékpárt akar eladni kéz alatt, forduljon hozzám levélben „Kerékpár-revű” jellege alatt. 2002 9

400—600 liter tejet 1000 forint. Szerződést több évre. Ajánlatokat „Tiszta tej” jellege alatt a lap kiadóhivatalába kürek. 2090-9

Uri dívat üzletet óhajt átvenni egy fiatal ember, aki néhány ezer frttal rendelkezik. Ajánlatok a kiadóhivatalban küretnek „Uri dívat üzlet” jellege alatt. 2054-9

Ebédőbe való borszökeket vételre keres. H. M. 2044-9

Gzipó kereskedést keresek megvételre egy fiatal ember, ki most átközött a fővárosba. Levelet kérek „Gzipó üzlet” jellege alatt a lap kiadóhivatalba. 2043-9

A Krisztina-körúton óhajtának csinos házat venni. Ajánlatokat a lap kiadóhivatalához kürek „Krisztina-körút” jellege alatt. 2058-9

Szemeszcsillár, 8 és 5 karu, megvételre kerestetik. Ajánlatok a lap kiadóhivatalába küretnek. 2074-9

HÁZASSÁG.

Szép, intelligens szőke leány, 18 éves, ismeretség hiányában ez uton óhajt ismeretséget kötni házasság czéljából, intelligens urral. Levelet kéri a kiadóhivatalba „Kender haju” jellege alatt. 2012-2

Intelligens jó családból való, szerény, szorgalmas takarékos és egyébb jó tulajdonokkal bíró fiatal leány 2000 frt hozománytal és szép keletgyével, jó férjet keres. Pályázhat vidéki vendéglő vagy főpinczér, esetleg jó jövedelmező üzlettel bíró iparos is. Leveleket „Mindenhöz értő” cím alatt a kiadóhivatalba küretnek. 2008-2

Jgen csinos barna haju két szemű kis lány vagyok, szeretnék szintén csinos fiatal emberrel megismerkedni, kinek komoly szándéka van, írjon „Próba szerecs” címzen a kiadóba. 479-2

ALLÁST KERES.

Házvezetőnő állást keres, egy abban jártas, intelligens nő. Czim a kiadóhivatalban. 1023-8

Intelligens fiatal nő, ki a kereskedelmi iskolát kiléte sikeresen végezte s minden iródi munkában jártas, olcsóval gyors-írásstudnárt, ügyvéd iródban vagy nagy telkesen állást keres. Ajánlatok „Türelmő és szorgalmas” jellege alatt a lap kiadóhivatalába küretnek. 1793-9

Felolvasó, vagy társalgónő állást keres intelligens árva, fiatal leány, ki már ilyen minőségben volt alkalmazva. Bírja a magyar, német és francia nyelvot, ugy szóban, mint írásban. Igényei szerények, inkább a jó bánásmódra fektetem a fűslyt. Magános urhoz is elmegek. Czim a kiadóhivatalban. 1822-9

Pénzbeszedő állást keres egy elhez őrte óvadékképes egyén. Czim a kiadóhivatalban. 124-8

Gyermekek nésmódban tökéletesen jártas özv. asszony. Czim a kiadóhivatalban. 1936-8

Felolvasónő állást keres intelligens magyar leány. Czim a kiadóhivatalban. 1923-3

Ügyes, képzett, fiatal, nős kőtárs állást keres, nagyobb birtokon. vagy esetleg fővárosi kőtársutól. Czim a kiadóhivatalban. 1990-8

Magyar nemes családból származó intelligens, szorgalmas, szép írású fiatal ember, keres segédjegyző állást. Szives levélbeli megkereséseket kéri a lap kiadóhivatalába „Jegyző segéd” jellege alatt. 2010-8

Könyvelő, keresztny, 24 éves, tanfolyamot végzett, alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 467-8

24 éves fiatal ember, magyarul, szerbül, németül és tótul beszél, állást keres helyben, vagy bárhol vidéken. Levelet kéri „Bizalmas” címzen a lap kiadóhivatalába. 473-3

Egy minden tekintetben megbízható, jó családból származó képzett fiatal ember, ki mindennemű levelezés elvégzésére vállalkozik, titkári állást keres. Szives megkereséseket kéri „Titkár” jellege alatt a lap kiadóhivatalába. 1410-3

Jó családból származó és sok oldalú ismeretekkel bíró, szép írású fiatal ember, ki minden, de különösen ügyvédi iródi dolgokban jártas, bánásmódm alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 1758-3

Mint feliróné vendéglőben, vagy más üzletben keres alkalmazást özvgy vendéglőben, igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. 1832-3

500 frtot biztosítok annak, aki nekem megfelelő bizalmi állást szerez. Legszigorubb titoktartást biztosítja L. B. 500. 2060-3

Intelligens, 40 éves nő keres házvezetőnő állástmagános urral. Előkelő családból való és mintilyen tud reprezentálni. Esetleg anyahelyettesnek is ajánlók. A vidéki gardálkodást, baromfi tenyészést tökéletesen érti. Leveleket szives megkeresést kéri „Házvezetőnő 40.” alatti a kiadóhivatalba. 1558-3

MINDENFÉLE.

A világ legnagyobb konyhája. A tizenhatemeletes newyorki Astoria-hotelben — amelyről már irtunk-egyet mást — három óriási terem van konyha czélokra berendezve. Ennek a három teremnek a térfogata 30.000 négyszög angol láb s a többi berendezés is megfelel ennek az arálynak. A tűzhelyek két hosszú sorban állanak egymástól olyan távolságra, hogy közöttük elegendő hely legyen a közlekedésre. Egy-egy sorban kilencz tűzhely van elhelyezve, a tűzhelyek előtt vannak a szervírozó asztalok, amelyeknek térfogata 2000 négyszög angol láb. Ezekben a termekben láthatók a nagy sütő-kemenczék, egy nagy sütőhely vadpecsenyék számára, három nagy kemence térszanceműek sütésére, hat kondér főzni való husnak, hat óriási rézüst főzelékeknek, 15 kávéfőző üst és egy sereg rechauds, előkészítő asztal stb. A szomszédos két teremben vannak a fagyalt-gépek, az osztrigahűtők s a tengersok porcellán-, ezüst- és üvegedénynek való állványok, nemkülönb a nagyméretű mosogató medenczék a piszkos edény számára. A konyhafőnöknek egy olyan ketrece van, ahonnan áttekintheti az összes termeket és a személyzet munkálkodását. Ez a személyzet áll: két konyhafőnökből, 14 segédéből, 11 mártázzakácsból, 10 pékből, 10 pecsenye-zakácsból, 9 finom sütemény-zakácsból, 4 fagyalt-készítőből, 8 czukrászból, 6 tálalóból, 4 hus-, hal- és szárnyas-tranchierozóból, 19 levesfőzőből, 7 szakácssegédéből, 16 szakácsnéből, 40 edény- és evőkészlet-tisztogatóból, 5 tűzilegényből, összesen tehát százhatvanöt személyből. Ilyen apparátus mellett valóban kíváncsi lehet az ember ennek az óriás-konyhának a működésére. Az Astoria-konyha főnöke azt állítja, hogy a konyha bármily időben el tud látni 5500 éhes gyomrot. Teljes működésben 5000 adag levest, 6520 adag kávé, 1200 adag birka-kotlettet, 650 adag láránypecsenyét, 1200 adag salátát, 2100 tucsat osztrigát, 1900 zsemlet, 600 cipót, 485 sült kacsát, 200 sült tyukot, 300 sült foglyot, 250 sült fürjet, 250 sült galambot (nem olyat, amely magától repül a vendég szájába) és 275 gallon fagyaltot és jegeserémet képes szállítani.

Tengerész és tengerésza szony. Liverpoolban a napokban egy érdekes szerelmi regény végződött be, és pedig házasság. Háromez Hunt Harry Brady nevű fiatal tengerész, aki kezdetben hajóinas volt, azután matróz lett és később felkereste a liverpooli tengerésziskolát, hogy tengerész tengerészi vizsgát. A tengerész felesége lady Brudenell-Bruce Ernesztin, Ailesbury markii, angol peer leánykegyebb

lánya. A ladyt már régóta úgy ismerték, mint kitűnő tengerészt, aki egy yachtot oly kifogástalanul tud kormányozni, akárcsak egy okleveles hajókapitány. Egy napon az az ötlete támadt, hogy tengerész-oklevelet szerez és evégből ő is beiratkozott abba a tengerész-iskolába, amelyet a fiatal Hunt Harry Brady látogatott. Megismerkedtek egymással és elhatározták, hogy örök frigyre lépnek. A regény hőse időközben levizsgázott, nem úgy a hősnő, akit mint nőt nem bocsátottak examenre. Mult kedden egy liverpooli templomban a pap összeadta őket. Azután Londonba utaztak, ahol a fiatal tengerész nyomban átvette egy vitorlás hajó kormányzását, és a fiatal asszony vele együtt hajóra szállt.

Virágfürdő. Az igazán gazdag amerikai hölgy már csak virágfürdőt vesz. Összeszednek egy csomó rózsát, ibolyát vagy szegfűt, a szirmokat leszedegetik s beleteszik egy zacskóba s az egészet kifőzik egy üstben. Ezt a fözetet megillatosítják megfelelő parfümmel s az egész illatos lét, amikor 27 fok Reaumur-releült, beleöntik a fürdőkádba. Az amerikai hölgy tíz-tizenöt percig ül nyugodtan a fürdőbe s szentül meg van győződve arról, hogy ezzel megszépíti arczbőrét s megerősíti a kar és nyak izmait.

A nők privilégiuma. A nők privilégiuma mindenféleképpen kívül még az is, hogy általában tovább élnek, mint a férfiak. Aki ismerősei körében körültekint, azt fogja tapasztalni, hogy több özvegy nő van közöttük, mint özvegy férfi. A mindentudó statisztika kimutatta, hogy azon 66 ember között, aki száz évnél magasabb kort ért el, 42 nő volt és 24 férfi. Ami pedig a százéves embereket illeti, ugyancsak a statisztika kimutatta, hogy ezekből a legtöbb Franciaországban van, utána Németország és Itália következnek.

A nők és a választói jog. Mark Twain, aki most Bécsben időzik, „More tramps and bread” című új könyvében a nőkérdéssel foglalkozik. Az új seeländi viszonyokból indul ki s a többek között így ír: Ujseeländban joguk van a nőknek a törvényhozó testület tagjait választani, ők maguk azonban nem választhatók. 1893. óta áll fenn az a törvény, amely választói jogukat biztosítja. Az 1891. évi népszámlálás után, Uj-Seeland egyik főhelyének, Christchurchnak a lakossága 31.454 lélekből állott. Az első választáson, amelyen nők is szavaztak, 6313 férfi és 5989 nőválasztó jelent meg. — Ezek a számok bizonyítják, hogy a nők sokkal inkább érdeklődnek a politika iránt, semmint gondolnak. Egész Uj-Seelandban összesen 139.915 felnőtt nő van, ezek közül 109.461 vétette

fel magát a választók névjegyzékébe és így a létszám 78-23 százaléka, ami igen tekintélyes létszám. A választás, urnánál megjelent 90.290 nő, tehát 85-18 százaléka a beírt nőválasztóknak. Szavaznak-e bárhol a világon nagyobb számban a férfiak? A férfiaknak csakhamar nagyra kell becsülniök anyáikat, nejöket és nőtestvéreiket. A nők már megérdemlik, hogy a férfiak így megváltoztassák felfogásukat a nőkkel szemben, mert már sok jót csináltak. Amerikában negyvenkét év alatt feltűnően sok jogtalan rendeletet küszöböltek ki az amerikai törvényekből. A férfiak ennyi idő alatt nem vihették volna ennyire.

Négylevelű lóhere. New-Yorkban a legutolsó divat a négylevelű lóhere. A legelegánsabb asszonyok hordják mindenféle kiadásban, mint jou-jout, mint melltűt, mint nyak- és karkötőt és mint övszorítót. Az urak természetesen hűségesen utánozzák a hölgyeket. Az a eredeti dologban az, hogy az amerikai delnök csak valóságos lóherét hordanak, olyanképen, hogy a gondosan megszártított növényt atlaszra ragasztják s ezt kristályüveglapok közé teszik, melynek foglalata aranyból készül. Ebben a zsánerben aztán a legváltozatosabb kivitelű darabokat produkálja a divatot felhasználó ékszerészek leleményessége. Annyi bizonyos, hogy valamint Párisban nem tekintik elegáns hölgynek, akinek nincs eleven tekenősbéka brossa, azonképen nem fashionable dáma az New-Yorkban, akinek valamely formában nincs négylevelű lóheréje.

Népszámlálás Egyiptomban. Az egyiptomi kormány most kimutatást közöl a legutóbb tartott népszámlálás eredményéről. E szerint Egyiptomnak jelenleg összesen 9.734.405 lakosa van; ebből 9.621.879 egyiptomi és 112.526 idegen. Ez utóbbiak közül van görög 38.715, olasz 24.467, angol 19.557, francia 14.155, osztrák és magyar 7117, orosz 3193, perzsa 1301, német 1277, míg spanyol, svájci, amerikai, belga, hollandus, portugál, svéd, norvég és dán külön-külön kevesebb van ezernél.

A parvenu. Egy gazdag parvenu estélyt ad és tanácskozik egy ismerősével a rendezés dolgában.

— A vacsorához terítettessen kis asztalokon, ajánlja neki a jóbarát.

— Miért kis asztalokon? Az én vagyoni állapotom mellett megengedhetem magamnak azt, hogy nálam nagy asztalokon vacsorázzanak!

Hajnyíró és parókakészítő. A küzdelem a létért örökké tart, de mindig meg is volt. Egy újítás műszaki téren vagy csak a divat terén minden időben elkeseredett küzdelmet idézett elő azok közt az iparosok között, akiknek ez az újítás szolgált, illetőleg hátrányára volt. Ez az egzisztenciális harc

A félkegyelmű.

— Holger Dracmann dán fiúja. —

Mikor a Schlitza folyó már megtudott birkózni a szűnő hóseggel, lehűve a levegőt a tikkasztó nap után, mikor az egy püzes szemű bucsusugarait bocsátotta a völgyre, míg a naplementével szemben levő hegyes csúcsok mögött gyülekezni kezdtek a fellegek, akkor bujt elő kunyhójából, mint a kakuk-óra lakója és kiült a Schlitza szakadéka mellett dűledező, roskadozó hajléka elé, alacsony kis padjára. Üldögélt, üldögélt, élvezve a hűs légáramlatot, gyönyörködve a letűnő nap biborköpenyében és mosolygott, gyermekes békaszemei tágra nyitlak, úgy érezte, mintha az egész földkerekség az övé volna.

Ha felért hozzá a gyermekesereg kiáltozása, hiva, hogy pár krajczár üsse a markát, még szélesebbre huzta száját a mosoly és felderült egész ábrázata. Felkelt és lebortorkált a magaslatról. Nagy fejét köszönőleg bólintgatta, míg idomtalan lábai lomhán vonzólták nehéz testét. Bután állt meg aztán, ki-ki észrevette szájából egy-egy sóhajt, mint egy álat, amelyet barátságos kéz simogat, mint egy olyan lény, amilyen csakis az idióta lehet.

De hogyha mást diktált a gyerekek szélszélye és csufolódással, hajigálással üldözték, szaladt, szaladt előlük, mint valami üldözött vad, amely nincs saját erejének tudatában, védekezésre sem gondolva bujt meg egy palánk vagy pajta mögött és bámult maga körül megriadt, bamba szemeivel, mintha már nem volna

számára más biztos hely, mint a Schlitza folyó medre . . .

Szegény! Hát olyan kegyetlen az anyatermészet, hogy két embernek legerősebb ösztönéből létrehoz egy teremtményt, amelyet — nem is akit — felruház minden testi erővel, anélkül, hogy megadná a vele való élés, a használatának a képességét és mindent megtad tőle, ami másnak osztályrészül jutott? . . . Ezer tarka kérdést vehetünk fel, — de ebben az esetben nem a természet a hibás.

Ugy tetszik, mintha Karinthia minden helyiségének meg volna a maga félkegyelműje. Tarvisnak is meg volt a magáé, aminth elmondja a következő igaz történel.

Tíz-tizenkét évvel ezelőtt még nem volt félkegyelműje Tarvisnak; de érkezett a helységbe egy csinos, fiatal, könnyelmű nőszemély, még pedig egy öt-hat éves aranyos fücskával. Ép, erős, jól megtermett volt a gyermek, tiszta szemei ártatlanul révedeztek a nagy világra. Apja nem volt, legalább is a keresztlevelű bizonyossága szerint, de talán apja nélkül is megfuthatta volna földi pályáját annak rendje módja szerint, habár egy fabatkát ért volna az anyja.

De hát nem ért. Hol ide, hol oda állt be, sehol sem huzta ki pár hétnél tovább, járt a tánczba és mindenüvé, ahol csak vigadni lehetett. Vadász-szárad állomásozott a faluban, nem volt híján a mulattatóknak. Az apróságot egy öreg asszonynál — ott lakott a falu végén — helyezte el. Az öreg asszonynak egy fia

volt. Csiznadia. A csizmadiának pedig volt egy kilanított seregélye, amelylyel versenyt fűtyölt reggeltől estig. A gyerek senkinek sem vált terhére, sőt ellenkezőleg. A gyámoltalan léleknek minden barátságos szóra, nézésre volt egy hálaadó tekintete, üde mosolygása és a csizmadia nemsokára megosztotta szeretetét a seregély és a kis fiu között. De abban is lehetett valami, hogy a „Vig Szepe” — így hívták a helységben — szeretetéből még az anyára is jutott valami. De hát a Vig Szepe praktikus egy csizmadia volt, menten minden érzélgősségtől. Vagy tán lehet, hogy helyén járt az esze, de tényleg nem sokat csinált belőle, ha a fehérség hol ezt, hol azt tüntette ki. De mikor nyilvánvalóvá vált, hogy az asszony állandóbb viszonyt kötött egy környékbeli bányászszal és utána is fog menni, bizony meglátszott ez a Vig Szepe, akit egy idő óta különben is bátran lehetett volna pusztán Szepeinek nevezni.

Eljött egy délután, hogy magával vigye gyermekét.

— Nem jobb volna, ha itt hagynád? — kérde Szepe. Ugyis csak utadban lenne s ha aztán megbánnád, nem jöhetne vissza egymagában az ártatlan?

Azt a választ kapta, hogy: nem. Nem. Elviszi magával, hadd lásson világot a gyerek.

És magával vitte. A kis fiu bucsut intett csöpp kezével hűséges csizmadiabarátjának, hálásan emelte rá nagy kék szemeit, — és még a fordulónál is visszanezelt az ő jó nevelőapja felé. Az asszony kézen vezette, vagyis

nem mai keletű. 1825. körül történt, hogy a területen hajviselet ismét győzött a paróka fölött. Akkoriban egy németalföldi faluban élt egy parókakészítő és egy hajnyíró. Mind a kettő nagyon különös czégtáblát akasztott a boltja elé. A parókakészítő Absolont ábrázolta, amint hosszú sörényével beleakad egy fa ágába és ott marad függve, amíg nyomorultul elpusztul, mialatt lova elvágat alatt. A kép alatt ez a felírás volt olvasható: „Így járjon az, aki nem hord parókát!” A hajnyíró czégtábláján viszont egy ember fuldoklott a vízben, egy neufundlandi kutya odaszalad hozzá, hogy megmentse, beleharap a parókába, ez a szájában marad, a szerencsétlen ember azonban belefullad a vízbe. E történet morálja pedig szintén rajta volt a czégtáblán és így hangzott: „Így járjon az, aki parókát hord!”

„Lovagias” ügy.

— A vizsgálóbíró előtt. —

A panaszos: Úgy történt a dolog, kérem, hogy Trepics ur zongoraleckét adott a leányomnak, s kapott ezért havonként kilencz forintot s hetenként háromszor nálunk ebédelt.

November elsején délután 4 óra 30 perczkor benyitok a szobába és tessék csak elképzelni a meglepetésemet . . .

Trepics ur ott ült a zongora előtt, leányom az ölben és nagyszerűen csókolózna. Píros volt mind a kettő, mint a rák. Leányom meglátva engem, olyan zavarba jött, hogy ott maradt a Trepics ölben.

— Mit csinálnak maguk? kérdem én dühösen.

— Skálázunk! feleli Trepics szentelen czinizmussal.

Leányom enyhíteni akarta a dolgot.

— Apukám, édes! Trepics urnak tisztességes szándékai vannak!

Nem rossz! Ők tisztességes szándékkal skáláznak! . . . Kedélyes zongoralecké!

Trepics ur felállt. Ünnepeles pózba helyezkedett, jobb kezét a szívére tette és így szólt:

— Uram! Van szerencsém megkérni a Birike kezét!

— Tudja mit? . . . A Birike kezét meg nem kapja, de van egy nagyszerű ajánlatom. Ide figyeljen, kedves Trepics ur! Hétiig olvasok. Ha ez alatt el nem hordja az írháját, hát én ezt a majolika-vázát úgy vágom a fejéhez, hogy vagy az én vázám törik el, vagy a maga feje.

És fölkapván a majolika-vázát, elkezdtem olvasni: egy . . . kettő . . . három . . . Trepics ur ábrázatán ezalatt villámgyorsan váltakoztak a különféle grimaszok. Először a megsértett gentleman ünérzete, aztán a kétségbeesett szerelmes elkesere-

dése, majd az elveszett ebédek miatti fájdalom, végül pedig a félelem tükröződött le arcáról és mire hatot olvastam, Trepics ur hirtelen elbatározással kinyitott az ajtót.

Másnap reggel kilencz órakor két komolyképű ur állított be hozzám. Bemutatták magukat, aztán az egyik — egy pufók képű, vöröslajú síheder — elém állott és így szólt:

— Mi Trepics ur segédei vagyunk.

— Kérem — mondok — hiszen Trepicsnek nincs üzlete!

— Boesánat! Nem kereskedősegédek, hanem párbajsegédek vagyunk. Ön megsértette felünket. Akar-e lovagias elégtételt adni? Igen, vagy nem. Ha igen, nevezze meg segédeit . . .

— S ha nem?

— Fölvesszük a jegyzőkönyvet, s holnap olvashatja minden újságban, hogy ön hivány, gyáva ember, a ki sérteni tud, de az elégtételadás elől gyáván meghátrál.

— Uram! Én elvből nem verekszem. Nekem egy feleségem és hat leányom van.

Erre a pufók ur odaszólt czimborájához:

— Küldetésünket befejeztük. — Jerünk!

— Megálljanak csak az urak! Bevehetnek a jegyzőkönyvbe mindent. Azt is, hogy órát loptam. Csak arra kérem, hogy az újságokban meg ne burcoljanak.

— Végeztünk. Nincs több szavunk.

— No, ne izéljenek! Vegyék figyelembe, hogy hatszoros családapa vagyok.

— Hja, minek házasodott?

— Ne siessenek már, kérem. Beszéljünk okosan. Önöknek semmi hasznuk sincs abból, hogy engem pellengérré állítanak. Itt van, uraim, husz forint. Felezzék meg, aztán felejsük el egymást. Ez már beszél!

A párbajsegédek összenéztek, s csak úgy a szemökkel beszélgettek. De nagyon jól megérthették egymást, mert a pufók ur nagykegyesen elvette tőlem a husz forintot, aztán megveregette a vállamat és a czimborájával együtt elpályázott.

A vizsgálóbíró: Befejezett zsarolás! Ezek az ugynevezett modern párbajsegédek! . . .

A panaszos: E miatt még nem tettem volna füljelentést. De kérem, bíró ur, mikor a párbajsegédek eltávoztak, akkor vettem észre, hogy ellopták az íróasztalomon volt arany órát lánczostól. Ez már aztán feldühösített, s tüstént a rendőrséghez futottam.

Igy történt a dolog, tekintetes vizsgálóbíró ur!

Gutius.

inkább húzta maga után. Ugyancsak meg kellett erőltetnie lábait, hogy lépést tudjon tartani. . . .

. . . Szepe pedig olyat rágott a pipaszárán, hogy recsegett belé, befordult a házba, leült szalmazsákjára, de kikergelte a seregélyt, nem jött, hogy versenyt füttyüljön vele. Szemrehányással illette magát, hogy engedte menni a gyermekét.

Éjjelre kitört a vihar, amely már egész nap a völgy vége felől közeledett fenyegetően. Szepire nem jött álom, fel-fel kelt, ki-kínézt az utra. Egymást érték a dörgések és remegett belé az egész ház. Meg-megvillant a mennykő, hogy koromsötétség kövesse minden villanását. Még maga a bátor Szepe is mindenféle rémes dolgokat vélt látni ebben a sötétségben. Látta a kereszt alatt roskadozó üdvözítőt, amint nyögve halad a Golgothára, — látta a vad lovat, amint fejével hóna alatt csörtet alá az öserdőkbe, akiről est-ténként, mikor már letette szerszámait, meg ünnepnapokon sokat mesélt kis pártfogoltjának. Am most szörnyen bántotta, hogy effélékkel beszélte tele a kis gyerek fejét. A viharra hideg zápor következett. Csak reggel-felé hunyta le szeméit Szepe, amikor már nem kopogtak úgy a csöppök a zsindefedelen. Késő délután visszajött az asszony — egyedül. Csúronviz lett. Letette nagykendőjét, szidta az időt, aztán végre megkérdezte, vajjon haza jött-e a fia?

— A fiucska! — A fiucska! siránkozott

Szepe . . . de hát én jó Istenem, mit csináltál a fiaddal?

— Hát én tudom? felelte dureszán. Tegnap este, hogy bevetődünk az erdei korezmába, elkezdett ugrándozni a szobában. Nyakon ütöttem, hogy viselje magát illedelmesen. Kifutott a szobából. Én természetesen azt hittem, hogy haza jött.

— Hogy haza jött! ismételte Szepe és olyan mozdulatot tett, amelynek pof szokott a következménye lenni, de meggondolta magát:

— Siess, válts ruliát és menjünk, keressük meg, mondá!

— Én bizony nem megyek. Álmos és fáradt is vagyok. Menj magad . . . szólt az asszony és kiment a házból.

Szepe utána nézett, káromkodott egyet, aztán botot, sapkát véve megindult, neki az erdőségnek. Összetalálkozott egy favágóval, maga mellé vette, hogy együtt keressék a nyomaveszélyt. Nagykésőre rátaláltak. Egészen bevájta magát a mohába.

Össze volt zsugorodva . . . a hidegtől . . . a rettegéstől . . . a borzasztó éjszakán, egyedül a rémes erdőben, a szegény hat éves fiucska. Szemeit mozdulatlanul meresztette maga elé, megnémult, idióta lett belőle.

Az anyja, ki tudja, hányadik határban járhatott. Szepe, a csizmadia nemsokára meghalt. Mondják, hogy nem természetes halállal. A gyerekek a községre származott.

Meglétt Tervisnek is az ő félkegyelműje.

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszról fordította SZABÓ ENDRE

ELSŐ RÉSZ.

I.

Szent-Pétervár, 1886. máj. 27.

„Kedves öcsém!

Mint öcsémmel kötelességem veled tudatnom, hogy életemnek egy igen nevezetes fordulópontjához értem . . .

Aki ezeket a sorokat írta, egy középtermű, kissé hajlott vállú 43—45 éves ember, letette tollát az asztalra, hátradott a székek karjára és simára borotvált állát simogatva elgondolkozott.

— Az öcsém, ha elolvasta e sorokat, azt fogja gondolni, hogy utoljára sem bírta ki tovább a vén aglegény, aztán megmutalja a levelet Viktorinának, az pedig, mint minden könnyűvérű francia nő . . .

Szemöldökeit összerántotta s szürke, nyugodt szemei kigyultak. De ez nem tartott egy percnél tovább s szemei újra a megsokkolt szenvedélytelen kifejezést nyerték vissza.

— Gondoljanak, amit akarnak. Nekem kötelességem ezt megírni, a többihez aztán semmi közöm.

S mintha megváltozhatatlan határozatát a papírral is közölni akarta volna, fogta a tollat, visszahajlott az asztal fölé, előregöbített jobb vállát, mint ahogy azt a sokat író emberek szokták cselekedni s a már előbb megírt sorokhoz erős, határozott vonásokkal oda írta a következőket:

„. . . Elhatároztam, hogy megnősülök. A leányka, akit élettársamul választottam — Zabolotina Szergejevna Nagyezsda, egy művelt, kedves személy, az igaz, hogy hozzám képest kissé fiatal, mert még csak 20 éves, de igen gyakorlatias felfogásai vannak az életet illetően.”

Megint elgondolkozott, mintha alkalmas kifejezéseket keresett volna, tényleg azonban az állította meg a továbbírásban, hogy visszamlékezett az ő jövődöbelijének a multjára.

Eszébe jutott a sötétruhás, szép természetű, energikus leányka, akinek tömött, gesztenyeszínű haja két farkocsba volt fonva és simára fésülve, eszébe jutott a leánykának nem közönséges bizalmat gerjesztő fényes tekintete, fekete szeme s kissé nagyocska kezének hullámos, lassu mozdulata. Mikor beszél, fejét kissé oldalra billenti s ez neki nagyon jól áll, gondolta magában a levélíró.

A családdal egy hónap előtt ismerkedett meg. Egészen véletlenül. Egy hivatalnoktársa, bizonyos Kirilocsin, kivitte őt magához egy vasárnapra a nyaralóba. Ebéd után a hivatalnoktársak kimentek sétálni a közös parkba s itt látta meg Sztepanics Péter az illető leánykát. Ez egy lugashan ült és olvasott. Lépteket hallva, fel akart kelni, hogy elmenjen, de Kirilocsin, aki igen találékony, kellemes fiatal ember, oda ment hozzá és a nyaralói szomszédság jussán beszédbe ereszkedett vele. Ámbátor Kirilocsin kissé tulságosan is fesztelesen viseli magát s teljesen megérdemli a vakmerő nevet is, azért Sztepanics Péter mégis hálával tartozik neki. Ha Kirilocsin nincs, neki magának bizony soha eszébe sem jutott volna Szergejevna Nagyezsdával és annak családjával megismerkedni.

Kirilocsin rögtön bemutatta őt s az igazat megvallva: Szergejevna Nagyezsda őt figyelemre sem méltatta, de Sztepanics Péternek igen jól esett megjegyezhetni, hogy Kirilocsin sem részesült külön fogadtatásban, dacára az ő fesztelesen magaviseletének, fecsegésének, teljesen új öltözetének, nyakkendője orgonavirág-színének, ami, úgy látszik, csak magának Kirilocsinnak tetszett olyan nagyon. — Nagyon fontos az a körülmény — s ezt Sztepanics Péter soha el nem felejt — hogy ugyanaznap este, egy kis csónakázás után, Sztepanics Péter megismerkedett a Nagyezsda mamájával, akire oly jó hatást gyakorolt, hogy mindjárt meghitta őt: „Látogasson meg bennünket.”

Igaz a! — kiáltott fel Sztepanics Péter — ezt is meg kell írni — s folytatta az írást: „A leányka egy volt százados családjából

való, mely család az én jegyesemen kívül egy másik 19 éves leányból, Olga-ból, egy harminckétféle éves leányból, Vjerából és egy diáknőből, Vladimírből áll. A családanya, Petrovna Olimpiáda, már tiszteletre méltó matróna; utóbbi nem él a férjével.

— Miért is nem él a férjével? — kérdezte magamagától Sztepanics Péter; — ez nagyon különös és előttem egészen érthetetlen. Nem volna jó ezt a levélből kihuzni, nehogy az öcsém valami rosszat gondoljon? Eh, most már mindegy. Ha megirtam, úgy hagyom. De igazán, miért is nem él a férjével? Talán jellemkénél fogva nem bírtak összeházasítani, vagy mi? Az ilyen gyakran előfordul. Bizony előfordul — tette hozzá fenhargon Sztepanics Péter és elgondolkozott: Sőt olyan is van — gondolá — hogy nagy a korkülönbség... nem egyformán fogják fel az életet...

— Igen, ilyen is előfordul, — sóhajtott Sztepanics Péter. — és... Isten mentsen az ilyentől.

Újra lehajlott az asztal fölé s megint folytatta a levelet, mintha az utóbbi sorokkal enyhíteni akarná az előbbieket hatását:

„Ez a család, amint én észrevettem, a szó legszorosabb értelmében reudes, jóraváló család. Szegénységüknek fogva természetesen semmiféle hozományra sem lehet számítani, de én erre nem gondolok, mint nem gondoltam sohasem. Szerintem a munka biztosítja legjobban az életet.“

Befejezvé ezt a frázist két nagy felkiáltó jellel, Sztepanics Péter hátradőlt a székeben.

Tekintete céltalanul kalandozott a térben, végig szaladva hol az íróasztalon s az ezen álló holmikon, minők: egy nagy bronz tintatartó, egy pár gyertyatartó, egy lámpa két üvegkalappal és az íróasztalon lenni szokott apróságok, hol a falakon, amelyek sötét, csokoládé-színű kárpittal voltak behuzva, majd a két nagy ablakon, melyek párkányán néhány cserép virág állott. Az utolsó frázist nem azért írta ő a levélbe, hogy valami szöveget mondjon, ah nem! ez a mondás az ő életéből merített tapasztalati igazság volt. Bármilyen korára gondoljon életének, mindig a munka játszotta nála a főszerepet. Munkával tanították gyerekkorában s csak nagy elszántsággal tudta azt elérni, amit mások aránylag könnyen érnek el. Mikor egy vidéki gimnáziumban tanult, anyja beteg volt, apja elgyengült öreg és három testvére is volt. Mások példájától csábítva, ő is egyetemet akart végezni, de ez csak ábránd maradt: munkába kellett állania, hogy eltartsa családját. Ezt kötelességének ismerte s lelkiismeretesen teljesítette is. Beállt a fővárosi számtalan hivatalok egyikébe irodai szolgálatra. S szolgált hűségesen, szerényen. Nem volt sem panasza, de dicsekvése sem s úgy maradt 45 éves koráig csak irodavezető. A kollegiumi asszeszor titulus csak pusztán titulusa volt neki. Nem volt ostoba és tudta, hogy hivatalában sok felesleges és haszon nélküli való dolgot kell végeznie, hogy a sok formáság fojtogassa a lényegét, de ezért nem unta meg a munkát és sok irodatársának nem egyszer kimondta egyenesen a véleményét: „Őn hiábavalóságokat beszél. Én önnel teljesen egyetértek. De az itt uralkodó rendet ön meg nem változtatja. Igaz, hogy sok dolog itt haszontalan, de ön azért a sok haszontalan dologért kapja a fizetést. Tehát vagy, vagy: vagy elmegy ön, vagy ha itt marad, tegye azt, amit rendelnek, teljesítse pontosan kötelességét.“

Ezért őt ezínek embernek, sőt némelyek egyszerűen ostobának tartották, de egyet mindenki megadott neki: hogy becsületes hivatalnok, a „munka vártanuja“ — mint ahogy őt a könnyelmű Kiriloeskin nevezte.

S íme: most ő meg akar házasodni. Ez az elhatározása nem jött úgy egyszeribe. Sztepanics Péter sokáig gondolkodott ezen a veszedelmes lépésen, sokáig keressélt egy jóraváló leányt az ismerős családokban — azt is beszélték már, hogy azért kötött ismeretséget egy házasságszerző asszonnyal — de a látott leányok közül egyik sem elégítette ki az ő kívánságát. A menyasszonyában ő prototípusát kereste a saját anyjának, a ki szerény, jószívű, dolgos, házi és gyerekeinek magát feláldozó asszony volt. Erről a témáról ő gyakran kezdett szót a leányokkal, de mindig a beszél-

getések kezdetén mindig kiábrándult. A leányok egyszerűen leányoknak bizonyultak, tudniillik olyan teremtéseknek, akik mindenekelőtt tetszeni kívánnak, azután pedig férjhez menni. Ezek a leányok fölöltötték legszebb ruhájukat, feldíszítették magukat csipkével, kigöndörítették a hajukat, hatásos pózokba álltak, naivoskodtak a legkiálthatatlanabb módon és minden megfontolás nélkül szörnyű ostobaságukat fecsegték.

Sztepanics Péternek ez nem tetszett s mindannyiszor letett házassági szándékáról. Elment és többé vissza sem tért. A leányok pedig arról panaszkodtak a mamáiknak, hogy Sztepanics Péter nagyon is komoly, szolid, nagyon prózai és egy kissé vén.

Ilyen poétikus leányok csaknem az ő szemellettára mentek férjhez a legelső üres fecsegőhöz, aki utjukba került — s később mindannyian sajnálatraméltó sorsban vonszolták a házasság igáját.

Sztepanics Péter, aki a képtelenségig hű maradt elveihez, éppen olyan hangon kezdett beszélgetni Nagyzezsáddal, mint ezelőtt a többi leánnyal s csodálkozva vette észre, hogy ez a felvetett kérdéseket igen egyszerűen, embersegesen fogta fel, — nem pedig leányosan. Nem voltak sem meglepetve kimeresztett szemek, sem felesücsörített ajkak. Kiszült, hogy Nagyzezsda egészen egy véleményen volt vele. A beszélgetés a Nyéva partján történt, ahol a százados hársak állanak. A folyam hátát a lenyugvó nap sugarai árasztották el s nem volt azon látható se bárka, se ladik. Csak gőzösök tüntek fel időnkint, partra téve néhány utast, aztán tovább haladva a napleszállás rózsaszínű ködében.

S amint ott ültek a kikötőtől néhány lépésnyire, Sztepanics Péter a mély meggyőződés hangján beszélt Nagyzezsáddal arról, hogy ha majd ők egybekelnek, egymással kell végig élniük az életet bármily bajok között is, hűvek maradnak egymáshoz mindig, dacára a majdam elfutó éveknek, amelyek mindent megváltoztatnak, de nem fogják megváltoztatni az ő érzelmeiket. Sztepanics Péternek ugy rémlett, hogy e jövődö egymást felváltó évek megtestesülései, a gőzhajókön jövő-menő, váltakozó, ismeretlen utasok, akikről nem tudhatni, honnan jönnek, hová mennek. Mi közük nekik ezekhez az ismeretlen emberekhez, mi közük nekik ahhoz, hogy mi vár rajtuk a jövőben, csak szeressék, becsüljék egymást és hűvek maradjanak egymáshoz mind a sirig.

— Szergejevna Nagyzezsda, legelső dolog, hogy kegyed megismerje az én karakteremet — szölt Sztepanics Péter — én hideg, okoskodó ember vagyok, talán túlságosan is. Én nem vagyok alkalmas és talán soha, fiatal koromban sem voltam képes a hirtelen felbuzdulásokra, elragadtatásokra. Félek, hogy unni fogja velem magat.

— Unni? Mit akar ezzel mondani, Sztepanics Péter?

— Nos, hát talán azért, mert szeretek otthon ülni.

— Én is. Én is olyan természetű vagyok, hogy nem szeretek látogatónba járni; nem szeretem azt sem, ha nálunk vannak. Egyetlen kedvelt szórakozásom a színház.

Sztepanics Péter elgondolkozott. Ő nem szerette a színházat, de azonnal elhatározta magában, hogy ebben a tekintetben áldozatot kell majd hoznia a feleségének.

— A színház... az nemes, sőt hogy úgy mondjam, hasznos időöltés — felelte — de van még egy igen fontos pont. Szeretném tudni: hogy érti kegyed a szerelmet... vagyis: mit ért kegyed az alatt, hogy valakit szeret?

Nagyzezsda zavarba jött a feleletadással s Sztepanics Péter nem firtatta tovább — ugyis lényegesebbnek tartotta azt, hogy ő mondja el elől a maga véleményét.

— Az a szó, hogy szeretni, különféle jelentésű — folytatta ő — íme, ha én 20, 25 éves volnék és — nos: ha szép volnék, tisztes termetű s valami katonai uniformist viselnék, valami dolmányt, sarkantyus lovag-csizmát, egyezővel afféle valami s kegyed megszeretne engem.

(Folytatás következik.)

Figyelem!
A legújabbban javított, erősített magnétikus áramú villamos „Volta-Kereszt“ az összes eddigi készítményeket kétszeresen fölülmúlja villamos erőben. Ezen magnétikus Volta-Kereszt az egyedül, amely teljesen a természet-tudomány törvénye alapján van szerkesztve és alapos kipróbálása után a legvalóságos állandó villamos áramot lejteti.

„Volta-Kereszt-Gyógyászat“
Oly egyszerűnek, kímélőnek, hatékonyan, csillag alakban. Senki sem kétségbeesett, gyenge idegű és veseregény emberek egy pillanatra sem volna szabad a villamos Volta-Kereszt nélkülözni, ez szabályozza a vérkeringést, felfrissíti a testet, a vért, oldja az elzáródásokat, előmozdítja az étvágyat, edzi a testet.

„Volta-Kereszt“
Helyveleknél főképp a harminkét évesnél idősebb nagyon ajánlatos ezen legújabbban javított erősített áramú villamos Volta-Kereszt használata; ez nekik valódi ereklény és megújítja őket azon nagy veszedelemtől, mely az ily idős emberekben már számtalan fiatal életnek pusztulását okozta.

Ezen erősített áramú villamos Volta-Kereszt használata a legjobban a legújabbban javított „Volta-Kereszt“ határozottan a legjobb idegerősítő, mely felújítja a vért s megújítja a testet, pedig „egészséges életben létezhet“.

A legújabbban javított villamos Volta-Kereszt a test mérésélt, de folytonos magnétikus villamosítása következtében győztes a következő betegségeket:

Csúsz és rheuma, neuralgia, idegyűngőség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria (buskomorság) sápkór, asztma, merevedés, görcs, ágybavizelés, lőrbelegység, aranyér, granulobaj, influenza, köhögés, fülzúgás, fogfájás, hysteria, főtűzások, szivdobogás, kolika stb. stb.

Ísmételjük, hogy a legújabbban javított, 1898. számmal jelölt „Volta-Kereszt“ valamennyi más eddigi használatát fölülmúlja és csak egyedül az igazi.

Mária számos elismerő levél és hála-irat érkezett be. Ár 1 ft 80 kr.; 2 ft előre beküldés mellett bérletre; utánvetéssel 20 kral több; hozzávaló különleges szalag 20 kr.

Egyedüli megrendelési hely:

TAUSIG J.
Budapest,
VII., Csömöri-ut 23/a sz.
Viszontelárusítóknak megfelelő engedmény.

Neumann M.

áruháza
Budapest,

Muzem-körút 1.

(Szikszayval szemben).

Kész

áru

osztály:

Zsolnai Loden-ül-
tőny frt 16.—
Cheviot öltöny . . . 16.—
Téli kabát 18.—
Havelok 9.—
Nadrág 5.—

Mérték szerinti

megrendelésekre nagy választék a legfinomabb belföldi és angol kelmékben.

Gyermekruha-

osztály.

Iskolaöltöny . . . frt 5.—
Korcsolya-sakko . . . 8.—
Téli kabát 12.—
Fütyöltöny 12.—
Havelok 6.—

Szörmeáru

osztály.

Városi

bundák

55—175 forintig.

Legegyszerűbb, legfinomabb, telkiismeretes készítés.

Utazó

bunda

40—110 forintig.

Gazdasági

kabát

18—42 forintig.

Mencsikoff

40—65 forintig.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. január 20-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

IV. bérletszűnet.

Francillon.

Vigjáték 3 felvonásban. Irtá: Dumas-Sándor. Ford. Paulay Ede.

Személyek:

Riverolles marquis Beresényi
Riverolles Lucien Gyenes
Grandredon Nádor
Synoux Henry Ganzár
Pinguet Mihályfi
Célestine Faludi
Inas Nemesi
Riverollesné Márkus E.
Smithné Teréz Helvy I.
Anette Cs. Alszegi
Elize Koczsi I.

Kezdeté 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Fvi bérlet 13. Havi bérlet 13.

A navarrai leány.

Lyrál epizód 1 felvonásban. Z. német szöveg: Massenet J. Szövegét írta: Charlot és Chail. Fordította: Alfrányi Emil.

Személyek:

Anita Diósnó
Arquill, káplár Arany
Garrido Ney D.
Remigio Szendrői
Ramon kapitány Kiss B.
Bustameho Beck
Egy katona Hajász

Utána:

A piros cipő.

Táncszelvény 4 képen. Regél H. töl. Choreografiáját Hasslerter, zenéjét Mader R. szervelte.

Személyek:

Fedor Vincze
Darinka Barbieri
Gregor Carbone
Onegin Smeraldi
Bokkán katona Pini
Org. parasztasszony Zsuzsanits
1-6) Kása
2-ik) szemfényvesztő Zolnay
Csodadoktor Jaszniyer
Ennek segédjei Revere V.
A bűntető angyal Jeszenszky
A megváltó angyal Hajdu M.
A megváltó angyal Hajdu A.

Kezdeté 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

A baba.

Látványos operette 4 szakaszban. Irtá: Ordanoux Maxime. Fordította: Heiner Ferencz. Zenéjét szervelte: Audran Edmond.

Személyek:

Lancelot F. Hegyi A.
Maximin Vidor
Hilarus mester Németh
Hilarusné M. Csatai
Alesia, leányok Kury K.
La Chanterolle Solymosi
Jocnois gróf Tollagi
Eallhasar Horváth
Lesse Gazi M.
Egy jegyző Újvári

Kezdeté 7 órakor.

„OLYMPIA“ MAGYAR MULATO

Igazgató: BORSODI VILMOS.

Nagy januári műsor!

Legujabb! Lorenzo Lordesso remek pantomimikus-csoport. Rachaeli gyorsrajzoló-művész. The Windthor zenebohóc és a közkedvelt Harri és Fridi bűvész imitátorok. — Fellépnek továbbá az összes művészek. Szenzáció! A biciklisták. Kacagató bohózat dalokkal. Éjjel 12 órától reggel 5 óráig táncmulatság. Tisztelettel az igazgatóság.

Gyomorbetegeknek segély

Cooper Cooper & Co. Ltd. London
legfőbb eredeti

Ceylon téáját

árusítja az

Angol Gyarmat Társaság

Budapest, V., Pereszke 4.

(Füredi-utca és Mérleg-utca között.)

Árjegyzékkel kívánunk szolgálni. Vidékre megrendelés fél kgr. és nagyobb mennyiségben bérmentve szállítatik. 372

Gyomorbetegeknek segély

Confettit

táncmulatság és estélyekre

szállít saját raktárára

POLITZER M. MÓR
VII., Dob-utca 53 sz. — Csak tényleg elhasznált áruért utólag kell fizetni.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nagy bérlet 44. Havi bérlet 8.

Bál után.

Magánjelenet. Irtá Szécsi Ferencz, Luiza Csillag T.

Utána:

Ne fogadj fel soha semmit.

Vigjáték 2 felv. Irtá Musset A. Fordította Paulay Ede.

Személyek:

Van Buck Vizvári
Alfred Dezső
Abbé Gabányi
Tánczmester Zilahi
Pinczer Molnár
De Mantos báróné Lendvayné
Cécil leánya Vizvári M.
Egy lére Abonyi
Inas Deák

Kezdeté 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

577. szám. — 577. szám.

Előszőr

A harang.

Eredeti színmű 8 felvonásban. Irtá: Kazaliczky Antal.

Személyek:

Hernádi Fülöp Gál
Zsiga, fia Ráthonyi
Mariska, leánya Nográdi J.
Ilka, nevelt leánya Fái Sz.
Berényi Andor Kazaliczky
Berényi József Göth
Relek Pongrácz Rónaszi
Jani, fia Tapolczai
Ludmilla, leánya R. Rostagni
Bódi Hegedűs
Czuczilla, neje Nikó L.
Dr. Simonffy Ákos Décsi
Dr. Csizmadia Nánási
Vojnits József Szerémi
Boris, leánya Komlósi E.

Kezdeté fél 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Menyecske kisasszony.

Énekes vigjáték 3 felvonásban. Irták: Sylvain és Ordonneau. Fordította: Heiner Ferencz. Zenéjét szervelte: Edmond Audran.

Személyek:

Gabillot Sziklai
Susette Földi Rózi
Marilte Somló E.
Galabes Boros E.
Courtoines Ferenczi
Beauturon Iványi Antal
St. Goban Besseney
William Robiquet Szentmiklóssy
Jeanette asszony Hettyey M.
Mimi, unokahuga Szegedi Irén
Minka, komorna Fehér K.
Mathurin Madas I.
Pedro, igazgató Ödly Z.
Spanyol táncosnő Hében Anna
Szolga Nagylaki

Kezdeté 7 órakor.

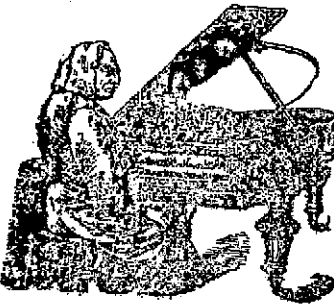
Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Vig Színház	Nep Színház	Magyar Színház	Kistudó Színház
Péntek	Nők az alkotmányban	A házi tücsök	—	A harang	A baba	A gésák	—
Szombat	Agglegények	—	Lohengrin	A harang	Lili	A kikapós patikárius	—
Vasárnap d. u.	Férjek iskolája Misantrop	—	—	Champaudet állomás	A kukta-kisasszony	Menyeske kisasszony	—
Este	Folt, amely tisztit	Rejtett boldogság	Bohémák	A harang	A vereshaju	A beoltott földesur	—

Heckenast Gusztáv

zongora termei.

Budapest, IV., Kigyó-utca 7. sz.

Legnagyobb választék.

Elsőrendű gyártmányok

Árjegyzékek ingyen.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

192.049/97. C—II.

391

Németország-Zimony átmeneti áruforgalom.

(Gevelsberg (Nord) állomás bevonása az 1. sz. (vas) árucikk díjszabásba.)

A Németország-Zimony átmeneti áruforgalom számára 1895. évi november hó 1-től érvényes díjszabásban foglalt 1. számú (vas stb.) árucikk díjszabásba folyó évi február hó 1-től kezdve az elberfeldi kir. vasutagazgatóság Gevelsberg (Nord) állomása a Gevelsberg-Haufe állomásra nézve érvényes díjtételekkel bevonatik.

Budapest, 1898. január hó 12-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága, egyszerűsített a részes vasutak nevében is. (Utánnyomás nem díjaztatik.)

Előfizetések és hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

VIII., József-körút 65. szám.

és főkiadóhivatalunkban

V. ker., Marokkói-utca 4.

Ha beteg a nő

sok esetben a rendellenes vérzés egyedül okozója. Biztos sikertű gyógyszer ellene a „HYDRASTIS LABDACOR“ áraladag 2 frt 50 kr., fél. dag 1 frt 50 kr.
Vértisztítóhatásánál bujakeres s egyéb bajoknál páratlan hatásu a „Szarcokollin“ ára 1 üveg 3 frt, fél üveg 1 frt 50 kr. Epilepszia (rosszbetegség) idegesség, ideges szív- és főfájásnál rendkívül hatásos használatik a „Liquor contra epilepsia“. Számos elismerő levél. 1 üveg 3 frt, fél üveg 1 frt 50 kr. — Egyedüli készítője: (337)
Váradi-féle gyógyszertár Szolyvahárfalva.

Fogak

darabja 2 frt, teljes fog-sor 40 forint

Prohászka Henrik

fogászati műtermében

VII. ker., Király-utca 15.

Kérem czímemre figyelni.

ELSŐ BIZTOSÍTÓ INTÉZET KATONAI SZOLGÁLAT ESETÉRE

6 os. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt.

Biztosítási tőke: 27 millió korona.

Fiu gyermekek legelőnyösebb ellátása katonai szolgálat költségének fedezése — illetve a nagykorúság idejére. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság. (400)

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.